

AKCIONI PLAN I

UZ STRATEGIJU REFORME JAVNE UPRAVE

Sadržaj

DIO I IZRADA POLITIKA I KOORDINACIJSKI KAPACITETI	4
IP 1. Jačanje centralnih kapaciteta za politike	5
IP 2. Pобољшanje kapaciteta u pojedinačnim ministarstvima	9
IP 3. Pобољшanje provjere usklađenosti s propisima	13
IP 4. Pобољшanje procesa donošenja zakona	18
IP 5. Pобољшanje pristupa propisima	20
DIO II JAVNE FINANSIJE	23
JF 1. Dimenzija politike sistema javnih finansija	23
JF 2. Pобољшanje u inkovitosti i djelotvornosti upravljanja budžetom	24
JF 3. Unaprijeđenje rada unovodstvenog okvira i funkcije sistema trezora	28
JF 4. Uvođenje PIFC u skladu sa relevantnim EU standardima	30
JF 5. Pобољшanje organizacione strukture i investiranje u izgradnju kapaciteta	33
DIO III UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA	35
LJP 1. Opći pristup modernim politikama upravljanja ljudskim potencijalima	35
LJP 2. Organizaciono uređenje	36
LJP 3. Upravljanje informacijama	39
LJP 4. Planiranje ljudskih potencijala	39
LJP 5. Rekrutovanje i odabir	41
LJP 6. Upravljanje u inkom	46
LJP 7. Obuka i razvoj	48
LJP 8. Plate	50
LJP 9. Disciplina	51
LJP 10. Podrška osoblju	52
LJP 11. Upravljanje različitostima	52
DIO IV UPRAVNI POSTUPAK	54
UP 1. Strategija pojednostavljenja upravnog postupka	54
UP 2. Strategija pojednostavljenja upravnog postupka (procesno pravo)	55
UP 3. Pojednostavljenje upravnog postupka (materijalno pravo)	59
UP 4. Pojednostavljenje upravnog postupka (proces re-dizajniranja)	60
UP 5. Organizacija i izvori	61
UP 6. Interna kontrola	63
UP 7. Upravna inspekcija	65
DIO V INSTITUTIONALNA KOMUNIKACIJA	67
IK 1. Ključni propisi	67

IK 2. Komunikacijsko planiranje	67
IK 3. Institucionalni odnosi /odnosi s rukovodstvom	69
IK 4. Pitanja organizacije	70
IK 5. Koordinacija i postavljanje standarda	70
IK 6. Pružanje usluga/Zajedni ki resursni centri	71
IK 7. Ljudski potencijali	71
IK 8. Obuka	72
IK 9. Budžetska raspodjela	73
IK 10. Aktivnosti vezane za medije	73
IK 11. Pra enje medija/Media monitoring	74
IK 12. Direktna komunikacija sa javnoš u - ZOSPI	74
IK 13. Web stranice	75
IK 14. Direktna komunikacija sa gra anima	75
IK 15. Branding i promocija zemlje	76
IK 16. Mjerenje rezultata	76
IK 17. Interna komunikacija	77
DIO VI INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	78
IT 1. Op e politike, propisi i standardi	78
IT 2. Organizacija i ljudski potencijali	82
IT 3. IT infrastruktura	87
IT 4. Informacioni sistemi i e-usluge	89
IT 5. Ostalo	95

ANEKSI:

Aneks A: Vremenski okvir akcija

Aneks B: Hronologija klju nih reformskih akcija

Uvod

Ovaj Akcioni plan I je prvi od dva akciona plana koji su prate i dokumenti Strategije reforme javne uprave. Temeljen na osnovnoj ideji Strategije reforme javne uprave, on sadrži dogovorene radnje, predviđene za šest ključnih oblasti politika u javnoj upravi, kako bi se povećali opći kapaciteti javne uprave.

Plan je izrađen kroz rad šest međuvladinih radnih grupa – po jedna za svaku horizontalnu oblast – i to u formi tabele koja određuje aktivnosti koje je neophodno poduzeti radi postizanja cilja, predložene mjere za postizanje cilja, te instituciju(-e) i predviđeni vremenski okvir za provedbu navedenih aktivnosti.

Provedba Akcionog plana započinje odmah. Težilo se sveobuhvatnom pristupu; Vijeće ministara i sve vlade, relevantni projekti i aktivnosti donatora su uzete u obzir i svi su pozvani da daju svoj doprinos izradi Strategije/Akcionog plana. Akcioni plan će dati smjernice međunarodnoj zajednici i donatorima da identificiraju projekte u oblasti reforme javne uprave koje bi trebalo financirati.

Od nastanka Akcionog plana, neke aktivnosti su se mogle paralelno razvijati ili su već provedene. Stoga je predviđeno da Ured Koordinatora za reformu javne uprave redovno vrši monitoring i evaluaciju Akcionog plana. Na osnovu nalaza monitoringa i evaluacije, Akcioni plan će se ažurirati i prema tome prilagođavati, vodeći računa o svim bitnim razvojjima događaja.

DIO I IZRADA POLITIKA I KOORDINACIJSKI KAPACITETI

Svrha ovog dijela Akcionog plana je poboljšanje strukture, kapaciteta i na ina rada sekretarijata vlada kao koordinatora sveukupnog sistema izrade politika, što e dovesti do ja anja sistema izrade politika na svim nivoima vlasti, te poboljšati koordinaciju izme u razli itih nivoa vlasti.

SIGMA program (Podrška poboljšanju upravljanja i menadžmenta u zemljama Srednje i Isto ne Evrope) ve je pripremio preglede organizacije i funkcioniranja vladinih službi na nivou države i entiteta. Ovi pregledi sadrže odrene preporuke za razvoj kapaciteta vlada BiH i entiteta za izradu politika i koordinaciju, kao i za bolje povezivanje ove tri vlade. Biti e potrebno da se ove preporuke razmotre, te da se usaglasi zajedni ki pristup reformi centralnog kapaciteta za izradu politika kako bi se osigurala dosljednost u razli itim reformskim inicijativama na raznim nivoima vlasti, kao i tokom vremena.

Polazna ta ka *Twinning projekta Evropske komisije sa Generalnim sekretarijatom Vije a ministara BiH* (VM) je da je Generalni sekretarijat VM-a jedna od klju nih institucija centralne vlasti koju, u suštini, treba oja ati u tri glavne oblasti: (i) priprema "rada vlade" i sjednica Vije a ministara, (ii) sveukupna koordinacija svih BiH institucija - uklju uju i entitete, kordinaciju izme u ministarstava, centralne organe vlasti u sklopu Kabineta Premijera, te donatorsku koordinaciju za projekte povezane sa reformom javne uprave, (iii) strateška izrada politika i monitoring.

Op i cilj Twinning projekta je u skladu sa zahtjevima Evropskog partnerstva za BiH da:

- Radi na uspostavljanju pune odgovornosti domaih vlasti za pripremu i izradu politika.
- Osigura odgovaraju u koordinaciju izrade politika na svim nivoima vlasti.

Specifi ni ciljevi Twinning projekta su:

- Da doprinese sveukupnom ja anju aktivnosti Generalnog sekretarijata BiH i uop e svih institucija koje rade u sklopu Vije a Ministara BiH;
- Da promovira dosljedan razvoj kapaciteta za izradu politika u institucijama BiH, kao i na drugim nivoima vlasti;
- Da doprinese djelotvornoj saradnji institucija BiH i drugih nivoa vlasti;
- Da promovira uspostavljanje odgovaraju eg informacionog sistema za rad Vije a ministara BiH.

Podrška Generalnom Sekretarijatu Vije a ministara e se provesti u 3 glavne faze:

- (1) Vršenje temeljne procjene trenutne situacije, kao i pregled pravnog okvira, nadležnosti, funkcija i aktivnosti Vije a ministara, njegove organizacijske strukture i kadrova;
- (2) Iznošenje preporuka za sveukupno ja anje Generalnog sekretarijata za njegove 4 glavne nadležnosti (priprema rada Vije a ministara, sveukupna koordinacija i odnosi sa drugim institucijama i entitetima, strateška izrada politika i informacioni sistem). Ovo uklju uje sveobuhvatnu reformu Generalnog sekretarijata, uz prijedloge de se razmotre nadležnosti i pravni okvir, organizacija, kadrovi, pravilnik o radu, obuke, kao i izlaganje dobroj praksi EU.
- (3) Pra enje provedbe predloženih poboljšanja Generalnog sekretarijata u ovim oblastima.

Twinning projekat obuhvata etiri glavna sastavna dijela:

- Dio 1: Procjena rada centra vlade BiH i priprema programa reforme za Generalni sekretarijat BiH
- Dio 2: Prijedlog dosljednog pristupa izradi politika u institucijama BiH i ostalih nivoa

- vlasti
- Dio 3: Obezbijediti preporuke za djelotvornu saradnju institucija BiH i drugih nivoa vlasti
- Dio 4: Obezbijediti preporuke za uspostavljanje odgovarajućeg informacionog sistema za rad Vijeća ministara BiH

Osim Twinning-a, Evropska komisija također postavlja tzv. Twinning "lights" sa ključnim ministarstvima, kao što su Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo pravde, ili Ministarstvo vanjskih poslova, te sa Direkcijom za evropske integracije (DEI), u svrhu povećanja njihovih kapaciteta za evropske integracije.

Konačno, Evropska komisija je upravo pokrenula CARDS projekat u vrijednosti od 1 milion eura (Projekat obuke u državnoj službi, CSTP) kao podršku Agenciji za državnu službu BiH u pronalaženju odgovarajućih modula obuke državnih službenika i povezanih programa.

Projekat UNDP usredotočen je na *Jačanje kapaciteta predstavnika VM BiH i vlada u BiH za izradu politika, razvoj strategija i implementaciju reforme javne uprave (PAR)*. U okviru projekta formirane su radne grupe za pripremu odluka s ciljem obezbjeđenja jasnijeg osnova za razvoj strategija i politika koji će se obavljati u organima vlasti u BiH. Nacrti odluka obuhvataju sljedeće dijelove:

1. Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Vijeća ministara BiH;
2. Odluka o metodologiji za strateško planiranje i pripremu godišnjeg programa rada VM-a;
3. Odluka o metodologiji za pripremu, ocjenu i odabir politika u procesu pripreme pravnih akata i drugih značajnih strateških dokumenata.

Nekoliko donatorskih projekata pružaju podršku radu Odjeljenja za ekonomsku politiku i planiranje (EPPU).

Na nivou dva entiteta UK DFID program, *Faza II Institucionalne podrške reformi javne uprave u BiH, uključujući i nastavak podrške Vladi RS*, posebno će se fokusirati na reformu javne uprave u Republici Srpskoj. Drugi program UK DFID-a, pod nazivom "Pristup pravdi", odnosi se na ministarstva unutrašnjih poslova i pravde.

Državnim institucijama je također dostupna podrška kroz *USAID-ov projekat za razvoj pravosudnog sektora*, kao i putem OSCE-a za funkcioniranje parlamentarnih službi.

Reforma će biti povezana sa svim ovim inicijativama.

IP 1. Jačanje centralnih kapaciteta za politike

IP.1.1 Jačanje centralnih kapaciteta (država i entiteti)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Ojačati ulogu i kapacitet Generalnog sekretarijata VM BiH i sekretarijata vlada na ostalim nivoima vlasti u BiH (dalje: sekretarijati vlada), kako bi se razvili u centralne jedinice za	Oformiti zajedničku radnu grupu koja će razmotriti preporuke za jačanje ovlasti, organizacijske strukture i sredstava sekretarijata vlada, u skladu s poboljšanjem izrade politika od strane vlada, te usaglašenim zajedničkim pristupom reformi.	VM BiH i entitetske vlade Sekretarijat VM BiH i sekretarijati entitetskih vlada Uredi za	Do kraja 2006. godine

<p>koordinaciju politika sposobne da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordiniraju pripremu programa i prioriteta vlade, te nadgledaju provedbu programa rada i po potrebi ga revidiraju; • Pripremaju dnevni rad za sjednice vlada; • Koordiniraju odnose sa parlamentom u odnosu na zakonodavstvo inicirano od vlade; • Koordiniraju odnose sa ostalim nivoima vlasti; te • Nadziru rad ministarstava u pogledu pridržavanja rokova utvrđenih u odlukama vlade. <p><i>Veze sa: Twinning projektom sa Generalnim sekretarijatom BiH; pregledima centralnog kapaciteta za izradu politika u BiH koje je provela SIGMA</i></p>	<p>Uz podršku stručnjaka, utvrditi mogući za reformu. Posebno razmotriti prijedloge za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsolidaciju vladinih službi u jedinstvene sekretarijate u službi, paralelno, Premijera i Vijeća ministara (vlade). - Dogovore za koordinaciju sa ostalim centralnim strukturama (horizontalna koordinacija) i vertikalnu koordinaciju sa ministarstvima. - Koordinaciju sa ostalim nivoima vlasti. - Prijedlozima za jačanje zadataka i odgovornosti sekretarijata Vijeća ministara BiH i entitetskih vlada, uključujući i davanje ovlasti ovim sekretarijatima da: • Koordiniraju proces postavljanja vladinih strateških prioriteta, nakon konsultacija sa drugim odgovornim institucijama, unutar i izvan strukture odnosne vlade; • Nadziru provedbu kako bi se osiguralo da su inicijative ministarstava za izradu politika u skladu sa strategijama VM BiH (Strategija evropskih integracija, Srednjoročna razvojna strategija) i Evropskim partnerstvom; te vrše koordinaciju sa Ministarstvom finansija kako bi obezbijedili povezanost politike sa budžetom; • Vrše pregled nacрта i drugih podnesaka iz ministarstava, te ih prema potrebi vraćaju na doradu. Pregled se može odnositi kako na formalne aspekte (npr. da li su uključeni svi potrebni potpisi i dodaci, te pribavljena sva potrebna mišljenja), tako i na materijalne aspekte prijedloga. Pregled materijalnih aspekata mora osigurati: da je predmet u dovoljnoj mjeri suštinski razmotren; da su 	<p>zakonodavstvo</p> <p>lanovi radne grupe</p>	<p>Do sredine 2007. godine</p>
---	--	--	--------------------------------

	<p>alternativne mogu nosti politike uzete u obzir i prikladno razmotrene; da su riješena pitanja me u ministarstvima; da su prikladno ramotrena važna me u-sektorska pitanja; te da je prijedlog u skladu sa vladinim prioritetima i politikama, uklju uju i i prijedloge politika koji su još u razmatranju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadziru rad ministarstava u pogledu pridržavanja rokova utvr enih u odlukama vlade • Vršer koordinaciju sa ostalim nivoima vlasti i parlamentom. <p>- Prijedlozi za izmjene Pravilnika o radu vlade kako bi oni na odgovaraju i na in tretirali i obra ivali razne aspekte pripreme politika, konsultacija izme u ministarstava, te pregleda politika i koordinacije</p>		
	Provesti konsultacije o utvr enim mogu nostima.	VM BiH i sve vlade	Sredina 2007. godine
	Sa initi odre ene prijedloge za davanje dovoljnih ovlasti sekretarijatima u skladu sa novim zadacima i odgovornostima.	VM BiH i sve vlade Sekretarijati VM BiH i svih vlada	Do kraja 2007. godine; kontinuirano
	Izvršiti neophodne izmjene Pravilnika o radu vlada.		
	Nakon toga nadgledati impementaciju i po potrebi unositi nove promjene u Pravilnik o radu.	VM BiH i sve vlade	Do kraja 2007. godine; kontinuirano
	Izvršiti neophodne izmjene Pravilnika u vezi unutrašnje organizacije i sistematizacije poslova, te kadrovskih pitanja na svim nivoima u skladu sa novim zadacima i odgovornostima sekretarijata vlada, uklju uju i odgovornost za njihovo me usobno povezivanje.	VM BiH i sve vlade Generalni Sekretarijat VM BiH i Sekretarijati vlada FBiH i RS	Do kraja 2007. godine, nakon toga kontinuirano
	Naknadno periodi no pregledati potrebe i izvršiti neophodne prilagodbe.		
	Sekretarijat Vlade FBiH e poboljšati svoj kapacitet (npr. po pitanju osoblja, organizacijske strukture) za koordinaciju odnosa sa kantonima.	Vlada FBiH	Do kraja 2007. godine; kontinuirano

2. Osigurati odgovaraju i rad centralnih zakonodavnih ureda. <i>NB: Veza sa reformom sekretarijata vlada kao glavnih koordinatora sveukupnog sistema politika</i>	Oja ati kadrovske mjere na nivou BiH, RS FBiH na osnovu utvr enih potreba.	VM BiH i entitetske vlade Uredi za zakonodavstvo	Kraj 2007. godine
3. Poboľjšati proces izrade godišnjeg programa rada.	Dopuniti Pravilnike o radu VM BiH i vlada svih nivoa kako bi bolje razra ivali proces izrade godišnjeg programa rada, postavljaju i minimalne standarde opravdanosti podnošenja regulatornih projekata. Na osnovu toga, Pravilnici o radu e zahtijevati otvorene konsultacije izme u razli itih resora za vrijeme izrade njihovog plana rada, što e rezultirati regulatornim programom koji e biti bolje koordiniran, realniji i sa bolje postavljenim prioritetima.	VM BiH i vlade na svim nivoima Generalni Sekretarijat VM BiH i Sekretarijati vlada; Uredi za zakonodavstvo na svim nivoima	Sredina 2008. godine

IP.1.2 Ja anje centralnih kapaciteta (Br ko Distrikt)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Ja anje centralnih kapaciteta za izradu politika i koordinaciju.	Izvršiti pregled potreba. Sa initij prijedloge za ja anje centralnog kapaciteta. Provesti neophodne promjene, npr. u pogledu osoblja, procedura, organizacijskog ustrojstva, itd.	Vlada BD	Sredina 2007. godine, nakon toga kontinuirano
	U vrstiti vezu izme u odgovornih za politike i za izradu nacрта. Osigurati da Pravna služba Vlade BD uposli i obu i dovoljan broj stru njaka za izradu nacрта, uzimaju i u obzir mogu nost da se nadležnost za izradu nacрта prenese na Odjele, ili barem da se stru njaci trajno rasporede u odre ene Odjele.		Kraj 2007. godine

IP.1.3 Ja anje centralnih kapaciteta (kantoni)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Ja anje centralnih kapaciteta (kantoni).	Izvršiti pregled potreba. Sa initij prijedloge za ja anje centralnog kapaciteta. Provesti neophodne promjene, npr. u pogledu osoblja, procedura,	Kantonalne vlade (u saradnji sa Vladom FBiH)	Kraj 2007. godine, nakon toga kontinuirano

	organizacijskog ustrojstva, itd.		
	Ojačati urede za zakonodavstvo u kantonima, gdje je njihova podrška institucijama sa slabijim kapacitetima za izradu nacrtu posebno važna. Sve kantonalne vlade će uspostaviti Urede za zakonodavstvo i broj stručnog osoblja uposlenog u tim uredima će biti povećan.		Kraj 2007. godine

IP 2. Poboljšanje kapaciteta u pojedinačnim ministarstvima

IP.2.1 Jačanje kapaciteta za kreiranje politike u pojedinačnim institucijama

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>1. Poboljšanje procedura za pripremu prijedloga za vladu.</p> <p><i>NB: Veza sa reformom centralnog kapaciteta za izradu politika (iznad)</i></p> <p><i>Veza sa projektom UNDP-a za Jačanje kapaciteta predstavnika VM BiH i vlada BiH za izradu politika, razvoj strategija i implementaciju reforme javne uprave</i></p>	<p>Pregledati procedure za pripremu prijedloga za vladu, i pri tome posebno obratiti pažnju na pojašnjavanje i jačanje procedura za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usklađivanje sa strateškim dokumentima VM ili vlade; • Kreiranje godišnjeg plana rada; • Konsultiranje eksternih interesnih grupa; • Konsultacije na nivou ministarstava; • Odobranje nacrtu zakonu unutar ministarstava; • Nadzor, procjenu i izvještavanje o rezultatima i nedostacima politika. <p>Procedure za usklađivanje sa strateškim dokumentima osigurati će sposobnost ministarstava za utvrđivanje i djelotvorno ispunjavanje prioriteta VM BiH i vlada u okviru njihove nadležnosti, a u skladu sa nacrtom strateških dokumentata.</p> <p>Ova procedure će također osigurati da ministarstva analiziraju odobrene strateške dokumente VM BiH i vlada, odgovaraju na njih vlastitim prijedlozima politika u skladu sa strategijom, te pridonose njihovoj realizaciji.</p> <p>Procedure za godišnje planiranje politika će jamčiti da prijedlozi za program VM BiH i vladine godišnje programe rada u dovoljnoj mjeri uzimaju u obzir vladine i prioritete</p>	<p>Pojedinačne institucije na svim nivoima</p> <p>VM BiH i Vlade entiteta</p> <p>Generalni Sekretarijat VM BiH i Sekretarijati entitetskih vlada</p>	<p>Od 2007. godine, nakon toga kontinuirano</p>

	<p>VM BiH, posebno one koji se odnose na harmonizaciju s EU zakonodavstvom (npr. BiH NPAA). Ovi procesi moraju osigurati da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svi sektori/odjeli unutar ministarstva budu uključeni u utvrđivanje prioriteta tog ministarstva prema kojima će se sačinjavati prijedlozi politika i zakona za narednu godinu; • Da postoji proces unutrašnje koordinacije koji osigurava da sveukupni podnesci ministarstva budu realni i uravnoteženi; i • Da ministarstvo ima kapacitet da na odgovarajućim mjestima ispunji svoj radni plan. 		
<p>2. Jasnije organizacijskih okvira i kadrovskih kapaciteta u pojedinim institucijama.</p>	<p>Ministarstva i drugi organi uprave će izvršiti procjenu svojih postojećih organizacijskih i kadrovskih kapaciteta za provedbu procesa strateškog planiranja, analizu politika i pripremu nacrtu zakona, te će osigurati najprikladniju unutrašnju organizacijsku strukturu (zavisno od obima posla i raspoloživih kadrova za obavljanje ovih funkcija), prema kojoj će ove funkcije biti smještene u njenom centru.</p>	<p>Generalni Sekretarijat VM BiH i Sekretarijati vlada</p> <p>Sve pojedinačne institucije.</p>	<p>Krajem 2007. godine, nakon toga kontinuirano</p>
	<p>Na osnovu izvršene procjene, pojedinačne institucije mogu dopuniti svoje pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova kako bi uspostavili odjeljenje ili odjeljenja, ili jednog stručnjaka za ove funkcije.</p>		
	<p>Institucije trebaju izraditi odgovarajuće opise poslova za ove funkcije.</p>		

IP.2.2 Uspostavljanje dosljedne politike o kvaliteti propisa

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Osigurati da se izrada zakona u cijeloj BiH zasniva na zajedničkim standardima.</p>	<p>Pregledati pravila za izradu zakona i napraviti neophodne izmjene da bi se omogućila primjena zajedničkih standarda za izradu zakona u cijeloj BiH.</p>	<p>VM BiH i Vlade na svim nivoima.</p> <p>Generalni Sekretarijat Sekretarijata vlada, Uredi za</p>	<p>Sredina 2007. godine</p>
	<p>FBiH, Brčko Distrikt i kantonalne vlade i/ili parlamenti će razmotriti, u</p>		

	bližoj budu nosti, usvajanje jednog kodeksa za izradu zakonskih propisa kao što su Jedinствena pravila za izradu zakonskih propisa u institucijama BiH (u daljem tekstu: Jedinствena pravila) koje je usvojila Pralamentarna skupština BiH.	zakonodavstvo Parlamenti (sekretarijati parlamenata)	
	Pravila za izradu zakonskih propisa e primjenjivati i vlada i parlament, kako bi se osiguralo da nacrti zakona ili izmjene i dopune koje iniciraju lanovi parlamenata ne zaobilaze i/ili, prevazilaze sveukupni sistem izrade zakona, i obrnuto.		
	Vladini Uredi za zakonodavstvo i sekretarijati e u saradnji sa sekretarijatima parlamenata, provesti nekoliko aspekata implementacije (uklju uju i obuku i periodi nu reviziju samih Pravila) kao zajedni ke projekte razli itih nivoa vlasti.		

Kraj 2007. godine i nakon toga kontinuirano

IP.2.3 Dozvoliti raspodjelu kapaciteta me u institucijama

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Stimulirati i regulirati funkcionisanje me u institucionalnih i me u vladinih radnih grupa.	Zvani no ustanoviti bolje definirana pravila o ulozi takvih radnih grupa, metodologiji rada i internom mehanizmu odlu ivanja, putem izmjena i dopuna Pravilnika o radu vlada ili na neki drugi odgovaraju i na in.	Generalni Sekretarijat VM BiH Sekretarijati vlada, Uredi za zakonodavstvo (svi zajedno) DEI BiH (i entitetske institucije odgovorne za evropske integracije)	Krajem 2007. godine

IP.2.4 Olakšati specijalizaciju osoblja

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osmisliti obuku. <i>Veza sa projektom UNDP-a za Ja anje kapaciteta predstavnika VM BiH i vlada u BiH za izradu politika, razvoj strategija i implementaciju reforme</i>	Osmisliti detaljan program obuke za postoje e i novo osoblje zaduženo za strateško planiranje, analizu politika i izradu propisa – uklju uju i po etnu certifikaciju, specijalizaciju i periodi nu profesionalnu nadogradnju. Program mogu izraditi vladini sekretarijati u suradnji sa Uredima za	Generalni Sekretarijat VM BiH Sekretarijati vlada, Uredi za zakonodavstvo (svi zajedno) DEI BiH.	Krajem 2007. godine

javne uprave	zakonodavstvo i Direkcijom za evropske integracije, kao i u suradnji sa Agencijama za državnu službu/upravu. Njihovoj izradi mogu doprinijeti i univerziteti (npr. pravni i ekonomski fakulteti, itd.).		
	Program e se ažurirati svake godine, pri emu e ministarstva utvrditi specifi na podru ja u kojima e unapre enje vještina biti prioritet.		U toku
2. Predvidjeti na in finansiranja zapošljavanja i obuke specijaliziranog osoblja.	Predvidjeti sredstva za zapošljavanje i obuku specijaliziranog osoblja za strateško planiranje, analizu politika i izradu propisa u institucijama, kao i sredstva za aktivnosti koje e se poduzimati na razvoju politika i izradi nacрта.	Sve pojedina ne institucije	Krajem 2007. godine
3. Upotreba priru nika i drugih pomagala.	Izraditi priru nika i druga pomo na sredstva koja e osoblju olakšati obavljanje ovih specijaliziranih funkcija. Unaprijediti upotrebu postoje ih pomagala.	Sve pojedina ne institucije	Sredina 2007. godine, nakon toga kontinuirano

IP.2.5 Kvalitetnije korištenje vanjskih stručnih usluga (outsourcing)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Predvidjeti neophodna sredstva za korištenje usluga vanjskih stručnjaka (outsourcing). U nekim slu ajevima postoji potreba za angažmanom vanjskih stručnjaka (pravnik i analista) koji pružaju podršku procesu izrade zakonskih propisa.	Svaka institucija e transparentno predvidjeti potrebe za dodatnim sredstvima i budžet za tu svrhu na osnovu planiranih normativnih aktivnosti, nakon što se izvrši jasna analiza o raspoloživosti stručnjaka unutar njihove i drugih institucija.	Institucije Ministastva finansija	Do kraja 2008. godine
2. Uspostaviti transparentne kriterije i pravila za korištenje usluga vanjskih stručnjaka.	Odabir vanjskih stručnjaka e se vršiti na osnovu jasnih kriterija u skladu s pravilima koja zahtijevaju maksimalnu kvalitetu, otvorenost i u inkovitost - op enito za liste stručnjaka koji pokrivaju odre ena podru ja potreba. Rad odabranih vanjskih stručnjaka e nadgledati državni službenici, te e ih upoznati sa osnovnim pravilima	VM BiH i Vlade svih nivoa Generalni Sekretarijat VM BiH Sekretarijati vlada i Uredi za zakonodavstvo	

	izrade nacрта propisa u upravi.		
IP.2.6 Informatika (IT) podrška izradi nacрта			
Ova akcija je u vezi sa projektom e-Uprave kojeg finansira EK (1,5 M) kroz koji će se izvršiti kompjuterizacija Vijeća ministara BiH (2006.-2007. god.) uključujući i ministarstva, te će se izgraditi jedinstvena platforma za VM BiH. U periodu 2007.-2008. god. biti će predstavljen sistem za upravljanje dokumentima sa prikazom obima protoka posla (workflow), nakon redizajniranja poslovnog procesa, za ukupni rad Vijeća ministara.			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Izraditi software za podršku izradi nacрта, sposoban da kreira standardizirane pravne tekstove koji bi se potom lahko uklopili u sistem obima protoka posla (workflow) i bazu podataka (po izboru).	Sad kada su Jedinствена pravila za izradu zakonskih propisa usvojena na državnom nivou, preporuka je da se ostvari saradnja Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara (uz donatorsku podršku) na izradi jednostavnog software-a za podršku izradi zakonskih propisa, kao vid pomoći i osoblju koje radi na izradi propisa pri primjeni novih Pravila.	Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH	Sredina 2008. godine
	Ovaj software će poslužiti kao pilot projekat za ostale nivoe vlasti.	Vlade na svim nivoima (Uredi za zakonodavstvo)	
2. Po završetku od pilot projekta na državnom nivou, uspostaviti informacioni sistem za upravljanje obimom protoka posla, koji će omogućiti elektronsku razmjenu materijala.	Poslovnici o radu Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine biti će prilagođeni, uključujući i obavezu razmjene materijala u elektronskoj formi.	Generalni sekretarijat Vijeća ministara Ostali: Sekretarijat Parlamentarne skupštine	Krajem 2008. godine
	Iskustva stečena pilot projektom će se prenijeti na druge nivoe vlasti.	Vlade na drugim nivoima (sekretarijati)	
IP 3. Poboljšanje provjere usklađenosti s propisima			
IP.3.1 Poboljšanje provjere usklađenosti s propisima (općenito)			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Utvrđiti standardne metode i kriterije za provjeru usklađenosti s propisima kao formalne instrumente koji bi omogućili ili jedinstven pristup u procesu razmatranja propisa.	Pripremiti pismene smjernice i obrasce za provjeru predloženih/nacrta propisa. Time će se osigurati da se svi nacrti/prijedlozi normativnih akata ubuduće razmatraju na jednostavan i dosljedan način.	VM BiH i vlade na svim nivoima	Sredina 2008. godine
IP.3.2 Poboljšanje provjere usklađenosti s propisima (nomotecnika i stil)			

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Poboljšanje provjere usklađenosti s propisima (nomotehnika i stil).	Primjena nomotehničkih i stilističkih aspekata "Jedinstvenih pravila za izradu propisa u institucijama BiH" i sličnih pravila za izradu zakona na ostalim nivoima smatrati će se prioritetima i uživati aktivnu podršku.	Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH, Ured za zakonodavstvo BiH Uredi za zakonodavstvo na ostalim nivoima i parlamenti	Po etak: odmah Kontinuirana aktivnost
	Na svim nivoima će se potaknuti upotreba materijala za obuku kao što je praktični priručnik za osoblje zaduženo za izradu zakona, kako bi se na taj način demonstrirala primjena standarda izrade propisa u konkretnim slučajevima te ukazalo na moguće i na ine prevazilaženja određenih poteškoća pri izradi propisa.		

IP.3.3 Poboljšanje provjere usklađenosti s propisima (ostale pravne provjere)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Poboljšanje ostalih pravnih provjera kako bi se osigurala potpuna analiza nacрта zakona s aspekta njihove usklađenosti sa važećim ustavnim i pravnim sistemom.	Izmijeniti Poslovnike o radu vlada na svim nivoima kako bi uključivali listu provjera koje se mora pridržavati osoblje koje radi na izradi propisa (uz odgovarajuća mišljenja ostalih specijaliziranih institucija ako je to moguće). Ovo može zahtijevati uvođenje novih provjera tamo gdje one nedostaju, kao što je to u slučaju uvođenja krivičnih sankcija, organizacije organa uprave i elemenata upravnog postupka.	VM BiH i vlade na svim nivoima	Sredina 2008. godine

IP.3.4 Poboljšanje provjere usklađenosti s propisima (EU acquis)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Uspostaviti formalne pretpostavke za blisku saradnju sa DEI na svim nivoima. <i>Povezano sa Twinning-om sa Uredom za zakonodavstvo (i kao drugim korisnikom Odjelom za pravnu harmonizaciju, DEI) koji počinje u septembru/oktobru 2006.</i>	Institucije FBiH, RS, BD i kantona bez sumnje se neće moći same nositi sa složnošću u procesa približavanja svojih zakonodavstava <i>acquis-u</i> . Stoga je veoma važno uspostaviti formalne pretpostavke za blisku saradnju između u DEI-a, kao središnjeg koordinacijskog tijela, i ministarstava i drugih institucija na ovim nivoima vlasti u BiH, na vršenju provjere usklađenosti sa <i>acquis-om</i> novih i već postojećih zakona.	Vlade na nivou FBiH, kantona, BD i RS DEI	Sredina 2007. godine

god.			
2. Obezbijediti obuku. <i>Veze sa: Twinning "lights"-ima sa klju nim ministarstvima; projektom obuke za evropske integracije koji po inje krajem 2006. godine s ciljem obu avanja 1000 državnih službenika o osnovama sistema EU.</i>	Osmisliti i održati obuke o metodologiji uskla ivanja. Osmisliti i održati obuke za odgovorno osoblje u javnoj upravi na svim nivoima o op im principima pravnog sistema EU, kao i specifi nostima materijalnog acquis-a koje se ti u oblasti politike za koju su se specijalizirali.	Institucije DEI	Sredina 2008. godine
3. Osigurati sredstva za svrhe prevo enja, adaptacije i lektoriranja primarnog i sekundarnog zakonodavstva EU.	Postoji o ita potreba da državne vlasti BiH, kao i entiteti, po nu osiguravati zna ajna sredstva u svojim budžetima namijenjena prevo enju, adaptaciji i lektoriranju odgovaraju eg primarnog i sekundarnog zakonodavstva EU. Dogovoriti se sa susjednim zamljama o razmjeni prevedenih tekstova.	VM BiH i vlade na svim nivoima	2007.godina i kontinuirano

IP.3.5 Poboljšanje provjere uskla enosti s propisima (uticaj na budžet)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Osigurati odgovaraju u ocjenu uticaja propisa na budžet.	Ministarstva finansija na svim nivoima (uklju uj i BD) e uspostaviti jasnu metodologiju i obrasce za potrebne budžeta.	Ministarstva finansija, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Sredina 2008. godine
	Osoblje koje se bavi izradom zakona i finansijama u institucijama na svim nivoima vlasti, kao i odjelima za budžet u resorima finansija, bit e obu eno za njihovu primjenu.	Ministarstva finansija, Vlada BD (odjel nadležan za finansije) Institucije (u saradnji sa ADS/U)	
	Procedure VM BiH i vlada na svim nivoima e uvesti obavezu ocjene uticaja propisa na budžet.	VM BiH i vlade na svim nivoima	

IP.3.6 Poboljšanje provjere u inka (konsultacije)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Kako bi se bolje procijenio mogu i uticaj propisa na ostale oblasti politika, institucije e razviti kapacitete za me usobnu koordinaciju	Pravilnici o radu vlasti na svim nivoima e detaljno propisati obaveze, na osnovu kojih e predlaga proslje ivati nacрте propisa svim drugim institucijama i ministarstvima na komentiranje, te im tako omogu iti	VM BiH i vlade na svim nivoima	Krajem 2007. godine

na rutinskom principu.	<p>da daju svoje komentare u predviđenom vremenskom roku.</p> <p>Konsultacije će se, u pravilu, održavati u što je moguće ranijoj fazi procesa izrade politike djelovanja kako bi se što više i broj konflikata riješio prije nego što se prijedlog uputi vladi.</p>		
<p>2. Međusobne konsultacije vlada na svim nivoima.</p> <p>Pitanje međusobnih konsultacija unutar federalnog sistema je veoma važno, te je institucionalizacija ovdje vrlo korisna.</p>	<p>Konsultantska grupa sastavljena od sekretara vlada i ključnih ministarstava, šefova zakonodavnih odjela i sekretara parlamenata sa nivoa države, entiteta i Brčko Distrikta sastajat će se u fazi pripreme godišnjeg plana rada Vijeća ministara BiH za oblast zakonodavstva; kao i u slučaju pripreme ključnih zakona koji imaju uticaj na različite nivoe vlasti. Sličan mehanizam će se uspostaviti unutar Federacije BiH.</p>	<p>VM BiH i vlade na svim nivoima</p> <p>Generalni sekretarijat VM BiH Sekretarijati vlada i Uredi za zakonodavstvo</p> <p>Parlamenti (sekretarijati parlamenata)</p>	<p>Kraj 2007. godine i kontinuirano</p>
3. Javne debate.	<p>Provesti javne konsultacije tokom faze izrade nacrtu teksta.</p> <p>Svrha tih konsultacija će biti usmjerena ka dobivanju mišljenja određenih nevladinih organizacija ili interesnih grupa, radije nego mišljenja "javnosti" u cjelini</p> <p>U tom smislu, bit će ustanovljeni minimalni uslovi za najsloženije zakonodavne projekte koji će zahtijevati da bude uključeno formalno mišljenje najmanje jedne (ili više) kompetentnih nevladinih organizacija.</p>	<p>VM BiH i sve vlade</p> <p>VM BiH i sve vlade</p>	<p>Krajem 2007. godine; kontinuirano</p>
4. Komparativni rad.	<p>Premda je pravni sistem na svim nivoima u BiH veoma specifičan, komparativni rad može biti relativno jeftin na način da se identificiraju moguće greške u strateškom pristupu propisima. Ova praksa zahtijeva uključivanje minimuma pažljivo razmotrenih komparativnih pregleda (npr. 3 EU zemlje) uz obrazloženje, što će biti propisano odgovarajućim Pravilnicima o radu vlada na svim nivoima.</p>	<p>VM BiH i vlade na svim nivoima</p>	<p>Krajem 2007. godine</p>
<p>IP.3.7 Poboljšanje provjere u inku (procjena u inku)</p>			

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Svi nivoi vlasti će uvesti metodologiju za procjenu u inka zakonodavstva.</p> <p>Ta metodologija će se temeljiti na “principu proporcionalnosti”, tj. vrijeme, sredstva i naponi koji se ulažu u procjenu u inka biti će u skladu s veličinom i značajem problema na koji se odnosi data politika i/ili pravni akt.</p> <p><i>Veza sa projektom UNDP-a za jačanje kapaciteta predstavnika VM BiH i vlada u BiH za izradu politika, razvoj strategija i implementaciju reforme javne uprave</i></p>	<p>Uvesti metodologiju za procjenu u inka koja, proporcionalno važnosti razmatranog pitanja, u obzir uzima sljedeća pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budžetski, socijalni, ekonomski troškovi i koristi, kao i troškovi i koristi za prirodni okoliš; • Raspodjela troškova i koristi po različitim nivoima vlasti u BiH, ako ona postoji; • Raspodjela troškova i koristi na stanovništvo i njegove podgrupe; • Mogući problemi s provođenjem, prihvatanjem i poštivanjem; • Mogući nedostaci, protivrječnosti, nejasnoće i propusti u preliminarnom nacrtu; te • Neželjene popratne pojave. <p>Metodologija će odražavati sljedeće principe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politike i akti će biti usklađeni sa vladinim strateškim prioritetima; • Politike i akti će biti fiskalno ostvarivi; • Politike i akti će biti zasnovani na lokalnim potrebama; • Postupak izrade politika i akata će biti transparentan i uključivati će konsultacije; • Politike i akti će obuhvatati provedbene planove, time će se osigurati njihova učinkovita i djelotvorna provedba. <p>Metodologija će obuhvatiti listu provjera koja će služiti kao uputstvo institucijama o načinu vršenja procjene u inka.</p> <p>Lista provjera će biti dovoljno fleksibilna da odražava “princip proporcionalnosti” tako da, na primjer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standardizirane/ograničene procjene u inka se vrše za inicijative srednjeg i niskog prioriteta sadržane u godišnjem planu rada odgovarajuće vlade; • Proširena procjena u inka se vrši za sve inicijative visokog prioriteta 	<p>VM BiH i vlade na svim nivoima</p>	<p>Sredina 2009. godine i kontinuirano</p>

	<p>sadržane u godišnjem programu rada odgovaraju e vlade; te</p> <ul style="list-style-type: none"> Analiza u inka za koju je poželjno da se izvrši za inicijative visokih prioriteta za koje je vrlo vjerovatno da e dovesti do zna ajnih i sveobuhvatnih promjena unutar sistema (npr. reforma poreznog sistema, reforma sistema socijalne sigurnosti i zdravstvenog sistema, itd.), i/ili onih koji e vjerovatno proizvesti zna ajne troškove (npr. izgradnja novog autoputa ili brane, itd.). U pore enju s proširenom procjenom u inka, ova procjena esto zahtijeva vanjsku profesionalnu ekspertizu, složena istraživanja i više vremena, te je samim tim skuplja. 		
	<p>Metodologija e ta no definirati odgovornosti za provjeru relevantnih izjava ministarstva-predlaga a putem formalnog mišljenja.</p>		
	<p>Na svakom nivou vlasti, sveukupna koordinacija procjene u inka za zna ajne politike i zakonodavstvo e se povjeriti centralnoj jedinici nadležnoj za politike u odnosnoj vladi. Ova jedinica e ujedno biti zadužena za organizaciju obuke za osoblje (uklju uju i i ne-pravno osoblje) u pojedina nim institucijama.</p>		

IP 4. Poboljšanje procesa donošenja zakona

IP.4.1 Informiranje organa nadležnih za donošenje odluka o sadržaju nacrtu propisa

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Uklju iti imena osoblja koje je radilo na izradi zakonskog propisa u sklopu obrazloženja svakog propisa.</p>	<p>Da bi se organi nadležni za donošenje odluka opskrbili što potpunijom informacijom o sadržaju nacrtu propisa, Poslovnik svake vlade, ili neki drugi odgovaraju i akt, propisat e obavezu unošenja imena osoblja koje radi na izradi zakonskih propisa ili lanova radne grupe u obrazloženje za svaki propis.</p>	<p>VM BiH i vlade na svim nivoima</p>	<p>Krajem 2007.godine</p>

IP.4.2 Parlamentarno razmatranje zakonodavstva

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
S obzirom da parlament i sam može predlagati zakone, osigurati se da zakonodavstvo koje direktno iniciraju članovi parlamenta podliježe istim zahtjevima kvalitete kao i akti koji potječu od vlade.	Razviti formalne procedure koje će osigurati da parlament pri pripremi nacрта bude upoznat sa ograničenjima vlada (npr. finansijskim i operativnim), što će biti uzeto u obzir kod svake zakonodavne aktivnosti.	VM BiH i vlade i parlamenti svih nivoa vlasti	Kraj 2007. godine
	Uspostaviti formalne pretpostavke kako bi nacrti predloženi u parlamentu bili podrgnuti procjenama u inka, istim ili sličnim onima koje primjenjuje vlada na prvobitni nacrt zakona.	Parlamenti svih nivoa vlasti (uz suradnju sa VM BiH i vladama)	Sredina 2009. godine i kontinuirano
	Kako bi se osiguralo da zakonodavstvo inicirano direktno od strane članova parlamenta bude izrađeno u skladu sa zahtjevima kvalitete, zajednički za cijeli sistem izrade zakonskih propisa, formirati se odjel za zakonodavne poslove pri Sekretarijatu Parlamentarne skupštine BiH. Ostali parlamenti u BiH će također osigurati postojanje specijaliziranih radnih mjesta za svoje osoblje (analitičari; osoblje koje radi na izradi zakonskih propisa).	Parlamenti (sekretarijati parlamenata)	Kraj 2007. godine
	Ustanoviti formalne procedure koje će osigurati da amandmani članova parlamenta na vladin prijedlog zakona, a koji se odnosi na približavanje <i>acquis-u</i> , ne krši odgovarajuće odredbe/odredbu <i>acquis-a</i> sa kojima se vladin prijedlog zakona treba uskladiti. Ovo može uključivati formiranje zajedničkog tijela sastavljenog od tehničkog osoblja vlada i parlamenata koje bi savjetovalo i/ili upozoravalo članove parlamenta o eventualnoj implikaciji/implikacijama takvih amandmana; promjenama u pravilnicima o radu, itd.	VM BiH i vlade i parlamenti svih nivoa vlasti	Početak 2008. godine i kontinuirano
IP.4.3 Formiranje Komisije za jezičnu politiku			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
S obzirom na trojezični sistem u zakonodavstvu	Komisija će biti sastavljena od šest istaknutih lingvističkih stručnjaka,	Parlamentarna skupština BiH	Sredina 2007. godine

<p>BiH, Parlamentarna skupština BiH e postaviti za prioritet uspostavu Komisije za jezi ku politiku koja e biti nadležna za:</p> <p>a) Odlu ivanje o primjedbama koje se ti u jezi ne preciznosti i ispravnosti, te ustanovljavanje da li su pojmovi dosljedno koriste u važe im propisima;</p> <p>b) Sa injavanje i ažuriranje trojezi nog službenog leksikona pojmova koji se koriste u propisima;</p> <p>c) Utvr ivanje rje nika i gramati kih pravila koja e se koristiti u narednoj godini.</p>	<p>koje predlaže Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH. Komisija e imati jednak broj lanova iz reda tri konstitutivna naroda. Sastanci Komisije e se održavati kad je to potrebno, a najmanje jednom godišnje. Služba za oglašavanje Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH e služiti kao njen sekretarijat.</p>		
--	--	--	--

IP.4.4 Priprema propisa za objavljivanje

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Poboljšati pripremu propisa za objavljivanje.</p>	<p>Potrebno je izmjeniti i dopuniti Pravilnik o internoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, kako bi se otvorila najmanje dva dodatna radna mjesta u Službi Doma naroda sa posebnim zadatkom pripreme propisa za objavljivanje.</p> <p>Parlamenti na ostalim nivoima e razmotriti sli ne promjene na osnovu utvr enih promjena.</p>	<p>Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH</p> <p>Parlamenti na ostalim nivoima</p>	<p>Sredina 2007. godine</p>

IP 5. Poboljšanje pristupa propisima

IP.5.1 Baza podataka zakonskih propisa

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>1. Ustanoviti i održavati sveobuhvatnu bazu</p>	<p>Svi važe i zakoni (uklju uju i zakonske propise koji trenutno nisu</p>	<p>VM BiH i vlade na svim nivoima</p>	<p>Od 2007. godine i nakon toga</p>

podataka zakonskih propisa, kojoj se može pristupiti s jednog mjesta i kroz integrirani web portal. <i>Veza sa Projektom baze podataka za zakonodavstvo (UNDP u saradnji sa Vijećem ministara i Delegacijom Evropske komisije)</i>	dostupni u elektronskom formatu) biti e uklju eni u bazu podataka. Oni e biti ozna eni i klasificirani prema raznim kriterijima. Ove oznake e odgovarati organogramima koji prikazuju uskla ivanje BiH zakonodavstva sa EU acquis-om. Postaviti engleski prevod zakona na website Ureda PAR Koordinatora.	Ostali: Službeni list BiH i FBiH, Centar za obuku sudija i tužioca RS (hosting institucije); Ured PAR Koordinatora	kontinuirano
---	--	---	--------------

IP.5.2 Bolji pristup sekundarnim propisima

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Osigurati puni pristup sekundarnim propisima.	Kako bi se osigurao potpuni pristup sekundarnim propisima, uvesti e se zakonski uslov koji jasno propisuje koje se vrste podzakonskih akata moraju objaviti u službenom listu.	VM BiH i vlade na svim nivoima	Krajem 2007. godine
	Za sve ostale propise, Uredi za zakonodavstvo na svakom nivou vlasti e održavati registar svih sekundarnih propisa na snazi. Kada se oni uspostave, ovim registrima e šira javnost mo i pristupiti putem on-line baze podataka.	Uredi za zakonodavstvo na svim nivoima	

IP.5.3 Pre iš ene verzije zakona

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
S ciljem pojašnjavanja statusa zakonodavstva koje je na snazi, neophodno je pripremiti i objaviti pre iš ene verzije zakona.	Od izuzetnog je zna aja da se svi nivoi vlasti u BiH aktivnije uklju e u izradu i objavljivanje pre iš enih tekstova svojih propisa.	Svi	Sredina 2007. godine i kontinuirano

IP.5.4 Zbirke primarnog i sekundarnog zakonodavstva

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Kako bi se osigurao radni pristup klju nom zakonodavstvu, preporu ljiivo je da svako ministarstvo ili institucija sa važnim normativnim funkcijama objavi zbirke primarnog i	Svako ministarstvo ili institucija sa važnim normativnim funkcijama u svojim e budžetima predvidjeti dovoljna sredstva za objavljivanje zbirki primarnog i sekundarnog zakonodavstva.	Pojedina ne institucije na svim nivoima	2007. godina i kontinuirano
	Isti tekst e tako er biti dostupan online.		

sekundarnog zakonodavstva, koje se odnosi na njihova odgovaraju a podru ja djelovanja.			
--	--	--	--

DIO II JAVNE FINANSIJE

JF 1. Dimenzija politike sistema javnih finansija

JF.1.1 Ojačavanje mehanizma za fiskalnu koordinaciju

Novoosnovano Fiskalno Vijeće trenutno djeluje na osnovu Ugovora o Fiskalnom Vijeću u koji je potpisan od strane Vlada entiteta, VM Bosne i Hercegovine te Vlade Brčko Distrikta. Neophodno je ojačati osnov za postojanje i rad Fiskalnog Vijeća a kroz zakon koji će preciznije odrediti radne procese Fiskalnog Vijeća a te regulirati rad tijela Fiskalnog Vijeća i drugih institucija koje će mu pružati analitičku podršku.

Aktivnosti u okviru ove akcije su direktno povezane sa *Projektom fiskalne podrške za BiH* Evropske komisije. Svjetska banka/MMF nadgledaju javne troškove na svim nivoima vlasti, kao i sveukupnu makroekonomsku stabilnost.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Izraditi nacrt Zakona koji će detaljno razraditi na in rada FV i uspostaviti njegova radna tijela i na in njihovog funkcionisanja.	Hitno završiti nacrt Zakona o Fiskalnom Vijeću u	Radna grupa za izradu nacrtu Zakona o Fiskalnom Vijeću u	Kratkoro ni (odmah)
2. Uspostaviti Sekretarijat Fiskalnog Vijeća.	Izraditi Pravilnik o radu. Izvršiti sistematizaciju radnih mjesta.	Fiskalno Vijeće/Radna tijela Fiskalnog Vijeća	Kratkoro ni (što je prije moguće)

JF.1.2 Redovna izrada makrofiskalnog okvira za državu BiH

Ovo je jedan od osnovnih analitičkih dokumenata koji su neophodni za donošenje odluka o politici svake vlade. Naime, Bosni i Hercegovini je nedostajala takva iscrpna analiza, što je ograničavalo rad pojedinaca koji odlučuju o politici u procesu donošenja odluka i činilo ih ovisnim o stranoj podršci u ovoj oblasti. Neophodno je razviti koherentan, iscrpan i jedinstven okvir za državu.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Potrebno je razviti jedinstven makroekonomski i fiskalni okvir za BiH.	Potrebno je pitanje izrade Makrofiskalnog okvira postaviti pred Fiskalno Vijeće [naročito uloge Odjeljenja za ekonomsku politiku i planiranje (EPPU) i Uprave za indirektno oporezivanje (UIO)/Odjeljenja za makroekonomsku analizu (OMA)]	Fiskalno Vijeće, UIO/Upravni odbor	Kratkoro ni (po etički odmah)

JF.1.3 Redovna izrada konsolidovanog računa javnog sektora

Nedostatak informacija o veličini javnog sektora i njegovim prihodima/rashodima ukazao je na nedostatak osnovnih statističkih podataka o Bosni i Hercegovini, njenom javnom sektoru, i utjecaju na cjelokupnu ekonomiju. Postoji potreba da se uspostave konsolidovani računi vlade kao glavni izvor konsolidovanih podataka javnog sektora. Mogući preduslov za ovaj zadatak je usklađivanje računovodstvenih standarda unutar BiH.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Neophodno je razviti konsolidovane vladine račune kao glavni izvor konsolidovanih podataka o javnom sektoru.</p> <p>Ovo uključuje bolju saradnju i razmjenu podataka između različitih nivoa vlasti.</p>	<p>Pitanje izrade konsolidovanog računa postaviti pred Fiskalno Vijeće.</p> <p><u>Bilješka:</u> Po Evropskom partnerstvu odgovorna institucija za ovu aktivnost je OMA.</p>	Fiskalno Vijeće/UIO OMA	Kratkoro ni (po etid odmah)

JF.1.4 Umanjiti fiskalni debalans kroz implementaciju sistema fiskalnog izjednačavanja u entitetima
 Zakoni koji uvode fiskalno izjednačavanje na lokalnom nivou i nivou kantona usvojeni su u oba entiteta u aprilu 2006. god. Njihova provedba će poboljšati trenutni značajni horizontalni i vertikalni fiskalni debalans u javnoj upravi u oba entiteta. Napori bi se trebali fokusirati na implementaciju novog okvira.

Ova aktivnost je povezana sa radom USAID-a/Švedske agencije za međunarodni razvoj (SIDA) na izgradnji kapaciteta lokalnih vlasti (GAP projekat).

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Implementacija zakona koji uvode fiskalno izjednačavanje u entitetima.	Izrada podzakonskih akata koji su neophodni za implementaciju zakona.	Ministarstvo finansija (MF) FBiH, MF RS	Kratkoro ni (kraj 2006. godine)

JF 2. Povećanje u inkovitosti i djelotvornosti upravljanja budžetom

JF.2.1 Srednjoročni okvir rashoda je proces koji se implementira u itavoj BiH

Proces uvođenja Srednjoročnog okvira rashoda počeo je prije nekoliko godina u oba entiteta, a 2005. godine se proširio na nivo Bosne i Hercegovine. Ovaj proces je nedavno uključio Brčko Distrikt u pripremu Srednjoročnog okvira rashoda.

Dalji napredak Srednjoročnog okvira rashoda iziskuje dodavanje novih elemenata Dokumentu okvira budžeta (DOB). DOB treba imati zajedničke makroekonomske i fiskalne projekcije za sve vlade (što se tiče projekcija prihoda UIO-a, korisiti se prognoze i direktnih poreskih i neporeskih prihoda na državnom i entitetskom nivou), utvrđene limite potrošnje po budžetskom korisniku i uvrštene zajedničke strateške ciljeve različitih sektora kroz resorna ministarstva. Proces kreiranja DOB-a treba biti usaglašen, što zahtijeva usaglašene budžetske kalendare na svim nivoima vlasti.

Trenutni budžetski proces treba ojačati poboljšanjem komunikacije između Ministarstva finansija i korisnika budžeta, naročito tokom pripreme budžeta. Iako je programsko planiranje budžeta vrsto povezano politike i budžet, neophodno je da institucije postave prioritete politika tokom procesa kreiranja budžeta, usaglašene sa sektorskim strategijama i strategijama na državnom nivou, kako bi se jasnije vidjeli prioriteti uprava utvrđeni u njihovim politikama.

Trenutno, ručno unošenje budžetskih zahtijeva oduzima previše kapaciteta unutar odjela za budžet Ministarstva finansija i na taj način limitira dostupno vrijeme za analitički posao. Uvođenje IT modela za pripremu budžeta (koji je kompatibilan sa sistemom trezora) bi ubrzalo tok ovog procesa i povećalo djelotvornost Ministarstva finansija.

Aktivnosti u okviru ove akcije su direktno povezane sa podrškom PKF/DfiD-a sa procesom planiranja

Srednjero nog okvira rashoda i budžeta na svim nivoima vlasti u BiH. Podrška je povezana sa implementacijom Kredita Svjetske banke za strukturalno prilago avanje ekonomskog upravljanja (EMSAC).

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Uklju iti Br ko Distrikt u proces Srednjero nog okvira rashoda.	Izrada Srednjero nog okvira rashoda za period 2007.-2009. god, i kasnije.	Vlada BD	Kratkoro ni (kraj 2006. godine) Kontinuirano
2. DOB ima nove elemente: zajedni ke makroekonomske i fiskalne projekcije, ciljni suficit/deficit, limite potrošnje po budžetskom korisniku, ugra ene zajedni ke strateške ciljeve preko resornih ministarstava.	Izrada izmjena i dopuna Zakona o finansiranju BiH. Implementacija organskih zakona o budžetu na državnom i entitetskom nivou. Organizacija seminara i radionica za finansijske službenike u institucijama BiH, entiteta i BD.	Ministarstvo finansija i trezora (MFT) BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (kraj 2007. godine) Kontinuirano
3. Harmonizacija procesa izrade DOB-a na državnom i entitetskom nivou.	Uklju iti BD u sastav Koordinacionog odbora. Izraditi harmoniziran budžetski kalendar.	Koordinacioni odbor (Pomo nici ministara za budžet, OMA)	Kratkoro ni (kraj 2006. godine) Odmah
	Izraditi izmjene i dopune organskih zakona o budžetu prate i preporuke Koordinacionog odbora.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (sredina 2007. godine)
4. Izrada konsolidovanog DOB-a za itavu BiH.		MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), OMA, EPPU	Kratkoro ni
5. Budžetski proces ima nove elemente: postavljanje prioriteta institucija, komunikacija izme u MF i korisnika i uklju ivanje DOB-a u paket informacija za Parlament.	Implementacija organskih zakona o budžetu na državnom i entitetskom nivou. Izrada procedura i unificiranih obrazaca za korisnike budžeta. Organizacija seminara i radionica za finansijske službenike zaposlene u institucijama BiH i entiteta.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni Kontinuirano
6. Razviti software za	Izraditi projektni plan za traženje	MFT BiH, MF	Po etak -

izradu budžeta koji je kompatibilan sa sistemom trezora.	sredstava.	FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	kratkoro ni Implementacija - dugoro ni cilj
--	------------	---	---

JF.2.2 Transparentna potrošnja javnih sredstava

Kapitalne investicije se trenutno planiraju budžetom na godišnjoj osnovi, što otežava i ini nesigurnim upravljanje njima i njihovo planiranje. Neophodno je izraditi novu metodologiju kapitalnog investiranja koja bi uklonila trenutne slabosti unutar sistema. Tako er je potrebno temenjljnije razmatrati implikacije povratnih troškova kapitalnih investicija.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Uvo enje višegodišnjeg planiranja kapitalnih investicija.	Uspostaviti radnu grupu radi izrade zajedni ke metodologije tretiranja kapitalnih investicija.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (sredina 2007. godine)

JF.2.3 Uklju ivanje menedžmenta institucija u izradu DOB-a i budžeta

Nedostak komunikacije izme u rukovodstva institucije i jedinice za finansije unutar institucija ugrožava povezivanje prioriteta utvr enih u politikama institucija i budžeta. Ova komunikacija se treba oja ati ve u pripremi Dokumenta okvira budžeta i kroz odgovaraju e dostavljanje informacija te uklju ivanje rukovodstva u radni proces. Tokom procesa izrade budžeta, komunikacija izme u korisnika budžeta treba se odvijati na razli itim nivoima odgovornosti kako bi se osiguralo da prijedlog budžeta ta no odražava potrebe i prioritete odre enog sektora/institucije.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Potrebno je poja ati komunikaciju izme u menedžmenta institucija i jedinica za finansije.	Komunikacija se može poboljšati prilikom izrade Srednjoro nog okvira budžeta kroz informiranje i uklju ivanje menedžmenta u rad. U slu aju nedovoljno obrazloženog Srednjoro nog okvira budžeta uvesti vra anje zahtjeva i podizanje rasprave na viši nivo. Uspostaviti niveoe rasprave budžetskog zahtjeva – sa jedinicom za finansije, na nivou ministarstava, i na nivou vlade.	Sve institucije	Kratkoro ni (kraj 2007. godine)

JF.2.4 Uvesti programsko budžetiranje u javnoj upravi u BiH

Programsko budžetiranje je moderna metodologija budžetiranja koja zahtijeva od institucija da sastave budžet na osnovu programa i aktivnosti institucija planiranih za srednjoro ni period. Ova budžetska metodologija e oja ati vezu izme u ciljeva utvr enih u politikama sektora i budžeta (gdje su i uo ene slabosti). Svaka raspodjela budžeta e biti u vezi sa ciljem utvr enim u politici. Programski budžeti su obi no vezani za nacionalne razvojne planove ili sli ne strateške dokumente. Ovaj cilj je dugoro nog karaktera i iziskuje izgradnju kapaciteta unutar Ministarstava finansija, te pojedina nih institucija, kao preduslov za uspjeh.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
-----------	------------------	-----------------------	-----------------

Potrebno je uvesti novu metodologiju planiranja budžeta – programsko budžetiranje (PB).	<p>Ja anje sektora za budžet - upošljavanje službenika odgovornih za uvo enje sistema.</p> <p>Obuka službenika.</p> <p>Izrada metodologije za uvo enje PB – definirati po potrebi izmjene zakona.</p> <p>Ja anje jedinica za finansije u institucijama.</p>	<p>MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)</p> <p>Sve institucije javne uprave</p>	<p>Kratkoro ne aktivnosti (po eti odmah)</p> <p>Dugoro ni cilj</p>
---	---	--	--

JF.2.5 Blagovremeno uklju enje Parlamenta u proces donošenja budžeta

Proces parlamentarnog usvajanja budžeta trenutno kasno po inje sa radom za slijede u fiskalnu godinu. Postoji mogu nost za poboljšanje procesa usvajanja budžeta kroz informativne sastanke sa relevantnim parlamentarnim komisijama gdje bi bile predstavljene informacije o Dokumentu okvira budžeta i rezultati procesa fiskalne koordinacije.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Parlamentarna tijela moraju imati dovoljno vremena za razmatranje nacrt budžeta.	<p>Implementacija organskih zakona o budžetima BiH i entiteta.</p> <p>Redovno upoznavanje lanova komisija za budžet i finansije Parlamentarne skupštine sa okvirom rashoda i sa rezultatima procesa fiskalne koordinacije.</p>	<p>MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona</p>	<p>Kratkoro ni (kraj 2007. godine)</p> <p>Kontinuirano</p>

JF.2.6 Uvesti prošireno izvještavanje prema parlamentu i javnosti

Izveštaji koji se trenutno podnose Parlamentu na usvajanje obi no sadrže podatke vezane za troškove i ograni ene analize ili preporuke za korektivne aktivnosti. Ovi izvještaji obi no nisu dostupni javnosti i obi no se ne objavljuju u Službenom glasniku ili na web stranici Ministarstva finansija. Neophodno je poboljšati izvještavanje Parlamentu i javnosti uklju uju i detaljnu analizu troškova, objašnjenja o odstupanjima od originalnog budžeta i o popratnim aktivnostima u skladu sa preporukama vrhovnog ureda za reviziju.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Proširenje izvještaja za Parlament i javnost sa analizama rashoda, obrazloženjima odstupanja i o itovanja o aktivnostima po preporukama revizije.	<p>Izraditi format izvještaja uz konsultacije sa Revizorima, Parlamentarnim komisijama i korisnicima.</p> <p>Revidirati Pravilnik o izvještavanju.</p> <p>Objavljivati izvještaje na sajtovima institucija.</p>	<p>MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona</p>	<p>Kratkoro ni (sredina 2007. godine)</p> <p>Kontinuirano</p>

JF.2.7 Sva vanbudžetska sredstva i vanbudžetski fondovi moraju biti u potpunosti uklju eni u Srednjero ni okvir rashoda i budžetski proces

Iako postoji pravna obaveza, sredstva iz vanbudžetskih fondova još uvijek nisu uklju ena u proces Srednjero nog okvira rashoda. Njihovo uvrštavanje e zna iti da je cijeli proces Srednjero nog okvira rashoda zaokružen i da pokriva cijeli sektor u BiH.

Donacije esto nisu evidentirane u budžetu tako da je analiza njihovog u inka nemogu a. Njihovo uklju ivanje u budžet e osigurati mogu nost izgradnje baze podataka primljene pomo i, te omogu iti analizu njenog u inka.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Vanbudžetski fondovi trebaju biti uklju eni u izradu DOB-a. Sve donacije moraju biti izražene u budžetu.	Uklju iti donacije u budžet. Implementirati zakone o budžetima entiteta i uklju iti fondove u DOB.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona Rukovodstvo fondova	Kratkoro ni (kraj 2007. godine)

JF.2.8 Poboljšanje budžetskog procesa u FBiH

FBiH ima najkomplikovaniju upravnu strukturu, sa tri razli ita nivoa vlasti. Neophodno je provesti mehanizme fiskalne koordinacije izme u tri nivoa vlasti, i pove ati nivo konsultacija o utjecaju politika (naro ito kada viši nivoi vlasti uvode nove politike koje imaju finansijski u inak na niže nivoie vlasti).

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Potrebno je uvesti adekvatne mehanizme za saradnju sva tri nivoa vlasti.	Implementacija Zakona o budžetima FBiH.	MF FBiH, MF kantona	Srednjoro ni (2008. godina)

JF 3. Unaprije enje ra unovodstvenog okvira i funkcije sistema trezora

JF.3.1 Uvo enje obra unskog modela ra unovodstva u javni sektor

Obra unski model ra unovodstva je model koji se trenutno koristi u poslovnoj zajednici. Uvo enje ovog modela u javni sektor može pove ati transparentnost i pouzdanost javne uprave. Ovo je jedan ambiciozan cilj, jer se ak ni zemlje EU nisu prebacile na ovaj sistem ra unovodstva. Ovo e zahtijevati zna ajna ulaganja u kapacitet (obuka i IT) i stoga se smatra dugoro nim ciljem.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Uvo enje savremenih me unarodnih ra unovodstvenih standarda i obra unskog modela ra unovodstva u javnoj upravi u BiH.	Izrada projektnog plana za traženje donatorske podrške. Prevo enje standarda. Implementacija zakonskih rješenja iz Zakona o ra unovodstvu i reviziji BiH (okvirni zakon). Proširiti akcioni plan (EBRD) i na javni sektor. Uklju iti uspostavu javnog nadzora u akcioni plan.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije) Ostali: Sve institucije javne uprave	Dugoro ni cilj

JF.3.2 Usaglašavanje ra unovodstvenih standarda u BiH

U BiH svaka vlada koristi svoje vlastite standarde ra unovodstva. Usaglašavanje ra unovodstvenih standarda u BiH je neophodan preduslov za uspostavu konsolidovanog ra una vlade i trebao bi imati

prioritet.			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Radi izrade konsolidovanog ra una javnog sektora, potrebno je pristupiti usaglašavanju ra unovodstvenih standarda koji se trenutno primjenjuju u BiH.	Uspostaviti radnu grupu za harmonizaciju standarda javnog sektora. Izrada izmjena zakonskih/podzakonskih akata prate i preporuke RG na svim nivoima.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (6 mjeseci)
JF.3.3 Uspostavljanje tehni ke koordinacije trezora raznih nivoa vlasti			
<p>Nakon uvo enja Jedinstvenog ra una trezora na nivou BiH, entitetskim i kantonalnim nivoima, tehni ka koordinacija izme u razli itih korisnika istog sistema je bila nepostoje a. Uvo enje tehni ke koordinacije e donijeti niz pogodnosti javnoj upravi: efikasniju upotrebu IT resursa, jer e rješenja tehni kih problema biti razmijenjena izme u vlada; te ekonomi nost jer uprave mogu zajedni ki pristupiti dobavlja u sistema i o ekivati uštede koju nisu mogli ostvariti zasebno.</p>			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Tehni ka koordinacija e stvoriti niz koristi: rješavanje raznih tehni kih problema, te bolji nastup prema dobavlja u trezorskog sistema.	Uspostava tijela za tehni ku koordinaciju – sastavljenog uglavnom od IT profesionalaca.	MFT BiH za uspostavu, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona	Kratkoro ni (sredina 2007. godine) Kontinuirano
JF.3.4 Uvo enje funkcije trezora u itavoj javnoj upravi			
<p>U vrijeme kada je uspostavljen, Jedinstveni sistem trezora nije obuhvatao nivo lokalne vlasti i vanbudžetske fondove. Radi transparentnije upotrebe javnih sredstava, sve institucije vlasti e uvesti Jedinstveni ra un trezora za svoje funkcije (uklju uju i lokalne organe vlasti i fondove).</p>			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Radi transparentnog korištenja javnih sredstava JRT e biti uspostavljen u svim institucijama vlasti.	Uspostava trezora u op inama i vanbudžetskim fondovima.	MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona, na elnici op ina, direktori fondova	Srednjoro ni (2008. godina)
JF.3.5 Unaprije enje funkcije trezora			
<p>USAID je nedavno pružio podršku uspostavljanju funkcija trezora i uvo enju informacionih sistema finansijskog menadžmenta na entitetskim i podentitetskim nivoima. Iako je sistem trezora relativno nov, još uvijek zahtijeva konstantna poboljšanja koja bi trebala dovesti do djelotvornosti njegove upotrebe. Neophodna poboljšanja uklju uju tehni ko ažuriranje sistema, osiguranje pravne osnove za neke od funkcija (kao što su upravljanje novcem i likvidnost funkcije ulaganja) koje su orijentirane ka ažuriranju usluga - jer</p>			

trezor je u suštini usluga cijeloj upravi i treba da obezbijedi npr. podršku korisnicima/help desk.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Potrebno je implementirati funkciju upravljanja novcem (npr. ulaganje kratkoro ne likvidnosti).	Izrada izmjena Zakona o finansiranju BiH i Zakona o investiranju javnih sredstava FBiH radi implementacije zakona. Izrada izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama radi uskla ivanja sa Zakonima koji regulišu investiranje. Imenovanje investicijskih menadžera (BiH i FBiH).	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (kraj 2007. godine)
2. Rad i održavanje sistema trezora zahtijevaju stalna ulaganja u IT kapacitete, uklju uju i osoblje i opremu.		MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona	Kratkoro ni (po eti odmah) Kontinuirano
3. Razviti službu za klijente (eng. help desk).	Uposliti službenike. Formirati help desk jedinicu.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (kraj 2007. godine)
4. Potrebno je poštovati princip blagovremenih isplata.	Obezbijediti dosljedno poštovanje Naredbe za uplatu javnih prihoda. Uvesti sankcione mjere za korisnike budžeta koji stvaraju obaveze bez pokri a u sistemu. Pružati povratnu informaciju o izvršenim uplatama.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona	Kratkoro ni (kraj 2007. godine)
5. Uvezati sve korisnike budžeta u trezorski sistem sa direktnom vezom.	Integracija manjih budžetskih korisnika u sistem trezora.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, MF kantona	Srednjero ni (2008. godina)
6. Kompjuterizacija JRT u BD.	Uvesti uz elektronsku vezu izme u aplikacija JRT-a i OBF. (odjel nadležan za finansije). Pojednostavljivanje procedura isplate.	Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Kratkoro ni (u toku)

JF 4. Uvo enje PIFC u skladu sa relevantim EU standardima

JF.4.1 Izrada strategije za uvo enje PIFC (javna unutrašnja finansijska kontrola)
Uvo enje javne unutrašnje fiskalne kontrole (eng. PIFC) je jasan zahtjev EU u oblasti javnih finansija. PIFC sistem sadrži unutrašnju kontrolu ali i unutrašnju reviziju. Njegov cilj je osiguranje odgovornog,

transparentnog, djelotvornog i efikasnog pružanja usluga građanstvu. Elementi unutrašnje kontrole sadrže: kontrolu okruženja, procjenu rizika, procjenu informacija i komunikacija, kontrolne aktivnosti i monitoring. Funkcija interne revizije je funkcionalno neovisna i treba posebnu pravnu osnovu. Treći element sistema je uspostava Centralne jedinice za harmonizaciju koja odražava standarde ove oblasti. Prvi korak u uvođenju PIFC-a je razvoj dokumenta strategije koji će naglašavati glavne elemente PIFC sistema, kako bi se osigurala implementacija usklađenog PIFC sistema na svim nivoima vlasti.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Izrada dokumenta Strategije koji bi detaljno isplanirao uvođenje PIFC, njegove glavne principe i strukturu sistema.	<p>Uspostavljanje radne grupe za razvoj Strategije.</p> <p>RG će obavljati konsultacije sa Vrhovnom revizijom.</p> <p>RG će revidirati odgovornosti postojećih tijela koje se funkcije preklapaju sa funkcijom interne revizije (naročito inspekcija za upravu i budžet).</p> <p>RG će definisati elemente sistema IK i IR, Centralnu jedinicu za harmonizaciju, uvođenje međunarodnih standarda i vremenski okvir za uvođenje sistema.</p> <p>RG će tražiti pomoć u prevođenju strane literature iz ove oblasti za podjelu korisnicima.</p>	<p>MFT BiH kao nosioc aktivnosti</p> <p>MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)</p>	<p>Kratkoročni (sredina 2007. godine)</p>

JF.4.2 Uvođenje PIFC u skladu sa relevantnim EU standardima u BiH

Ovo je sljedeći korak koji prati nastavak usvojene strategije koja određuje parametre institucionalizacije Jedinice za centralnu harmonizaciju i modalitete za uvođenje interne kontrole i revizije.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Implementacija Strategije - raditi na uvođenju PIFC sistema u itavoj BiH.	Izrada projektne dokumentacije za traženje donatorskih sredstava za ovu oblast.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	Srednjoročni (do 2010. godine)

JF.4.3 Uvođenje unutrašnje revizije

Ovaj cilj zahtijeva formiranje zajedničke radne grupe koja će stvoriti usklađen nacrt zakonodavstva Interne revizije za Bosnu i Hercegovinu, entitete i Brčko Distrikt. Zakon će bliže odrediti koji se model Interne revizije treba uvesti - centralizovani, decentralizovani ili kombinacija ova dva pristupa. Važno je naglasiti da uvođenje interne revizije potražuje značajno investiranje u obrazovanje internih revizora jer ova funkcija još uvijek nije potpuno razvijena u privatnom sektoru BiH. Također, imenovat će se institucija koja će biti odgovorna za davanje certifikata internim revizorima (u nekim zemljama Jedinica za centralnu harmonizaciju ima ovu funkciju).

NB: Vlasti su oformile unutrašnju radnu grupu za reviziju koja se sastoji od viših službenika ministarstava

državne i entitetskih vlada, ostalih zvanih nika i donatora. Grupa radi na izradi usaglašenih zakona o reviziji, ije e usvajanje biti u skladu sa Kreditom za strukturalno prilago avanje ekonomskog upravljanja (EMSAC) Svjetske banke.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Izrada Zakona o unutrašnjoj reviziji.	<p>Uposliti osobu odgovornu za Internu reviziju na BiH nivou.</p> <p>Završiti rad radne grupe za izradu harmonizovanih nacрта Zakona sa predstavnicima RS, BiH, FBiH i BD.</p> <p>ZoIR e regulisati pitanje certificiranja IR.</p> <p>Zapo eti obuku kadrova za poslove interne revizije.</p>	MFT BiH, MF FBiH , MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)	<p>Kratkoro ni (kraj 2006. godine)</p> <p>Kontinuirano</p>

JF.4.4 Uvo enje interne kontrole

Interna kontrola je do sada samo djelomi no uvedena u javnu upravu. Na razli itim nivoima postoje razli ite pravne odredbe koje stvaraju osnovu za njenu provedbu i postavljanje rukovodstva odre ene institucije odgovornim za njenu implementaciju. Entiteti i BiH su napravili akcione planove za njeno uvo enje. Institucije e nastaviti sa uvo enjem sistema interne kontrole, koji je baziran na procjeni rizika i podešavanjem njegovih sistema interne kontrole da bi se odgovaralo na pojedina ne rizike sa kojima se suo ava svaka institucija. Standardi interne kontrole se trebaju uskladiti na razli itim nivoima vlasti.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Predlaže se da institucije nastave raditi na uvo enju i usavršavanju svojih sistema interne kontrole. Ovaj pristup zasnovan je na procjeni rizika i pravljenju nacрта registara rizika za svaku instituciju. Interne kontrole trebaju biti uvedene kao mjere ublažavanja rizika.</p> <p>Potrebno je uskladiti standarde Interne kontrole.</p>	Uspostavljanje sistema interne kontrole realizacijom Akcionog plana za unapre enje internih kontrola na državnom i entitetskom nivou.	<p>MFT BiH, MF FBiH, MF kantona, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije)</p> <p>Ostali: Institucije javne uprave</p>	<p>Kratkoro ni</p> <p>Kontinuirano</p>

JF.4.5 Ja anje kontrolnog okruženja

Cjelokupno kontrolno okruženje koje obuhvata pitanja kao što su cjelokupni stavovi, svjesnost te postupci rukovodstva i osoblja trebaju biti oja ani. Ovo posebno uklju uje li ni, profesionalni i eti ki integritet rukovodstva i osoblja; filozofiju rukovodstva i operativni stil; organizacionu strukturu i metode za davanje ovlasti i odgovornosti; praksu i politike u oblasti ljudskih potencijala kao i angažovanje kompetentnog osoblja. Ovi ciljevi e biti ispunjeni zajedno sa reformama koje su dio komponente ljudskih resursa.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Potreban je zakon koji će tačno definirati plate i naknade na nivou BiH i entiteta.	Uspostaviti RG sa predstavnicima svih nivoa vlasti da se usaglase oko usklađenog pristupa reformi plata na svim nivoima. Izrada nacrtu Zakona o platama.	MFT BiH, MF RS, MF FBiH, Vlada BD (odjel nadležan za finansije) ADS/U na svim nivoima i Pododjel za LJP u BD	Kratkoro ni (sljede ih šest mjeseci) Kratkoro ni (kraj 2007. godine)

JF 5. Poboljšanje organizacione strukture i investiranje u izgradnju kapaciteta

JF.5.1 Poboljšanje organizacione strukture unutar MF

Postoji potreba za jasnim definisanjem organizacione strukture koja će eliminirati trenutno preklapanje funkcija, odražavati nove i povećane odgovornosti različitih sektora Ministarstva finansija, i strateške ciljeve reforme sistema upravljanja javnim finansijama.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Razviti novu organizacionu strukturu.		MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona Rukovodstvo institucija	Kratkoro ni (kraj 2007. godine)

JF.5.2 Implementacija organizacione strukture uz jačanje kapaciteta unutar MF

Svaka od reformi istakla je u oblasti javnih finansija potrebu ili za novim zapošljavanjem ili značajnim ulaganjima u razvoj kapaciteta postojećih zaposlenika. Izgradnja kapaciteta unutar Ministarstva finansija je od ključnog značaja za osiguranje održivosti prošlih, trenutnih i budućih reformi koje su ugrožene velikom mobilnošću u radne snage iz Ministarstva finansija. Na primjer, primijećeno je da se sektori budžeta unutar Ministarstva finansija trebaju sadržajno ojačati, ugledaju i se na međunarodne najbolje prakse (npr. angažovanje analitičara koji bi pratili pojedinačne sektore).

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Neophodno je zaposliti i obučiti osoblje unutar Ministarstva finansija. Jačanje jedinica koje su odgovorne za budžet i fiskalnu politiku unutar Ministarstva finansija u BiH, entitetima i kantonima. Osigurati dovoljan broj	Izraditi dugoročni program za zapošljavanje određujućih i obuku i platne razrede. Izmjene Pravilnika. Upošljavanje državnih službenika.	MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona	Početno odmah Kontinuirano

<p>IT eksperata da održavaju elektroni ke sisteme.</p> <p>Osigurati dovoljan broj državnih službenika za reforme unutar fiskalne oblasti, budžeta, trezora i PIFC oblasti.</p>			
<p>JF.5.3 Ja anje kapaciteta u jedinicama za javne finansije unutar institucija</p> <p>Kao prvi korak, neophodna je jasna pozicija Jedinice za javne finansije unutar organizacione strukture svake institucije. Reforme zahtijevaju zna ajna ulaganja u kapacitet Jedinice za javne finansije unutar institucija.</p>			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Izraditi organizacionu strukturu koja e jasno definisati mjesto jedinice za javne finansije unutar institucija.</p> <p>Zapošljavanje(u slu aju potrebe) i obuka kadra.</p>	<p>Izrada izmjena Pravilnika.</p> <p>Zapošljavanje i obuka državnih službenika.</p>	<p>Rukovodstvo institucija</p> <p>MFT BiH, MF FBiH, MF RS, Vlada BD (odjel nadležan za finansije), MF kantona</p>	<p>Kratkoro ni (kraj 2007. godine)</p> <p>Kontinuirano</p>

DIO III UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Nekoliko donatorskih projekata podrške će pružiti podršku upravama u BiH u provo enju Akcionog plana. Ovo uklju uje, na primjer, podršku Evropske komisije za program obuke za državnu službu, kao i podršku ADS-u na državnom nivou. Projekat "Reforma javne uprave u BiH na državnom i entitetskom nivou" koji finansira DfID, koji provodi Nacionalna škola za upravu Ujedinjenog Kraljevstva, pruža podršku kako Republici Srpskoj, tako i na nivou cijele BiH, za razvoj modernog i usaglašenog pristupa ULJP-u. UNDP pomaže u harmoniziranju i moderniziranju prakse institucija u pogledu ljudskih potencijala, sa fokusom, izme u ostalog, na praksu zapošljavanja, uklju uju i ocjenu rada, zajedno sa odgovaraju om obukom. UNDP tako er pruža podršku ADS-u FBiH.

LJP 1. Op i pristup modernim politikama upravljanja ljudskim potencijalima

LJP.1.1 Usaglašavanje i usmjeravanje politika upravljanja ljudskim potencijalima i odgovaraju e zakonske regulative

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Utvrđiti oblasti politika u kojima je potrebno usaglašavanje i kontinuirani razvoj kako na trenutnom tako i na dugoro nom osnovu.	Usaglasiti i usvojiti program koji odre uje oblasti u kojima je odmah potrebna harmonizacija.	ADU/S Pododjel za LJP Br ko Distrikta Ministarstva pravde i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	Do kraja 2006. godine
	Izraditi i usvojiti nove zakone/propise koji su potrebni za harmonizaciju gore usaglašenih procedura.		Sredina 2007. godine
	Usaglasiti radne pretpostavke za zajedni ki razvoj modernih politika upravljanja ljudskim potencijalima/zakonskih uslova, uklju uju i kontinuirane konsultacije izme u raznih nivoa uprave (radne grupe itd.).		Do kraja 2006. godine
	Usaglasiti oblasti politika u kojima je potreban stalni razvoj i izraditi vremenski okvir za usvajanje i implementaciju do 2010. godine (uzimaju i u obzir Strategiju reforme javne uprave i Akcioni plan).		Do sredine 2007. godine
	Izraditi i usvojiti nove zakone/propise kako bi se postigao stalni razvoj kako je prethodno usaglašeno.		Do 2010. godine

LJP.1.2 Usaglasiti definiciju i opseg državne službe

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Definirati domet i opseg 'državne službe' u cilju zadovoljenja potreba	Uspostaviti kombinovanu BiH radnu grupu za pregled postoje ih definicija "državnog službenika".	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	Po etak 2007. godine

različitih nivoa uprave u BiH.	Utvrđiti sve moguće opcije koje će uključiti na primjer: <ul style="list-style-type: none"> • Sve javne službenike; • Centralni, kantonalni i općinski nivo javnih službenika; • Samo javne službenike zaposlene u centralnim institucijama vlasti; • Sve zaposlene u institucijama vlasti; • Sve zaposlene u institucijama vlasti u odnosu na samo one zaposlene sa određenim stepenom obrazovanja. 	VM BiH i sve vlade Parlamenti	Do sredine 2007. godine
	Pripremiti i distribuirati dokument za diskusiju koji će istražiti prednosti i nedostatke svake od istraženih opcija.		Kraj 2007. godine
	Preduzeti unakrsne konsultacije državnih službi o utvrđenim opcijama.		Kraj 2007. godine
	Usaglasiti najprikladniji model za cijelu BiH i pripremiti nacrt amandmana na odgovarajuće zakone/propise.		Do sredine 2008. godine
	Usvojiti odgovarajuće izmjene u zakonima o državnoj službi.		Sredina 2008. godine

LJP 2. Organizaciono uređenje

LJP.2.1 Uloga centralnih jedinica

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Ojačati ulogu ADU/S i Pododjela za LJP Brčko Distrikta u pogledu politika, s ciljem uspostave djelotvornih tijela nadležnih za izradu politika ULJP-a, definiranje općih ciljeva i prioriteta u razvoju LJP, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj i pregled politika i naela LJP-a; • Postavljanje standarda i monitoring; • Davanje smjernica i savjeta; 	Usaglasiti kontinuirani razvoj položaja i uloge ADU/S i Pododjela za LJP Brčko Distrikta kao budućih vodećih tijela u ulogu i primjeni dobre prakse LJP-a na svim nivoima uprave.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta VM BiH, Vlade FBiH, RS i BD	Sredina 2007. godine
	Zahtjevati da ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta podržavaju i razvijaju kapacitete ULJP-a u posebnim institucijama kroz dostavljanje politika, savjeta i uputa, te obuka.		Sredina 2007. godine; kontinuirano
	Prema potrebi izmijeniti zakonodavstvo i pravilnike kako bi odražavali ovu razvijenu ulogu.		Kraj 2007. godine
	Razviti kapacitete osoblja i stručnjaka u ADU/S (Pododjelu za LJP Brčko Distrikta) kako bi se osiguralo da oni budu centri dobrog i modernog poznavanja ULJP-a sposobni da pružaju odgovarajuće savjete i upute		2006.–2008. godina

<ul style="list-style-type: none"> • Orkestraciju, razmjenu i komunikaciju dobre prakse, uključujući i onu širom BiH; • Smatranje ministarstava odgovornim za djelotvorno sprovođenje; • Izvještavanje Vlade/Parlamenta. 	menadžerima i perifernom osoblju nadležnom za LJP.		
---	--	--	--

LJP.2.2 Povećati koordinaciju i saradnju između ADU/S i Poddjela za LJP Brčko Distrikta

Agencije su najprikladniji nivo za postizanje veće harmonizacije među članovima državne službe – kroz njihovu podršku razvoju kako prava tako i prakse širom BiH – ukoliko nastave raditi zajedno, razmjenjivati iskustva i u biti jedni od drugih.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Grade i na postojeću dobrou praksu, neophodno je poboljšati saradnju između ADU/S i Poddjela za LJP Brčko Distrikta kako bi se osiguralo npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usklađivanje propisa i procedura; • Omogućavanje mobilnosti državnih službenika; • Pojašnjavanje definicije i opsega državne službe; • Unifikacija metodologije planiranja; • Izgradnja kompatibilnih informacionih sistema za ULJP; • Poboljšanje ocjene uink i unapređenja; • Reorganizacija sistema plata i nagrađivanja; • Jačanje kapaciteta ULJP-a u pojedinačnim institucijama (ministarstva, 	<p>ADU/S će usvojiti formalni skup zajedničkih radnih pretpostavki za kontinuiranu saradnju i koordinaciju razvoja politika i izvršavanje zajedničkih operativnih zadataka, koji će uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajedničko godišnje planiranje; • Vremenski okvir redovnih (kvartalnih) sastanaka; sa • Rotiranjem odgovornosti za sastanke, programe, itd.; • Organizaciju ad hoc sastanaka specijalisti kog osoblja prema potrebi; • Zajedničke komunikacione planove za razmjenu informacija između i unutar različitih nivoa uprave. <p>Ovo se može postići potpisivanjem zvanog Memoranduma o razumijevanju ili Protokola o saradnji, ili na drugi odgovarajući način.</p>	<p>ADU/S i Poddjela za LJP Brčko Distrikta</p> <p>Ured PAR Kordinatora</p>	<p>Do sredine 2007. godine</p> <p>Kontinuirano</p>

<p>direktorati, agencije i sli no);</p> <ul style="list-style-type: none"> Imenovanje zajedni kih projekata koji e biti provo eni na svim nivoima vlasti. 			
LJP.2.3 Uloga perifernih kapaciteta			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Obezbijediti specijalizovane kapacitete za ULJP u upravnim organizacijama, i razviti razumijevanje za moderno ULJP kod menadžera kako bi se oni aktivnije uklju ili u razvoj i motivaciju osoblja.</p>	<p>Formirati kombinovanu radnu grupu sa predstavnicima ADU/S i Pododjela za LJP Br ko Distrikta, te ostalih pojedina nih institucija, za rad na razvoju kapaciteta LJP-a u pojedina nim institucijama.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta</p> <p>Pojedina ne institucije</p>	<p>Do sredine 2007. godine</p>
	<p>Pojedina ne institucije e izvršiti pregled postoje ih organizacijskih ure enja, te uvesti neophodne promjene u cilju razvoja ULJP-a kao strateške funkcije u svakoj instituciji.</p>	<p>Pojedina ne institucije uz podršku ADU/S i Pododjela za LJP Br ko Distrikta</p>	<p>Do kraja 2007. godine</p>
	<p>Uspostaviti saradnju izme u ADU/S i perifernih specijalista/menadžera za ULJP na podru ju kadrovskog planiranja, obuka, uvo enja informacionih sistema za ULJP, poboljšanja u provedbi trenutnih funkcija ULJP-a, itd.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta</p> <p>Pojedina ne institucije</p>	<p>Do kraja 2007. godine; kontinuirano</p>
	<p>Ispitati potrebe za vještinama/znanjem u ULJP-u u institucijama i razviti program obuke za razvoj kapaciteta specijalista i linijskog menadžmenta.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta</p>	<p>Do kraja 2007. godine</p>
	<p>Održati specijalisti ku obuku za specijaliste za ULJP (osoblje pojedina nih institucija i ADU/S-a) prema potrebi.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta</p>	<p>Od kraja 2007. godine i kontinuirano prema potrebi</p>
	<p>Utvrđiti i razviti trenerski kadar iz cijele državne službe (specijalisti za ULJP) koji e kontinuirano održavati potrebne obuke linijskog menadžmenta.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta</p>	<p>Do kraja 2007. godine, i kontinuirano poslije toga</p>
	<p>Održati obuke linijskih menadžera kako bi se osiguralo djelotvorno upravljanje osobljem na svim nivoima javne službe.</p>	<p>Treneri preko ADU/S i Pododjela za LJP Br ko Distrikta</p>	<p>2007.–2009. godine (i poslije toga kontinuirano za nove menadžere)</p>

LJP 3. Upravljanje informacijama			
LJP.3.1 Podaci o ljudskim potencijalima			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Razviti i implementirati zajedničko softversko rješenje koje će omogućiti svakoj pojedinačnoj instituciji ažuriranje i pristup podacima o svojim državnim službenicima i ostalim zaposlenicima. U isto vrijeme, svaka ADU/S će imati pristup podacima iz svih institucija odgovarajućeg nivoa vlasti. Na ovaj način, baza podataka će se redovno ažurirati na lokalnim nivoima, te će Agencije moći praviti realnije izvještaje o osoblju angažovanom u državnoj službi.</p> <p>Bilo bi idealno da se na svim nivoima koristi jedinstveno softversko rješenje.</p>	<p>Pripremiti tehničke specifikacije, utvrditi sredstva za razvoj zajedničkog softverskog rješenja i implementirati ga.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta</p>	<p>Do kraja 2006. godine i nakon toga kontinuirano</p>
LJP 4. Planiranje ljudskih potencijala			
LJP.4.1 Osigurati odgovarajuće planiranje ULJP-a u centralnoj i perifernim kadrovskim jedinicama			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>1. Uvesti i implementirati procedure za djelotvorno planiranje LJP-a u institucijama i izmjeriti njih, kako bi se obezbijedilo efikasno</p>	<p>Usaglasiti zajedničku metodologiju za ocjenu rada koju će ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta usvojiti i promovirati.</p>	<p>ADU/S</p>	<p>Do kraja 2006. godine</p>
	<p>Razviti i održati obuke o metodologiji za identifikovane pojedince iz ADU/S i pojedinačnih institucija, kako bi se</p>	<p>ADU/S</p>	<p>Pojedinačne</p>

ispunjavanje prioriteta institucija i vlada.	formirali lokalni timovi za ocjenu.	institucije		
	Usaglasiti vremenski okvir prioriteta ministarstava/institucija sa vladom.	VM BiH i vlade	Do sredine 2007. godine	
	Završiti analizu poslova u svim institucijama na svim nivoima u cilju procjene trenutne situacije i zahtjeva; ovo može pomoći institucijama da utvrde da li trenutni kadar zadovoljava zahtjevane radne norme.	ADU/S-ovi timovi za pregled ocjena rada Pojedinačne institucije		Do kraja 2007. godine
	Uvesti godišnje planiranje radne snage u svim institucijama u skladu sa vremenskim okvirom strateškog i budžetskog planiranja.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta		2007.–2008. godina
	Osigurati redovno i kontinuirano planiranje ljudskih potencijala kako bi institucije mogle nastaviti sa djelotvornim i efikasnim radom u budućnosti.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta Institucije		Od 2008.godine; kontinuirano

LJP.4.2 Zajednička klasifikacija poslova/razreda u cijeloj BiH

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Uvesti zajedničku klasifikaciju poslova/razreda širom BiH. NB: Povezano sa aktivnostima na ocjeni rada (ispod).	Formirati kombinovanu radnu grupu iz cijele BiH koja će razmotriti i pregledati trenutnu klasifikaciju poslova, uključujući i potrebne vještine, znanje, kvalifikacije itd. za različite stepene odgovornosti i aktivnosti.	ADU/S	Do sredine 2007. godine
	Uz podršku stručnjaka, utvrditi opcije za zajedničku strukturu razreda.	ADU/S	Do kraja 2007. godine
	Provesti unakrsne konsultacije u ADU/S-ima o utvrđenim opcijama.	ADU/S, relevantna ministarstva	Do sredine 2008. godine
	Izmijeniti postojeće i usvojiti nove zakone/propise i strukture u odnosu na klasifikaciju.	ADU/S, relevantna ministarstva	Do kraja 2008. godine

LJP.4.3 Uvođenje zajedničkih profila nadležnosti za specifične pozicije u svim razredima/sektorima

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Uvođenje zajedničkih profila nadležnosti za specifične pozicije u svim razredima/sektorima.	Formirati radne grupe iz različitih razreda širom državne službe koje će razviti okvire nadležnosti.	ADU/S	Sredina 2007. godine
	Uspostaviti okvire za pilot projekte u određenim institucijama, te ih preporučiti u slučaju potrebe.	ADU/S, identifikovane pilot institucije	Sredina - kraj 2007. godine
	Razviti i izraditi strategiju komunikacije i obuke za svo osoblje.	ADU/S	Do kraja 2007. godine

	Usvojiti i uvesti okvire nadležnosti u sve opise poslova, procedure zapošljavanja, te na in upravljanja u incima.	Svi	Od 2008. godine
--	---	-----	-----------------

LJP 5. Rekrutovanje i odabir

Proteklih godina u BiH je ostvaren napredak u smislu uvo enja kompetitivnijih procedura za zapošljavanje kadrova. Samo popunjavanje pozicija je jedna stvar, ali optimizacija rezultata zapošljavanja – privla enje i prepoznavanje «najboljih i najpametnijih» - zahtjeva bolje koordiniran i aktivniji pristup.

LJP.5.1 Utvr ivanje potreba u vezi sa aktivnostima na ocjeni rada i klasifikaciji poslova

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osigurati da se popunjavaju samo odgovaraju e pozicije potrebne za ispunjenje promjenjivih zahtjeva za pružanje javnih usluga, te vladinih prioriteta.	Usaglasiti i usvojiti opsežne procedure za utvr ivanje potreba za zapošljavanjem u skladu sa dokumentima planiranja radne snage.	ADU/S, Ministarstva pravde, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, Ministarstva finansija	Do po etka 2008. godine
2. Obimne i eksplicitne specifikacije posla i tražene osobe su dostupne u svrhu privla enja i ocjenjivanja odgovaraju ih kandidata.	U skladu sa razvojem okvira nadležnosti, pregledati i revidirati specifi ne i op e zahtjeve da bi se omogu ila fleksibilnost u zapošljavanju. Razviti usaglašeni format za specifikaciju posla i osobe, koji uklju uje zahtjeve za kvalifikacijom i iskustvom, vještine, svojstva i sposobnosti u skladu sa razvijenim okvirom nadležnosti (iznad).	ADU/S, pojedina ne institucije	Do sredine 2007. godine
	Pripremiti i distribuirati upute za institucije i menadžere.	ADU/S	Do kraja 2007. godine
3. Odgovaraju a objava konkursa širom BiH.	Kroz zajedni ke aktivnosti ADU/S usaglasiti zajedni ki format konkursa. Objavljivati sve konkurse za državnu službu preko web stranica ADU/S (uklju iti linkove izme u web stranica) i putem novina širom BiH. Revidirati postoje e obaveze objavljivanja u Službenim glasnicima. Uvesti uslugu obavještavanja zaposlenih državnih službenika o otvorenim pozicijama (elektronski, gdje je mogu e).	ADU/S	Do kraja 2006. godine
	Sprovoditi «ljubazne» postupke obavještavanja svih kandidata o napretku postupaka po njihovim		

	prijavama.		
	Izmijeniti zakonodavstvo/propise prema potrebi.		Sredina 2007. godine

LJP.5.2 Vremenski efikasniji i troškovno prihvatljiviji proces prijavljivanja

Cilj je da se proces apliciranja napravi što privlačnijim. Postoje i trend je da se zahtjevaju dodatne kvalifikacije - viši stepen obrazovanja - čak i ako to nije potrebno za posao. Neophodno je da se fokus pomjeri sa trenutnog naglaska na kvalifikacije na papiru i dužinu radnog staža, te da se više uzimaju u obzir vještina, motivacija, sposobnost, stav i potencijal.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Razviti vremenski efikasniji i troškovno prihvatljiviji proces prijavljivanja, i za aplikante i za upravu.	Smanjiti trenutno opterećenje aplikanta usaglašavanjem i usvajanjem zajedničkih zahtjeva pri prijavljivanju za cijelu BiH.	ADU/S	Do sredine 2007. godine
	Zajednički osmisliti i usvojiti zajedničku formu prijave (koja će odražavati nove zahtjeve za vještinama i sposobnostima).		Sredina 2007. godine
	Utvrđiti koja se dokumentacija nepotrebno traži pri prijavljivanju i u tom smislu izmijeniti postojeće propise.		Sredina 2007. godine
	Uvesti proces on-line prijavljivanja.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Kraj 2008. godine

LJP.5.3 Efikasno provjeravanje prijave

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Centralne personalne jedinice su odgovorne za provjeru prijave i prosljeđivanje Komisiji za odabir samo onih koje zadovoljavaju minimum kriterija.	Identifikovati opterećenja i rizike za ADU/S i uvesti procedure za njihovo ublažavanje, uključujući i odgovarajuću obuku za osoblje ADU/S. Usaglasiti zajedničku metodologiju i usvojiti izmjene propisa.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta VM BiH i vlade	Do sredine 2007. godine

LJP.5.4 Proces odabira

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Kreirati efikasniju provjeru kandidata na osnovu novih specifikacija posla/osobe, okvira nadležnosti i aktivnosti na ocjeni rada.	Formirati radnu grupu da razmotri alternativne metode ocjene kandidata - koje na primjer uključuju: <ul style="list-style-type: none"> • Poboljšane prijavne obrasce koji omogućavaju ocjenu dokumenata; • Centre za procjenu; • Strukturirane intervjue; te 	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta VM BiH i vlade	Od sredine 2006. godine

	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavu Komisije za državnu službu da zapošljava i imenuje osoblje na više pozicije. 		
	Usaglasiti najprikladnije metode zapošljavanja u BiH državnoj službi i testirati ih kroz pilot projekte na svim nivoima.		Sredina 2007. godine
	Pregledati i revidirati metodologiju na osnovu iskustava pilot projekata.		Kraj 2007. godine
	Koriste i specifikaciju posla/osobe i dokaze o sposobnostima, ocijeniti kandidate prije intervjua.		U toku pilot faze
	Usaglasiti i provoditi maksimum intervjua s obzirom na upražnjenu poziciju.		Sredina 2007. godine
	Izvršiti potrebne izmjene u zakonima/propisima u skladu s novim procedurama i implementirati te izmjene.		Kraj 2007. godine
2. Osigurati da svi članovi komisije za odabir posjeduju vještine neophodne za objektivno intervjuisanje i ocjenu kandidata.	Kreirati i obezbijediti (ili naružiti) zajednički program obuke za sva osoblje uključeno u ocjenu prijava. Koriste i naprednu metodologiju odabira, pripremiti uputstva i obezbijediti obuku o uspostavljanju kriterija za ocjenu kandidata, vještini vođenja intervjua, kao i objektivnim tehnikama bodovanja, krajnjem izboru, te uvođenju podataka.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Od sredine 2007. godine; kontinuirano
LJP.5.5 Standardizacija i uzajamno priznavanje stručnih ispita na različitim nivoima vlasti			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Na svim nivoima osigurati standardizaciju i uzajamno priznavanje stručnih ispita između različitih nivoa vlasti.	Formirati radnu grupu koja će usaglasiti zajedničku politiku ispita u BiH, te iznijeti prijedloge na svim nivoima.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Do sredine 2008. godine
	Angažovani eksperti će razviti veliki fond zajedničkih ispitnih pitanja za svaku oblast javne uprave koji će se koristiti na svim nivoima vlasti.		
	Godišnje pregledati i revidirati ispitna pitanja kako bi se uskladila sa promjenama okolnosti.		
	Uključiti poboljšane i alternativne metode ocjene kandidata kako bi se ohrabrio širi krug aplikanta,		Sredinom 2008. godine

	uklju uju i mlade ljude, za službu, npr.: - testovi zasnovani na u inku; - centri procjene za zaposlenike na višim nivoima; - nepripremljeni testovi (objektivni pregled prijave ili CV-a, pra en intervjuem).		
2. Uvesti troškovno prihvatljiv ispitni proces.	Smanjiti/ukinuti troškove prvog ispita za sve kandidate. Ponovljeni ispit ide na trošak kandidata.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	Do sredine 2007. godine

LJP.5.6 Postavljanje

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Pove ati stepen nezavisnosti ADU/S i Pododjela za LJP Br ko Distrikta u oblasti postavljanja.	Formirati kombinovanu radnu grupu iz cijele BiH koja e razmotriti koristi i rizike povezane sa odgovornoš u ADU/S i Pododjela za LJP Br ko Distrikta za imenovanje svih državnih službenika. Pripremiti dokument sa opcijama za razmatranje od strane vlada. Usvojiti neophodne izmjene zakona.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta VM BiH i vlade	Do kraja 2007. godine

LJP.5.7 Mobilnost zaposlenika izme u nivoa vlasti/institucija

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Izrada pravi nog i otvorenog sistema kretanja zaposlenika izme u nivoa vlasti.	Revidirati trenutne zakone i propise kako bi se omogu ilo kretanje zaposlenika izme u svih nivoa vlasti.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta / Ministarstva pravde, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	Sredina 2007. godine
2. Osigurati pravi ne i efikasne odredbe o prekobrojnosti zaposlenika.	Pregledati, revidirati prema potrebi, te provesti zajedni ku politiku o prekobrojnosti širom BiH. Obezbijediti pisane upute za pojedince i menadžere kako bi se osiguralo provo enje odgovaraju ih procedura.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta, Odbori za žalbe	Kraj 2007. godine
3. Dozvoliti me uentitetsku/me uins titucionalnu mobilnost	Razmotriti razvoj zajedni ke politike djelovanja kako bi se omogu io rast unutrašnjeg tržišta u BiH.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	2007.-2008. godina

osoba koje traže zaposlenje.	<p>Kreirati i uvesti u primjenu bazu podataka pojedinaca koji su zainteresovani za dobrovoljne prelaske iz institucije u instituciju na svim nivoima.</p> <p>Razmotriti primjenu pojednostavljenih (ali otvorenih) procesa internog zapošljavanja kako bi postoje i državni službenici bili uzeti u obzir za otvorene pozicije na svim nivoima.</p>		
------------------------------	---	--	--

LJP.5.8 Izgledi za napredak u karijeri u državnoj službi

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Razvoj strategija za privlačenje pripadnika različitih „ugroženih grupa“ i mladih ljudi u državnu službu.	Razvoj i provođenje strategije kako bi se stvorila svijest o karijeri u državnoj službi.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Poetak 2007. godine
	Osigurati punu zastupljenost državne službe na sajmovima za zapošljavanje, univerzitetima i školskim danima karijere, te na događajima u lokalnim zajednicama.		Od prolje a 2007. godine; nakon toga kontinuirano
	Objavljivati konkurse u alternativnim medijima kako bi se privukle prijave osoba iz različitih „ugroženih grupa“.		Od prolje a 2007. godine
	Uvesti procedure za objavu svih konkursa za rad u državnoj službi na svim nivoima u BiH, te za obezbjeđenje njihove dostupnosti preko web stranica svih ADU/S.		Od kraja 2006. godine
2. Kreirati radnu sredinu koja dozvoljava razvoj visoko-potencijalnog osoblja.	Dalje razviti koncept pripravnih programa za obuku budućih menadžera.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta Institucije	Do kraja 2007. godine
	Pripemiti prilike za pojedince i osoblje koje obučava pripravnike kako bi se obezbijedile mogućnosti za kontinuiran razvoj.		Do kraja 2007. godine
	Implementirati raspored pripravnika za prvu godinu.		2008. godina
	Ukloniti uslov minimalnog perioda prethodnog radnog iskustva za ulazak u program pripravnika.		Do sredine 2007. godine
	Utvrđiti za koje pozicije (koriste li analize posla) NIJE potrebna univerzitetska diploma za nove kandidate, te izmjeniti odgovarajuće		Do kraja 2007. godine

	propise gdje je to potrebno.		
	Dalje razviti okvire sposobnosti i vještina kako bi se omogućilo interno unapređenje pojedinaca sa visokim uinkom.		2008. godina
3. Koristiti unapređenja za razvoj karijere i zadržavanje osoblja (posebno za mlade zaposlenike sa visokim uinkom).	Promijeniti postojeće propise koji se odnose na praksu unapređivanja.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	2007. godina

LJP 6. Upravljanje u inkom

LJP.6.1 Upravljanje u inkom (uopćeno)

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osigurati konzistentnu primjenu važećih zakona i propisa za procjenu uinka u svim javnim institucijama u BiH.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta će izvršiti ocjenu provedbe procjene uinka za 2006. godinu.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta Institucije	Do kraja 2006. godine
	Kompletirati postavku krajnjih rokova u kojima se izvještaji o procjeni uinka moraju sastaviti, te dostaviti ADU/S i Pododjelu za LJP Brčko Distrikta za 2006. godinu završno sa decembrom.		Do kraja 2006. godine
	Implementirati strategije za komunikacije kako bi se podigla svijest o važećim propisima i postupcima – među menadžerima i pojedincima.		Do kraja 2006. godine
	Razviti i održati treninge za menadžere o intervjuiranju i izvještavanju o procjeni uinka (prema postojećim zahtjevima).		Do kraja 2006. godine
	Izraditi i distribuirati priručnike.		Do kraja 2006. godine
	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta će provesti drugu ocjenu provedbe procjene uinka za 2007.		Sredina 2007. godine
2. Osigurati da primjena upravljanja u inkom motivacijski djeluje na zaposlene i da se koristi za napredovanje zaposlenika.	Širom BiH razviti ciklus uinka, te procedure koje će odražavati razvoj okvira nadležnosti i uključivati pojedinačno postavljene ciljeve, godišnje intervjue za procjenu, kao i planiranje za budućnost.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta Ministarstva pravde, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	Do kraja 2007. godine
	Isprobati novi sistem upravljanja u inkom na odabranim institucijama.		2008. godina
	Pregledati i revidirati politiku i		2008. godina

	procedure na osnovu iskustva iz pilot projekata.	Institucije	
	Promijeniti zakone i propise u skladu sa novim ureenjem.		Do kraja 2008. godine
	Izraditi i distribuirati ažurirane priručnike, te provesti radionice za obuku menadžera i pojedinaca.		Do kraja 2008. godine
	Pokrenuti novi sistem upravljanja u inkom u svim institucijama.		2009. godina

LJP.6.2 Probni rad i uvoenje u dužnost

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Izrada zajedničkih standarda i vremenskih perioda za probni rad.	<p>Usaglasiti zajednički maksimalni period trajanja probnog rada za sve strukture javne uprave u BiH.</p> <p>Razviti i provesti poseban sistem upravljanja u inkom za osoblje na probnom radu, uključujući i usaglašeni program aktivnosti i otkivanog napretka u toku probnog perioda.</p> <p>Obezbijediti upute/obuku za menadžere o prepoznavanju i poboljšanju slabog uinka tokom probnog perioda.</p> <p>Usaglasiti i provesti širom BiH politike za okončavanje zaposlenja/produženje probnog perioda, odnosno ako uposleni ne ispuni otkivanja njegovog/njenog supervizora tokom probnog perioda, trebalo bi produžiti probni period na još 3 mjeseca uz usaglašene jasne pravce za poboljšanje. Ako ne dođe do poboljšanja uinka, rukovodilac institucije može otpustiti uposlenika.</p> <p>Osigurati da pojedinci i menadžeri dobro razumiju šta se otkuje od probnog rada - uključujući i uvoenje u dužnost.</p>	ADU/S i relevantna ministarstva	Do kraja 2007. godine
2. Razviti procedure za uvoenje novih uposlenika u dužnost.	Formirati radnu grupu od iskusnih i novih državnih službenika koja će razviti minimum 'zbirnih' procedura uvoenja u dužnost, kao i pakete za uvoenje u dužnost novih uposlenika.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Kraj 2006. godine

	Distribuirati (elektronski i printano) pakete za uvođenje u dužnost svim institucijama.	Pojedinačne institucije	Od sredine 2007. godine
	Prilikom prvog sastanka obezbijediti svim novim uposlenicima pakete za uvođenje u dužnost.		Od sredine 2007. godine
	Posebne institucije/timovi će dodati odgovarajuće i specifične zahtjeve za uvođenje u dužnost.	Institucije	Kontinuirano
	Ocijeniti provedbu i djelotvornost novog sistema uvođenja zaposlenika u dužnost.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta Pojedinačne institucije	Kraj 2008. godine

LJP 7. Obuka i razvoj

LJP.7.1 Obuka će biti zasnovana na ličnim, organizacijskim i potrebama u inku

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Obuka će biti zasnovana na ličnim, organizacijskim i potrebama u inku. Ovo zahtijeva obuku menadžera za utvrđivanje potreba za obukom.	Izraditi i održati obuku za menadžere za utvrđivanje potreba za obukom, kako bi ih osposobili da pruže prave informacije o vrsti obuke koja je potrebna ADU/S i Pododjelu za LJP Brčko Distrikta, kao i potencijalnim pojedinačnim donatorima.	ADU/S, Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Od početka 2007. godine
	Sve institucije će izvršiti analizu potrebe za obukom svog postojećeg osoblja.	Institucije	Kraj 2008. godine
	Obuka novih uposlenika i zahtjevi za razvoj se identifikuju u toku probnog perioda.	Linijski menadžeri	Od 2007. godine i kontinuirano
	Potrebe za pojedinačnom obukom i razvojem se razmatraju i utvrđuju kao dio ciklusa upravljanja u inkom.	Linijski menadžeri	Od 2007. godine i kontinuirano

LJP.7.2 Agencije će izraditi i sprovesti strategiju obuke i program aktivnosti, na osnovu zajedničkih potreba za razvojem osoblja i vještina utvrđenih u svim institucijama

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Agencije će izraditi i sprovesti strategiju obuke i program aktivnosti, na osnovu zajedničkih potreba za razvojem osoblja i	Pojedinačne ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta će razviti trogodišnji plan obuke, koji će se godišnje revidirati u skladu sa novim potrebama koje se utvrde.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Od 2006. godine
	Vlade će obezbijediti godišnji budžet	VM BiH i vlade	Od 2007.

vještina utvrđenih u svim institucijama.	za obuke (3% od budžeta za plate) kako bi se plan obuke i razvoja mogao sprovesti.		godine
	Razviti kadrove državnih službenika koji će kao 'unutrašnji' treneri provoditi obuku u cijeloj državnoj službi.	ADU/S kao vodeće institucije (i Pododjel za LJP Brčko Distrikta)	Od kraja 2006. – do kraja 2007. godine i kontinuirano po potrebi
	Uvesti godišnje zajedničko planiranje aktivnosti između ADU/S i Pododjela za LJP Brčko Distrikta kako bi se maksimizirala reaspoloživa sredstva i razmjena dobre prakse.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Od početka 2007. godine i kontinuirano
2. Ustanoviti Institut za javnu upravu. <i>Veza sa Programom tehničke podrške Evropske komisije</i>	Ustanoviti Institut za javnu upravu (za cijelu BiH) koji će kreirati programe obuke/utvrđivati sadržaj za državnu službu.	VM BiH i vlade ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Do kraja 2007. godine
	Postiže i punu operativnost Instituta.		Do kraja 2008. godine
LJP.7.3 Posebni zahtjevi za tehničko ili stručnom obukom			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Upravljanje i koordinacija posebnim zahtjevima za tehničko ili stručnom obukom od strane pojedinih institucija.	Pojedinačne institucije će pripremiti godišnji plan obuke i podnijeti ga ADU/S i Pododjelu za LJP Brčko Distrikta.	Pojedinačne institucije	Od 2007. godine
	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta će koordinirati zajedničke razvojne potrebe/aktivnosti (unutar i između nivoa uprave) kako bi se osigurala efikasna upotreba raspoloživih sredstava.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta	Kontinuirano

LJP 8. Plate

Plate su zajedni ki problem na svim nivoima, a konkurencija privatnog sektora koja nudi više za najbolje i najpametnije, te budžetska ograni enja, ine situaciju još težom. Prilika da se natje u za dodatke/bonuse na platu (tj. komponente plate koje ovise od u inka), vjerovatno bi bila mnogo privla nija za ljude koji trenutno traže posao nego pla anje po sistemu hijerarhije koji i dalje dominira kod naknada. Sli no tome, osoblje na višim funkcijama bi moglo postizati ve u naknadu ukoliko platni razredi/klasifikacije budu odgovarali složenosti zadataka.

Potreba za revizijom platnog sistema i sistema razreda usaglašena je izme u organa BiH vlasti i Svjetske banke kao dio obaveza u sklopu EMSAC-a. Ove obaveze uklju uju potrebu za uvo enjem struktura platnih razreda sa platnim ljestvicama u skladu sa kategorijama poslova koje su ustanovljene zakonima o državnoj službi i drugim relevantnim propisima.

Izvršeno je nekoliko pregleda od strane donatora (Svjetska banka, Dfid), te je iznijeto nekoliko odre enih preporuka. Ve postoje nacrti zakona o platama u RS-u i na nivou BiH.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Promijeniti strukturu plata da bi se u inila privla nijom za postoje e i potencijalne zaposlenike, te razviti zajedni ku šemu osnovne plate i zajedni ki pristup na nivou cijele BiH za transfere i uskla ivanje plata. Ovi principi se mogu dodatno razraditi na svim nivoima, kako bi se uzeli u obzir razli iti troškovi života i razli ite mogu nosti u budžetskom smislu.</p>	<p>Formirati radnu grupu koja e uklju ivati stru njake za LJP i predstavnike ministarstava finansija, koja e izvršiti analizu postoje ih platnih razreda na osnovu analize posla, i novih opisa/specifikacija poslova, te istražiti budu e zahtjeve i potrebe, uzimaju i u obzir trenutne tržišne cijene za pojedine poslove.</p> <p>Radna grupa e razmotriti relevantne izvještaje i pripremiti prijedloge promjena.</p>	<p>ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta</p> <p>VM BiH i vlade</p> <p>Nadležna ministarstva</p>	<p>Od 2006. godine</p>
	<p>Radna grupa e sa initi izvještaj o zaklju cima i predati ga svim nivoima vlasti.</p> <p>Vlade e odgovoriti na izvještaj radne grupe u cilju savjetovanja o narednim koracima.</p>		<p>Sredina 2007. godine</p>
	<p>Radna grupa e predložiti novu platnu/razrednu šemu prihvatljivu svim nivoima vlasti, koja e uklju iti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje objedinjenja osnovne plate zajedno sa razlikama u naknadama za troškove života; • Razmatranje pla anja po u inku; • Mogu nost uklju ivanja dodatka i ostalih pove anja u osnovnu platu; • Ponovno razmatranje broja platnih razreda sa ciljem ukidanja nepotrebnih nivoa; • Na ine privla enja odgovaraju ih 	<p>VM BiH i vlade</p>	<p>Kraj 2007. godine</p>

	<p>uposlenika za pozicije koje se teško popunjavaju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posebne prijedloge za pravljenje odgovaraju ih platnih razlika. 		
	Ministarstva finansija e uraditi cost-benefit analizu prijedloga i pripremiti prijedlog za Vladu.	Ministarstva finansija	Po etak 2008. godine
	Me u-vladina komisija e razmotriti, diskutovati i usaglasiti budu i platni sistem zasnovan na prijedlozima radne grupe.		Do sredine 2008. godine
	Usaglasiti e se nova struktura plata i razreda, usvojiti odgovaraju i zakoni, dopuniti budžeti i te promjene e se primjeniti.	VM BiH i vlade	2009./2010. godina

LJP 9. Disciplina

LJP.9.1 Suo iti se sa problemima discipline na menadžerski radije nego na legalisti ki na in

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Suo iti se sa problemima discipline na menadžerski radije nego na legalisti ki na in.	<p>Razviti kapacitete pojedina nih menadžera za ULJP.</p> <p>Pripremiti i distribuirati uputstva za pitanja discipline, te pravila i procedure koje e se odnositi na sve nivoe vlasti, kao i uputstva za postupke po žalbama.</p>	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	2007. godina

LJP.9.2 Osigurati da lanovi Odbora za žalbe budu upoznati s osnovnim principima ULJP-a

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Osigurati da lanovi Odbora za žalbe budu upoznati s osnovnim principima ULJP-a.	lanovi Odbora za žalbe e biti obu eni o osnovama ULJP-a.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	2007. godina

LJP.9.3 Odbori za žalbe e primijenjivati dobru praksu zasnovanu na iskustvima, te kontinuirano razvijati procedure i obuke za menadžere u saradnji sa ADU/S i Pododjelom za LJP Br ko Distrikta

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Odbor za žalbe e primijenjivati dobru praksu zasnovanu na iskustvima, te	lanovi Odbora za žalbe e unutar i me u institucijama organizovati radionice o podizanju svijesti i o razvoju.	Odbori za žalbe	Od kraja 2006. godine

kontinuirano razvijati procedure i obuke za menadžere u saradnji sa ADU/S i Pododjelom za LJP Br ko Distrikta.	Pojašnjenje zakona u odnosu na ulogu i odgovornosti Odbora za žalbe i menadžera u području disciplinskih postupaka.	Odbori za žalbe Ministarstva pravde, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	Sredina 2007. godine
	Odbor za žalbe će pripremiti godišnji pregled razmotrenih slučajeva, koji će sadržavati preporuke menadžerima za razvoj kapaciteta.	Odbori za žalbe	Kraj 2006. godine i kontinuirano

LJP 10. Podrška osoblju

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Osigurati da su uposlenici u svakoj instituciji u potpunosti upoznati sa svojim pravima i obavezama.	Razviti priručnik za osoblje u svakoj instituciji koji sadrži detalje o politikama LJP-a i ostalim politikama (npr. za zdravstvo, sigurnost), te odgovarajućim procesima i procedurama.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	Od početka 2008. godine
	Priručnik za osoblje će se revidirati i ažurirati najmanje jednom godišnje kako bi se osiguralo da je sve osoblje upoznato sa novostima u razvoju.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	Od 2008. godine
	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta će obezbijediti redovna obavještenja osoblju upućujući ih u promjene politika djelovanja ULJP-a, te ih poticati da daju prijedloge i uključuje se u kontinuiranu modernizaciju prakse.	ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	Od 2006. godine i kontinuirano

LJP 11. Upravljanje različitostima

Različite zemlje imaju različita tumačenja koncepta različitosti i različite pristupe prioritetima djelovanja. EU *acquis* uključuje smjernice o anti-diskriminaciji i jednakim mogućnostima, uključujući i oblast zapošljavanja.

LJP.11.1 Razviti politiku za ispunjavanje uslova u odnosu na nacionalnu zastupljenost

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Razviti politiku za ispunjavanje uslova u odnosu na nacionalnu zastupljenost.	Formirati tim stručnjaka za LJP (iz cijele zemlje) koji će predložiti zajedničku politiku usmjerenu na povećanje nacionalne zastupljenosti u državnoj službi u cijeloj BiH. Tim će izvršiti pregled dostupnih analiza i izvještaja, te formulirati	VM BiH i vlade ADU/S i Pododjel za LJP Br ko Distrikta	Sredina 2008. godine

	određene prijedloge, aktivnosti i vremenske okvire.		
	Kontinuirano nadgledanje stepena zastupljenosti kako bi se osiguralo ispunjavanje ustanovljenih obaveza, kao i da bi se politike mogle prilagoditi promjenama okolnosti.	ADU/S i Pododjel za LJP Brčko Distrikta Institucije	Sredina 2008. godine; nakon toga kontinuirano
LJP.11.2 Usvojiti i sprovesti EU acquis o anti-diskriminaciji i jednakim mogućnostima			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Usvojiti i sprovesti EU acquis o anti-diskriminaciji i jednakim mogućnostima.	Izraditi zakone u skladu sa zahtjevima EU acquis communautaire-a.	VM BiH i vlade Relevantna ministarstva DEI	Do kraja 2008. godine

DIO IV UPRAVNI POSTUPAK

UP 1. Strategija pojednostavljenja upravnog postupka

UP.1.1 Strategija pojednostavljenja upravnog postupka za cijelu državu

Upravni postupci su temelj odnosa između javne uprave i javnosti u njihovoj službi. Zakoni o upravnom postupku u BiH vode porijeklo iz snažne pravne tradicije, ali je kvalitet upravnog odlučivanja često narušen upravo zbog neadekvatne organizacije i resursa i izuzetno složenog sistema odlučivanja u upravnim stvarima, što nameće preveliko opterećenje stranama. Primarni izazov predstavlja uspostavljanje prakse upravnog odlučivanja koja će biti okrenuta korisnicima usluga. Na primjer, programi poboljšanja pružanja javnih usluga u drugim zemljama predviđaju: povećanu upotrebu IT-a u javnoj upravi; uvođenje e-komunikacija između organa javne uprave i stranaka; registraciju posebnih upravnih postupaka kako bi se reducirao i racionalizirao postupak primjene zakona; sistematičnu primjenu mjera pojednostavljenja upravnog postupka na najvažnije postupke (npr. 'one-stop-shop' za poslovne ljude i građanstvo); certifikacija i profesionalna obuka osoblja koje je uključeno u upravno odlučivanje i primjena modela za upravljanje kvalitetom.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Usvojiti program za poboljšanje upravnog odlučivanja. O glavnim karakteristikama takvog programa trebalo bi postići saglasnost na svim nivoima vlasti, dok bi se posebne, dodatne mjere, mogle poduzimati od strane svakog pojedinog nivoa vlasti.	Komisija za usvajanje Programa poboljšanja kvaliteta upravnog odlučivanja će biti sastavljena od predstavnika: <ul style="list-style-type: none"> • MP BiH; • MP FBiH; • MULS RS; • Vlade BD. 	BiH Ministarstvo pravde (MP), MP FBiH, MULS RS, Vlada BD VM BiH i vlade	Do sredine 2007. godine
	Utvrđiti mjere koje će se, po mogućnosti, uvrstiti u program, uključujući i zakonodavne, organizacijske, IT i mjere jačanja kapaciteta. U obzir uzeti, na primjer: <ul style="list-style-type: none"> - primjenu modela upravljanja kvalitetom (npr. ISO, CAF) na interne procese i odnose sa trećom stranom; - 'sve na jednom mjestu' (one-stop-shop) ili pravna i organizacijska rješenja koja će strankama omogućiti da na jednom mjestu obave sve formalnosti koje se tiču neke usluge, čak i kada su uključena druga tijela javne uprave. Odabrati mjere na osnovu ove Strategije i Akcionog plana, te prema potrebi uvrstiti dodatne mjere.		Kraj 2007. godine
	Priprema i distribucija nacрта programa. Obaviti konsultacije sa glavnim akterima u procesu odlučivanja u upravi, te sa poslovnim zajednicama, civilnim društvom i građanima.		Od kraja 2007. godine
	Dostaviti programe vladama i po		Do sredine

	njihovom odobrenju po etički provedbu.		2008. godine, kontinuirano
UP 2. Strategija pojednostavljenja upravnog postupka (procesno pravo)			
UP.2.1. Harmonizacija i poboljšanje procesnog prava			
Kako bi se premostila trenutna odstupanja od standardne pravne zaštite koju uživaju stranke na različitim nivoima vlasti, neophodno je izvršiti harmonizaciju.			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Harmonizacija postojećeg procesnog prava koje regulira upravno odlučivanje	Formirati Radnu grupu da revidira postojeće ZUP-ove.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade, Parlamenti	Do sredine 2007. godine
	Pored članova sa svakog nivoa vlasti, u rad Grupe bi se mogli uključiti i pravni stručnjaci iz oblasti praktične primjene prava ali i pravne teorije (naučni i stručni radnici).		Do kraja 2007. godine
	Radna grupa će ustanoviti sve moguće rješenja za harmonizaciju pristupa upravnom odlučivanju, kako bi uključili ili: <ul style="list-style-type: none"> Na osnovu poboljšanih verzija postojećih tekstova verzija donijeti jedinstven Zakon o upravnom postupku na državnom nivou. Ova opcija dozvoljava da svaki sistem zadrži vlastite mehanizme provedbe (uključujući i zasebne inspekcije/inspektorate); ZUP na državnom nivou treba utvrditi uslove za oblast svoje primjene u upravi na entitetskom nivou i nižim nivoima upravnog odlučivanja. 		
	RG će predložiti konkretne prijedloge za poboljšanje i objedinjavanje postojećih tekstova zakona koji reguliraju upravni postupak (na osnovu ove Strategije i Akcionog plana).		
RG će također razmotriti promjene zakona o upravnom sporu i iznijeti prijedloge za njihovo usklađivanje sa standardima država članica EU koji zahtijevaju potpunu sudsku reviziju upravnih službe.	Kraj 2007. godine		
Pripremiti i distribuirati materijal za raspravu koji obrađuje prednosti i nedostatke istraženih opcija.			

	Obaviti konsultacije širom zemlje o utvrđenim opcijama.		Od kraja 2007. godine
	Složiti se oko najprikladnijih rješenja za harmonizaciju i poboljšanje upravnih postupaka u BiH i pripremiti nacrt zakona.		Do sredine 2008. godine
	Usvojiti odgovarajuća zakonodavna rješenja.		Do kraja 2008. godine

UP.2.2 Opći principi upravnog djelovanja

Pitanja koja nisu upravne stvari u klasičnom smislu, kao što su prava stranaka prema pružiocima usluga, ostaju potencijalno neobuhvaćena ZUP-ovima. U ovim slučajevima, neki organi upraveselektivno primjenjuju pojedine aspekte odgovarajućeg ZUP-a po principu analogije. Da bi se izbjegla selektivna primjena zasnovana na ovim spornim analogijama, potrebno je utvrditi minimalne procesne zahtjeve (koji su primjenjivi na sve i broj subjekata, kao što su pružaoци usluga, itd.) i uključiti ih u Zakon o upravnom postupku.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Utvrđivanje općih principa upravnog djelovanja primjenjivih za izvršenje bilo kojeg javnog ovlaštenja.	Radna grupa za harmonizaciju ZUP-ova će analizirati odredbe postojećih ZUP-ova i pripremiti predloge za izmjenu istih radi proširenja oblasti njihove primjene na različite grupe pružaoца usluga (škole, bolnice, itd.) Ovi prijedlozi će uključiti minimum proceduralnih zahtjeva u obliku općih principa upravnih radnji primjenjivih na izvršenje bilo kojih javnih ovlaštenja.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade, Parlamenti	Do kraja 2007. godine

UP.2.3 Raspodjela ovlasti za odlučivanje u upravi

Postoji tendencija da sve odluke donesene u upravnom postupku u BiH formalno donosi rukovodilac organa uprave, koji zadržava odgovornost za cjelokupni proces odlučivanja. Dio značajnih odgovornosti može se delegirati podređenima, ali obim u kojem je to moguće različit je u pojedinim ZUP-ovima. Obično se delegiraju samo pripremne aktivnosti koje prethode donošenju konačne odluke, dok u praksi još uvijek prevladava pretpostavka da sve odluke formalno treba donositi rukovodilac organa uprave. Praksa delegacije će se uvesti na svim nivoima, omogućujući i prenošenje odgovornosti za upravno odlučivanje na nivo viših službenika, koji su jedini službenici koji imaju vremena i sposobnosti za procjenjivanje pojedinačnih slučajeva. Praksa u zemljama članicama EU se također kreće u ovom smjeru.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
ZUP-ovi svih nivoa će eksplicitno propisivati delegaciju ovlaštenja za donošenje odluka u upravnom postupku od strane rukovodioca organa uprave na njemu subordinirano osoblje.	Radna grupa za harmonizaciju ZUP-ova će razraditi i predložiti konkretna rješenja koja će regulisati pitanje delegacije ovlaštenja za pripremu akta kao i za potpisivanje akta.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade, Parlamenti	Kraj 2007. godine
	U primjeni zakona, aktivnije će se podstaknuti delegacija ovlaštenja na više službenike (npr. šefovi odjela).	Sve institucije sa ovlastima za upravno odlučivanje	U toku

UP.2.4 Zakonodavne mjere za pojednostavljenje upravnog postupka (ZUP)

Jedan od najčešćih problema u upravnom odlučivanju je vrijeme potrebno za donošenje odluka, tj. postupak relativno dugo traje, a rokovi za donošenje odluka propisani ZUP-ovima i materijalnim zakonodavstvom se ne poštuju. Situacija se pogoršava često dugotrajnim žalbenim postupkom i slanjem predmeta od jedne do druge instance.

U slučaju da organ uprave formalno ne donese odluku, kao opće pravilo, ZUP-ovi nedonošenje odluke smatraju "negativnom odlukom", što povlači i pravo stranke da podnese žalbu drugostepenom organu. Takve žalbe obično završavaju vraćanjem predmeta prvostepenom organu na ponovno odlučivanje. Ovaj proces pokazuje da stranka ima mogućnost da primora upravu da donese formalnu odluku, ali ne u vremenski prihvatljivom periodu.

Problemi ove vrste zahtijevaju ponovno ispitivanje klasičnih pristupa koji upravnu šutnju smatra negativnim odgovorom. U drugim državama, sve se više u upravni postupak uvodi "šutnja kao pristanak". Ovo se koristi bilo kao tehnika da se izvrši i pritisak na upravu da donese odluku, bilo kao mjera pojednostavljenja upravnog postupka, smanjenjem birokratskog opterećenja za građane i poslovne ljude, naročito u slučajevima zahtjeva za izdavanje dozvola, gdje se uglavnom ne zadire u prava i interese trećih lica. Na primjer, u Italiji je ZUP uveo pretpostavku da šutnja znači i pristanak, osim ako materijalnim zakonodavstvom nije drugačije propisano. U drugim slučajevima, u kojima stranka nema pravo na žalbu, ona je ovlaštena da, na šutnju uprave radi zaštite svojih prava odgovori direktnim obraćanjem sudu, podnošenjem tužbe i pokrenućem upravnog spora.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Uvesti procesne garancije za donošenje prvostepene odluke uključivanjem odredbe koja bi izričito zahtjevala od prvostepenih organa da donesu odluku.	Radna grupa za harmonizaciju ZUP-ova će: <ul style="list-style-type: none"> Sagledati dobre prakse drugih zemalja kada se radi o "šutnji uprave"; Utvrđiti slučajevima u kojima je moguća obrnuta pretpostavka, bar za neke vrste odluka, tako da "šutnja uprave" označava suglasnost (donošenje pozitivne odluke); Procijeniti prednosti i nedostatke nekih opcija; te Na osnovu tih procjena, sainiti konkretne prijedloge za izmjene zakona.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade, Parlamenti	Do kraja 2007. godine

UP.2.5 Donošenje meritorne drugostepene odluke

Drugostepeni organi često ne rješavaju predmete u meritumu. Ovi organi ograničavaju svoju intervenciju na poništavanje prvostepene odluke iz formalnih razloga, vraćajući i predmet prvostepenom organu na ponovno odlučivanje. ZUP-ovi ne ograničavaju mogućnost apelacionog organa da vrati slučaj prvostepenom organu, što može dovesti do vraćanja istog predmeta i po nekoliko puta. Također, postoji i pravna praznina budući da apelacioni organ nije nadležan da odlučuje u meritumu ako je već u ranijoj fazi uočen nedostatke prvostepene odluke. U Austriji, drugostepeni organ donosi odluku direktno na osnovu stanja spisa i kada završi sa prikupljanjem dokaza, može vratiti slučaj organu nižeg stepena na ponovnu raspravu ili sam održati raspravu.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
-----------	------------------	-----------------------	-----------------

1. Obaveza drugostepenog organa da odlu i u meritumu.	Radna grupa za harmonizaciju e predložiti izmjene i dopune postoje ih ZUP-ova u kojim e se unijeti odredba koja obavezuje drugostepeni organ da odlu i u meritumu, posebno u slu ajevima kada prvostepeni organ u estalo krši zakon.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade, Parlamenti	Do kraja 2007. godine
2. Posebno e se pratiti slu ajevi vra eni prvostepenom organu na ponovni postupak i odluku.	Pojava vra anja predmeta prvostepenom organu treba biti posebno pra ena i navo ena u periodi nim izvještajima o praksi upravnog odlu ivanja, kao dio mehanizma interne kontrole.	Sve institucije MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD	Sredina 2007. godine i kontinuirano

UP.2.6 Apelaciona komisija Br ko Distrikta

Apelaciona komisija Br ko Distrikta je jedinstveno centralno tijelo koje odlu uje u upravnim stvarima u drugom stepenu. Ima stalan sastav, što dovodi u sumnju njenu sposobnost da donosi odluke u širokom spektru upravnih pitanja.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Sastav Apelacione komisije Br ko Distrikta e se mijenjati, kako bi se osiguralo da njeni lanovi raspolažu znanjem bitnim za materiju o kojoj se odlu uje.	Vlada BD mora predložiti neophodne izmjene kako bi se osiguralo da lanovi Komisije koji odlu uju o odre enim slu ajevima imaju stru nost i iskustvo.	Vlada BD Ostali: Apelaciona komisija Pravna služba	Kraj 2006. godine

UP.2.7 Vanredni pravni lijekovi

Neki od ovih vanrednih pravnih lijekova zna ajno komplikuju primjenu ZUP-ova. Isti su se pokazali nepotrebnim, budu i da se rijetko koriste u praksi.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Pojednostaviti sistem pravnih lijekova predvi en ZUP-ovima ukidanjem i mjenjanjem postoje ih vanrednih pravnih lijekova.	Radna grupa za harmonizaciju ZUP-ova e razmotriti postoje e vanredne pravne lijekove na svim nivoima "ukidanje ili mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke" i "zahtjev za zaštitu zakonitosti" i na initi konkretne prijedloge za njihovo ukidanje ili modifikaciju.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade, Parlamenti	Kraj 2007. godine

UP.2.8 Kazne

Razli iti ZUP-ovi se zna ajno razlikuju po pitanju kazni/sankcija. Neki (BiH, FBiH) propisuju kazne za slu ajeve povrede njihovih odredaba, dok drugi (RS, BD) ne dozvoljavaju upravnim inspektorima da izri u takve kazne; tako znatno smanjuju i djelotvornost njihovog rada.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
ZUP-ovi treba da sadrže	Radna grupa za harmonizaciju ZUP-	MP BiH, MP FBiH,	Kraj 2007.

novane i druge kazne koje se mogu izricati za povrede njihovih ključnih odredaba, i to za službena i odgovorna lica (službeno lice koje vodi postupak, službena lica koja poduzimaju radnje prije donošenja odluke u upravnom postupku, te rukovodstvo organa uprave).	ova sačinjavaju konkretne prijedloge za izmjene ZUP-ova svih nivoa u smislu unošenja u iste odredaba koje bi predviđale sankcije za službena i odgovorna lica.	MULS RS, Vlada BD Ostali: VM BiH i vlade Parlamenti	godine
--	--	--	--------

UP 3. Pojednostavljenje upravnog postupka (materijalno pravo)

UP.3.1 Centralni registri postupaka

Posebna ovlast upravnog organa da donosi različite odluke (npr. odluke kojim se priznaju određene pogodnosti) uvijek je propisana u materijalnom zakonodavstvu koje regulira oblast u kojoj organ donosi odluku. Održavanje registara različitih postupaka u upravi može biti korisno za vršenje uvida u postojeće stanje uređenja, te pri odlučivanju o optimalnoj raspodjeli novih ovlaštenja i racionalizaciji postojećih. Centralni registar postupaka je kreiran u Sloveniji i danas je jedan od važnih instrumenata pojednostavljenja upravnog postupka.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Na svakom nivou vlasti, centralna institucija zadužena za upravni postupak (MP BiH, MULS RS, MP FBiH i sektori Vlade BD odgovorni za UP), zatražiće od svih organa uprave da sačinjavaju listu svih svojih ovlaštenja (ovlaštenja za odlučivanje u konkretnim upravnim stvarima) koja su im povjerena materijalnim zakonima, a u svrhu uspostavljanja registra.	MP BiH, MULS RS, MP FBiH i Vlada BD će pokrenuti postupak izmjene relevantnih zakona/propisa koji reguliraju nadležnost ministarstava, kako bi se ministarstva zadužena za UP na svim nivoima, ovlastila da od svih institucija koje odlučuju u upravnom postupku (npr. organa uprave, upravnih organizacija, organizacija kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja) zatraže dostavljanje liste svih njihovih ovlaštenja za odlučivanje u upravnim stvarima. Ova lista trebala bi sadržati materiju u kojoj se odlučuje, naziv zakona uz navođenje lica koji daje ovlaštenje organu uprave za odlučivanje u određenoj materiji.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak) Svi organi uprave sa ovlaštenjima za odlučivanje u upravnom postupku	Do kraja 2007. godine
2. Ažurirana lista će se povremeno dostavljati centralnoj instituciji odgovornoj za UP na svakom nivou, koja će voditi potpun i tačan registar postupaka.	Centralna institucija odgovorna za UP na svim nivoima treba uspostaviti i održavati registar postupaka.		Od kraja 2007. godine, kontinuirano

UP.3.2 Opravdanost uvođenja posebnih postupaka

Brojni su primjeri "posebnih postupaka": onih u kojima materijalno zakonodavstvo uvodi izuzetke od općih procesnih pravila. Broj takvih izuzetaka treba se kontrolirati i smanjiti, kako bi se povećala pravna sigurnost za stranke.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Nakon uspostavljanja registra postupaka, svaka nadležna centralna institucija (MP BiH, MP FBiH, MULS RS, organ u Vladi BD) bi trebala izvršiti uvid u postojeća ovlaštenja (nadležnosti) kako bi utvrdila da li je neki od elemenata specijalnosti neopravdano uveden.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak) treba provesti reviziju postojećih postupaka i predložiti neophodne izmjene i dopune materijalno-pravnih propisa, vodeći računa da poseban postupak bude propisan samo kao izuzetak i to u opravdanim slučajevima.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak).	Do kraja 2007. godine
	Uspostaviti Radnu grupu sa članovima iz cijele BiH da razmotri ovaj prijedlog.	VM BiH i vlade	Do kraja 2007. godine
	Pripremiti i usvojiti neophodne promjene zakona/propisa.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak). VM BiH i vlade, Parlamenti	Do sredine 2008. godine (ukoliko proces usvajanja do kraja 2008. godine)
2. U budućnosti bi centralne institucije trebale vršiti standardne provjere prilikom izrade zakona i drugih akata i davati mišljenja o elementima specijalnosti, kao i o mogućim mjerama pojednostavljenja unutar novih zakona koje razmatra vlada.	Centralna institucija odgovorna za odlučivanje u upravi treba regulirati provedbu standardnih provjera prilikom izrade zakona.	VM BiH i vlade	Do kraja 2007. godine
	Centralna institucija se treba izjasniti o: - elementima specijalnosti; - mogućim mjerama simplifikacije u okviru novog zakona.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak)	Od kraja 2007. godine, kontinuirano

UP 4. Pojednostavljenje upravnog postupka (proces re-dizajniranja)**UP.4.1 Poboljšati razmjenu informacija**

Organi uprave u BiH postepeno ulaze u proces integracije osnovnih registara (baze ključnih podataka koje je kreiranje u potencijalnom interesu svih institucija), kao što je registar stanovnika za cijelu državu koji je izrađen u okviru CIPS projekta. Međutim, čini se da se pogodnosti koje ovi registri pružaju organima koji ih vode ne uživaju drugi organi uprave, koji uglavnom nemaju direktan pristup ovim podacima iz cijele države.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Korist koju treba donijeti	Integrirati osnovne registre.	MP BiH, MP FBiH,	2008. – 2010.

integriranje osnovnih registara staviti se na raspolaganje svim zainteresiranim organima uprave kako bi se olakšala bolja komunikacija organa i stranka i manje zavisilo od javnih obavještenja.	Razmjena informacija (direktni pristup za druge zainteresirane organe uprave ovim podacima iz cijele države, uključujući i lične podatke, te promjene adrese).	MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak) Agencija za informativno društvo (AID) i vladini centri za IT na drugim nivoima	godin
--	--	---	-------

UP.4.2 Elektronska komunikacija sa strankama

Sva četiri ZUP-a odlikuju zastarjele koncepcije prema kojim je komunikacija između organa uprave i različitih stranaka moguća jedino putem sistema pošte, ili 'licem u lice'. Elektronska komunikacija sa strankama može biti velika prednost s obzirom na fizičku i upravno-pravnu rascjepkanost BiH, te se izvršiti izmjene ZUP-ova u tom smislu. U Estoniji, ZUP omogućava slanje dokumenata na e-mail adresu naznačenu u prijavi, sa digitalnim potpisom. U Sloveniji, stranke mogu uputiti elektronske zahtjeve prema centralnom informacionom sistemu, koji izdaje potvrdu o prijemu i prosljeđuje zahtjev nadležnom organu. Austrijski ZUP omogućava razmjenu pisanih materijala putem e-maila ili bilo kojeg drugog tehničkog sredstva, ukoliko je stranka pristala na taj vid komunikacije.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Omogućiti e-komunikaciju sa strankama.	Radna grupa sastavljena od članova iz cijele BiH treba razmotriti iskustva u e-komunikaciji novoprimiteljenih i ranijih zemalja članica EU, te predložiti neophodne izmjene ZUP-ova kako bi se omogućila komunikacija sa strankama elektronskim putem.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak)	2008. – 2010. godina
	Svaka centralna institucija zadužena za upravni postupak da koordinira izbor i provedbu bar jednog pilot projekta (npr. u općini ili drugoj instituciji koja ispunjava uslove), imaju i na umu IT kapacitete javne uprave i mogu nositi pristupa internetu potencijalnih korisnika.	AID i vladini centri za IT na drugim nivoima Pojedinačne institucije odabrane za pilot projekte	

UP 5. Organizacija i izvori

UP.5.1 Organizacione mjere

Osim donošenja odluka na različitim nivoima odlučivanja, postojeće zakonodavstvo pokriva ostale upravne funkcije u veoma ograničenom obimu. Postizanje istinskog napretka u upravnom odlučivanju zahtijeva više od precizne primjene postojećeg zakonodavstva. Da bi se postigli bolji rezultati, sistem treba da razvije kapacitet za analizu vlastitih odluka i stalno poboljšavanje u tom smislu. Ovo iziskuje novo organizaciono rješenje te određena ulaganja u kadrove.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Poboljšati organizaciju upravnog odlučivanja	Uspostaviti zajedničku radnu grupu na nivou BiH sa predstavnicima svake	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, nadležni	Do sredine 2007. godine

posebno obratiti pažnju na povećanje kapaciteta za sistematske analize kako bi se problemi u dizajnu upravnog postupka i ovlaštenjima službenih lica identifikovali i otklanjali.	odgovarajuće centralne institucije (Ministarstvo pravde (MP) BiH, MP FBiH, MULS RS, relevantni sektori vlade BD) da rade na poboljšanju kvaliteta upravnog odlučivanja pojedinih institucija i organa.	odjeli Vlade BD	
	Organi uprave koje treba revidirati postoje i organizacione aranžmane, i uvesti neophodne mjere kako bi postojao barem jedan stručnjak za upravni postupak i odlučivanje u upravnim stvarima; stručnjaci se usredotočuju na monitoring i analize, i izvještavanje o praksama upravnog odlučivanja unutar institucija, uključujući i podršku jedinicama i sektorima. Analize i izvještaji pojedinih institucija treba biti podneseni analitičkim jedinicama u centralnoj jedinici koja je zadužena za koordinaciju pitanja upravnog odlučivanja unutar određenog nivoa vlasti.	Pojedinačne institucije koje su nadležne za upravno donošenje odluka	Do kraja 2007. godine
	Nadležne institucije na svakom nivou (MP BiH, MP FBiH, MULS RS itd.) treba razviti analitičke kapacitete za sveobuhvatne analize upravnog odlučivanja	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, nadležni odjeli Vlade BD	Do kraja 2007. godine
	Uspostaviti organizacione aranžmane između nadležnih centralnih institucija da rade na zajedničkoj inicijativi u vezi postavljanja standarda (npr. smjernice za upravnu inspekciju, standardi ponašanja za predstavnike <i>front office</i> -a, itd.), srodne inicijative za obuku, i razmjena iskustva, itd.	MP BiH, MP FBiH, MULS RS, nadležni odjeli Vlade BD Drugi: VM BiH i vlade na svim nivoima	Do kraja 2007. godine

UP.5.2 Profesionalne kvalifikacije osoblja

Pristup ZUP-ova pitanju profesionalne kvalifikacije čini se nije dovoljan da bi se osigurao visok nivo usluga. Stručno znanje znatno varira od institucije do institucije, sa nejednakim razumijevanjem ključnih aspekata upravnog odlučivanja. Svi ZUP-ovi propisuju određeni uspjeh na posebnim ispitima kao jedan od glavnih uslova za službenike ovlaštene za odlučivanje u upravnim stvarima. Ovaj sistem se može razviti u odgovarajući sistem certificiranja za stručno osoblje koje donosi odluke u upravnom postupku. Nadalje, neophodno je provesti posebne obuke unutar institucija, imajući u vidu da službenici ovlašteni za vođenje postupka ili izvršavanje pojedinih radnji u sklopu njega, uglavnom nisu pravници. Slovenija je ozbiljno pristupila osiguravanju profesionalizma u upravnom odlučivanju, kroz profesionalnu habilitaciju koja se sastoji od pohađanja kurseva i polaganja ispita u različitim oblastima upravnog odlučivanja. Uz to, provode se i kursevi profesionalne nadogradnje za stručnjake za upravni postupak koji u svojim institucijama obavljaju analitičke zadatke u vezi s praksom upravnog odlučivanja, kao i praktične obuke za službenike koji rade u prijemnim kancelarijama.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Centralne institucije koje su odgovorne za pitanja upravnog postupka na svakom nivou, sa podrškom Agencija za državnu službu/upravu ili sli njih tijela, e se usaglasiti oko zajedni ke šeme za službenike koji su ovlašteni za odlu ivanje u upravnim stvarima (stru njaci za upravni postupak unutar institucija, službenici odgovorni za vo enje upravnog postupka, i obuka za upravne inspektore)	<p>Ukazati na potrebe za obukom.</p> <p>Usaglasiti plan i program obuke u skladu sa potrebama.</p> <p>Izrada i dostava obuke na svim nivoima, koja je zasnovana na modulima prakti nog sadržaja, uklju uju i vježbe (<i>case study</i>) slu ajeva koji su u vezi sa pojedinim oblastima upravnog odlu ivanja.</p>	<p>MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (relevantni sektori odgovorni za UP).</p> <p>ADS/U</p> <p>Pojedina ne institucije</p>	Po etak 2008. godine, kontinuirano
2. Osigurati visoki profesionalizam pri upravnom donošenju odluka.	Odgovaraju a centralna institucija (u suradnji sa Agencijama za državnu službu/upravu) e procijeniti opcije za uspostavljanje odgovaraju eg sistema certificiranja za klju ne uloge u upravnom donošenju odluka, uklju uju i certificiranje dužnosnika koji su odgovorni za provo enje UP-a, i upravnih inspektora.	<p>MP BiH, MP FBiH, MULS RS, Vlada BD (relevantni sektori nadležni za UP)</p> <p>ADS/U</p>	Do kraja 2008. godine
UP 6. Interna kontrola			
<p>UP.6.1 Redovan monitoring prakse upravnog odlu ivanja</p> <p>Monitoring prakse upravnog odlu ivanja nije dovoljno razvijen, a u mnogim slu ajevima i ne postoji. Unutrašnje revizije i/ili analize prakse upravnog odlu ivanja provode se u manje od polovice institucija na svim nivoima vlasti. Stoga e se sistemi za pra enje kvaliteta upravnog odlu ivanja bolje razviti i primijeniti u cijeloj BiH. Ovo redovno pra enje e biti korisno i za centralnu nadzornu jedinicu nadležnu za analiziranje i poboljšanje cjelokupnog sistema upravnog postupka. Jedinstveni standardi izvještavanja biti e dogovoreni na svim nivoima vlasti.</p>			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Kako bi se rukovodstvo potaklo da konstantno poboljšava prakse odlu ivanja u upravi, svaka institucija (organ uprave) sa ovlaštenjima da odlu uje u upravnom	<p>Organi uprave osigura e redovno pra enje (<i>monitoring</i>), analizu i sa injavanje izvještaja o:</p> <ul style="list-style-type: none"> Praksi odlu ivanja u upravi date institucije (donesene odluke podjeljene po temama, njihovi ishodi, primjenjeni postupci, 	<p>Svi organi uprave sa ovlaštenjima za odlu ivanje u upravnom postupku</p> <p>Ostali: MP BiH, MP MoJ, MULS RS</p>	Od 2007. godine, kontinuirano

<p>postupku trebala bi formirati interni sistem pra enja (<i>monitoring</i>) kvaliteta rada.</p>	<p>poštivanje rokova itd.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovo e za drugostepene odluke podrazumijevati i povratnu analizu problema koji su se javili u postupku donošenja prvostepene odluke; • Monitoring institucija u smislu pra enja izvršenja njihovih odluka; ukoliko je pozitivna odluka, ili po pitanju drugostepene odluke (koliko esto se ulažu žalbe na odluke, koji su ishodi žalbenog postupka, razlozi izjavljivanja žalbe, itd); • Pra enje postupaka upravnih sporova (koliko esto se pokre u ovi postupci, ishodi postupaka, razlozi pokretanja postupaka, itd.); • Pra enje poštovanja preporuke institucije Ombudsmana. 	<p>Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak)</p>	
	<p>Svaka institucija (posebno ona sa kompleksnim i višestrukim ovlaštenjima za upravno odlu ivanje) treba revidirati organizacione aranžmane. Uspostaviti adekvatna rješenja za vršenje ovih ovlaštenja (uklju uju i i poziciju stru njaka koja se organizaciono nalazi u blizini rukovodstva organa, iji e zadatak biti prikupljanje podataka i analiza razli itih sektora i odjela).</p>	<p>Svi organi uprave sa ovlastima za odlu ivanje u upravnom postupku</p>	<p>Do kraja 2007. godine</p>
	<p>Posti i dogovor o jednakim standardima izvještavanja za svaki nivo.</p>	<p>MP BiH, MP MoJ, MULS RS Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak)</p>	<p>Do kraja 2007. godine</p>

UP.6.2 Disciplinska odgovornost

Sve niveoe vlasti u BiH karakteriše veoma mali broj disciplinskih postupaka i postupaka za utvr ivanje materijalne odgovornosti službenika zbog zloupotrebe položaja ili utvr ivanje ozbiljnih nepravilnosti u toku postupka. S druge strane, broj žalbi upu enih upravnim inspektorima i institucijama Ombudsmana, kao i veliki broj pokrenutih postupaka, pokazuje da je bilo potrebe za disciplinskim sankcijama. Stoga e svaka relevantna institucija podnositi izvještaje o izre enim disciplinskim mjerama za povredu postupka; a ovo e biti uklju eno u redovne izvještaje o praksi upravnog odlu ivanja.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Zajam iti provedbu neophodnih disciplinskih mjera i mjera za materijalne odgovornosti službenika zbog zloupotrebe</p>	<p>U okviru redovnih izvještaja o praksi upravnog odlu ivanja, posebno izvještavati o disciplinskim mjerama izre enim u slu ajevima povreda postupka (na li ni zahtjev ili po navodima upravne inspekcije ili</p>	<p>Svi organi uprave sa ovlastima za odlu ivanje u upravnom postupku</p> <p>Ostali: MP BiH, MP</p>	<p>Do kraja 2007. godine, kontinuirano</p>

pozicije ili ozbiljnih nepravilnosti u toku postupka.	Ombudsmana). Izvještaji e se podnositi centralnim instiutcijama.	MP, MULS RS Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak)	
	RG za harmonizaciju ZUP-ova e razmotriti dopune ZUP-a u smislu predvi anja obaveze da organi uprave u svoje periodi ne izvještaje unose podatke o izre enim disciplinskim mjerama.		

UP 7. Upravna inspekcija

UP.7.1 Izgraditi ulogu upravne inspekcije

Razvoj uloge upravne inspekcije tretirati e se kao prioritet. Trenutno, ne postoji Pravilnik ili standardni postupak koji reguliše metodologiju rada inspekcije. Utvr ena pravila koristila bi kako inspektorima, subjektima nad ijim se radom vrši inspekcija kao i strankama kako bi bolje razumjeli šta sve inspekcija podrazumijeva.

Postoji velika potreba za upošljavanjem dodatnog broja inspektora, pogotovo na državnom nivou, jer je, teoretski, predvi eni obim ovlaštenja inspektora najširi i najja i upravo u zakonodavstvu na nivou države. Uz to, u FBiH Upravni inspektorat je organiziran na centralisti ki na in, što uvelike smanjuje vjerovatnost estog i efikasnog provo enja inspekcije od strane sjedišta. To znatno otežava i koordinaciju sa izdvojenim kantonalnim upravnim inspektorima. U Br ko Distriktu, uloga upravnog inspektora je ograni ena na jednog zaposlenika Odjela za javnu sigurnost. Ovo je veoma neuobi ajeno rješenje koje e biti razmotreno.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Usmjeriti ulogu upravne inspekcije na oblasti upravnog odlu ivanja (primjenu ZUP-ova) i osiguranja kvalitetnih usluga gra anima.	Ukoliko je potrebno, izmjeniti nadležnosti upravne inspekcije.	Nadležna ministarstva na svim nivoima	Do sredine 2008. godine
	Inpektori trebaju djelovati ne samo po pojedina nim žalbama, nego i po planiranim aktivnostima provjere svih aspekata postupka, uklju uju i i standarde šalterske prakse		
2. Pove ati kapacitete upravne inspekcije.	Pregledati i uspostaviti organizacijska rješenja za rad upravne inspekcije, uklju uju i neophodne aranžmane za decentralizaciju (posebno na nivou FBiH).	Svi, posebno kantonalne vlade FBiH	Do sredine 2008. godine
	Nadležna ministarstva da utvrde potrebe i preduzmu neophodne mjere kako bi se uposlio dodatni broj upravnih inspektora na svim nivoima vlasti (posebno na državnom nivou).	Svi, posebno MP BiH (u suradnji sa ADS BiH)	Do sredine 2007. godine
	Poboljšati tehni ke uslove za inspekcije (dodatna oprema, vozila, itd.)	Nadležna ministarstva na svim nivoima	Od 2007. godine, kontinuirano
	Inspektori e u estvovati u obukama koje promovišu njihovu ve u ulogu u odlu ivanju u javnoj upravi.	Nadležna ministarstva na svim nivoima ADS/U	Kontinuirano

<p>3. Uvesti jedinstvena pravila postupanja za upravnu inspekciju kako bi se omogućilo jednako postupanje pri obavljanju inspekcije.</p>	<p>Uspostaviti RG sa članovima iz cijele BiH, koja će usaglasiti primarne aspekte sadržaja Jedinstvenih pravila postupanja upravne inspekcije koja će biti primjenjivana na svim nivoima upravnog odlučivanja u BiH.</p>	<p>MP BiH, MP FBiH, MULS RS Vlada BD (sektori nadležni za upravni postupak)</p> <p>Institucije koje u svom radu primjenjuju UP</p>	<p>Do kraja 2007. godine</p>
<p>4. Funkciji upravnog inspektora u Brčko Distriktu će se dati veća važnost u generalnom upravljanju sistemom upravnog odlučivanja u upravi BD.</p>	<p>Vlada BD će predložiti rješenje i pripremiti neophodne izmjene propisa (npr. da upravni inspektor organizaciono bude smješten u Odjeljenje za stručne i administrativne poslove).</p>	<p>Vlada BD Upravni inspektor</p>	<p>Kraj 2006. godine</p>

DIO V INSTITUTIONALNA KOMUNIKACIJA

I POSTAVKA SISTEMA

IK 1. Ključni propisi

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Regulirati rad UI/IS-ova (Uredi za odnose sa javnošću / Kancelarije za odnose s javnošću u institucijama – u daljem tekstu “PR ureda/službenika”).</p> <p><i>Veze: Projekat “Reforma javne uprave na državnom i entitetskom nivou u BiH”, kojeg finansira DFID a provodi Nacionalna škola za upravu Ujedinjenog Kraljevstva, radi sa Vladom RS na daljem ja anju uloge i funkcije vladinih odnosa sa javnošću i unutrašnjih komunikacija. Slu na podrška, s osvrtom na harmonizaciju aktivnosti, razmatra se sa biroima za odnose s javnošću na državnom nivou, nivou FBiH i Br ko Distrikta.</i></p>	<p>Sve vlade e usvojiti dokument(-e) o institucionalnoj komunikaciji (Odluku/Pravilnik o informacijskim službenicima, Priručnik o radu PR službenika ili drugi sličan dokument) koji e navesti principe rada svih PR ureda/službenika u javnim institucijama.</p>	<p>VM BiH, Vlade FBiH i BD</p> <p>Vladini centralni uredi za informiranje</p>	<p>Po etak 2007. godine</p> <p>Priprema vladinih dokumenata do kraja 2007. godine; nakon toga kontinuirano</p>
	<p>Sa initi radnu grupu od lanova iz cijele BiH, kako bi usaglasili osnovne principe takvih dokumenata.</p>	<p>VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD</p> <p>Vladini centralni uredi za informiranje</p>	
	<p>Vlade koje su ve usvojile takve dokumente e ih povremeno ažurirati u skladu sa dogovorenim principima i ovim Akcionim planom.</p>	<p>VM BiH i vlade FBiH, RS i BD</p>	
	<p>Vladini centralni uredi za informiranje e kreirati i distribuirati priručnik sa sadržajem takvih dokumenata i operativnim procedurama koje su važne za rad PR službenika.</p>	<p>Vladini centralni uredi za informiranje na svim nivoima</p>	
	<p>Periodi no ažurirati i pregledati sadržaj takvih dokumenata.</p>	<p>Vladini centralni uredi za informiranje na svim nivoima</p>	

IK 2. Komunikacijsko planiranje

IK.2.1 Poboljšati strateško komuniciranje

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Vladina strategija i	Svaka vlada e osmisлити i usvojiti	Svi (naro ito VM	Kraj 2007.

akcioni plan komunikacije.	vlastitu strategiju i akcioni plan komunikacije.	BiH, Vlade FBiH i BD)	godine
	Na samom početku procesa, prije nego započne provedba strategije komunikacije, izvršiti istraživanje, kako bi se utvrdilo, na primjer, mišljenje šire javnosti o vladi.		Kontinuirano
	Vršiti redovne ocjene provedbe kako bi se utvrdile promjene u stavovima i mišljenjima javnosti o vladi.		
2. Poboljšati komunikacijsko planiranje unutar institucija.	Vladini dokumenti koji reguliraju rad PR službenika zahtijevati od svake institucije da pripremi i usvoji srednjoročnu komunikacijsku strategiju do određenog datuma, te je uputi odnosnoj vladi na usvajanje.	VM BiH, Vlade FBiH i RS Vladini centralni uredi za informiranje	Kraj 2007. godine
	Vlade koje su već usvojile dokumente o IK-u trebaju ih ažurirati u skladu sa ovim Akcionim planom.		
	Institucije, u skladu sa ovim dokumentima, definirati (ili ažurirati) ciljeve komunikacije, ciljne skupine, komunikacijske kanale, osnovne poruke, te organizirati javne rasprave ili promotivne skupove radi predstavljanja komunikacijskih strategija.	Institucije na svim nivoima	Kraj 2007. godine; nakon toga kontinuirano
Pored toga, svaka institucija sainiti i usvojiti godišnje operative planove aktivnosti vezanih za komunikacije, koji sadržavati procedure praćenja i procjene, kao i budžet.	Institucije na svim nivoima		

IK.2.2 Uvrstiti komunikacijsko planiranje u budžet

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Uvrstiti komunikacijsko planiranje u cjelokupno planiranje i raspodjelu budžetskih sredstava institucija.	Planovi i strategije komunikacije su dio ukupnog procesa planiranja i raspodjele budžetskih sredstava koji se odvijaju unutar svakog odjela u instituciji: ali ne kao odvojena aktivnost.	Institucije na svim nivoima VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD	Kontinuirano
	Iskustva u takvom planiranju su skromna, s toga je neophodna tehnička podrška i obuka za, između ostalih, više rukovodeće kadrove i PR službenike.		

IK 3. Institucionalni odnosi /odnosi s rukovodstvom

IK.3.1 Osigurati sudjelovanje PR ureda/službenika u procesu odlučivanja i podršku višeg rukovodstva

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osigurati da više rukovodstvo razumije i podržava rad PR ureda/službenika.	Osmisliti intenzivan program obuke za više rukovodstvo u svim institucijama, o namjeni i zahtjevima vladinih dokumenata o institucionalnoj komunikaciji (IK).	Svi centralni uredi za informiranje vlada i ured VM BiH	Po etak 2007. godine (program e biti spreman do kraja 2007. godine)
	Naglasiti da postoji potreba da se najviši službenici koji donose odluke stave na raspolaganje upitima javnosti (ovo treba naglasiti u vladinim dokumentima o IK).	Institucije	Kontinuirano
2. Poboljšati sudjelovanje PR ureda/službenika u procesu odlučivanja i povećati mogući pristup informacijama.	Uključiti PR službenike u procese odlučivanja u njihovim institucijama (tako što će sudjelovati u kolegijima, redovnim sastancima rukovodstva, itd.).	Sve institucije	Do kraja 2007. godine; nakon toga kontinuirano
	Pregledati i preraditi interne procedure kako bi se PR službenicima osigurao odgovarajući pristup informacijama unutar njihove institucije.		

IK.3.2 Osigurati adekvatan status PR službenika

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Popraviti status PR službenika.	Tačno ustanoviti poziciju PR službenika kao državnih službenika i osigurati odgovarajući nivo stručnosti i funkcija (ne niži od “stručnog suradnika”).	Sve	Sredina 2007. godine Kontinuirano
	U hijerarhijskoj strukturi, PR službenici direktno su podređeni najvišem rukovodstvu.		
	Uspostaviti mehanizme za redovno podnošenje izvještaja PR službenika njihovim nadređenima. Poboljšati takve mehanizme ukoliko već postoje.		

IK.3.3 Odvojiti institucionalnu od političke komunikacije

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir

<p>Odvojiti institucionalnu od političke komunikacije.</p>	<p>Jasno definirati podjelu dužnosti između u PR službenika i političkih glasnogovornika.</p> <p>U vladinim dokumentima o IK-u jasno naglasiti da su PR službenici u institucijama odgovorni za institucionalne, a ne političke informacije (u mjeri u kojoj ovo dosad nije jasno naglašeno u tim dokumentima).</p>	<p>Svi</p>	<p>Do sredine 2007. godine</p>
--	---	------------	--------------------------------

IK 4. Pitanja organizacije

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>Povećati kapacitete u institucijama.</p>	<p>Svako ministarstvo i važnija institucija e imati bar jednog PR službenika, zaposlenog na puno radno vrijeme.</p>	<p>Svi, a naročito ministarstva svih nivoa vlasti i institucije koje imaju vodeću ulogu u procesu evropskih integracija</p>	<p>Do sredine 2007. godine</p>
	<p>Manje institucije i ostali mogu koristiti resurse vladinih centralnih ureda.</p>		
	<p>Vlada Brčko Distrikta e zvanično formirati centralnu službu za informiranje.</p>	<p>Vlada BD</p>	

IK 5. Koordinacija i postavljanje standarda

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>1. Poboljšati koordinaciju između u PR ureda/službenika na svim nivoima vlasti.</p>	<p>Svaki od vladinih centralnih ureda za informiranje e sazivati redovne sastanke (najmanje jednom mjesečno); PR službenici svih važnijih institucija e razmjenjivati informacije i planove, razvijati zajedničke strategije i aktivnosti, te raspravljati o zajedničkim problemima.</p>	<p>VM BiH, Vlade FBiH, RS i BD</p> <p>Vladini centralni uredi za informiranje</p>	<p>Do sredine 2007. godine; nakon toga kontinuirano</p>
	<p>Službe za informiranje DEI-a i VM-a e organizirati redovne sastanke svih relevantnih PR službenika/ureda na temu procesa EU integracija.</p>	<p>Institucije</p>	
<p>2. Poboljšati umrežavanje sa drugim službenicima za informiranje iz vladinog i nevladinog sektora.</p>	<p>Uspostaviti saradnju i povremeno organizirati zajedničke aktivnosti PR udruženja i službenika za informiranje između unarodnih organizacija, NVO-a, itd.</p>	<p>Svi</p>	<p>Do sredine 2007. godine; kontinuirano</p>

IK 6. Pružanje usluga/Zajedni ki resursni centri

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osigurati modernu opremu neophodnu za rad PR ureda/službenika u institucijama i vladinih centralnih ureda za informiranje.	Usvajanje komunikacijske strategije i godišnjeg komunikacijskog akcionog plana je neodvojivo od procesa planiranja i budžetiranja, te e u okviru tog procesa svaki PR ured utvrditi i zatražiti opremu koju je potrebno hitno nabaviti ili obnoviti kako bi se poboljšala djelotvornost rada. Svi vladini centralni uredi za informiranje opremit e se modernom opremom neophodnom za njihov rad.	Sve vlade i institucije	Po etak 2008. godine; kontinuirano
2. Uspostaviti zajedni ke “resursne centre” vlada.	Oprema koja se manje koristi i/ili je skupa, dobavljat e se u okviru “resursnog centra” i bit e dostupna svim PR uredima/službenicima putem ureda za informiranje centralne vlade.	VM BiH, Vlade FBiH, RS i BD	Sredina 2008. godine
3. Provesti studiju izvodljivosti za predloženi BiH Informativni centar koji e koristiti svim vladama, medijskim ku ama i javnosti.	Vije e ministara BiH u saradnji sa vladama FBiH i RS e provesti studiju izvodljivosti za predloženi BiH Informativni centar (po mogu nosti uz me unarodnu pomo). Studija e ustanoviti ta nu svrhu i troškove takvog centra, te odrediti odnose svih vlada prema Centru, na osnovu ega e vlade svih nivoa dati krajnju potvrdu svoje podrške.	VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD	Sredina 2008. godine
4. Osigurati suvremen i efikasan razvoj IK sektora u budu nosti.	Nakon nekoliko godina, provesti novi funkcionalni pregled IK kapaciteta, uz koordinaciju vladinih centralnih ureda za informiranje (uz pomo BiH Informativnog centra, ukoliko bude uspostavljen).	Sve	2010. godina

IK 7. Ljudski potencijali**IK.7.1 Usmjeriti nove potencijale na klju ne ta ke sistema**

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Usmjeriti nove potencijale na klju ne ta ke sistema.	Sve pozicije PR službenika bi trebale što prije biti popunjene kroz postupak zapošljavanja u državnoj službi. Budu i da je nerealno pove anje broja	Sve ADS/U na svim nivoima	Kraj 2007. godine Kontinuirano

	uposlenih u ve o j mjeri, svi dodatni potencijali e se usmjeriti na klju ne ta ke - prvenstveno vladine centralne urede za informiranje (i predloženi BiH Informativni centar, ako bude uspostavljen).		
--	--	--	--

IK.7.2 Poboljšati upotrebu i u inkovitost postoje ih ljudskih potencijala

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Poboljšati upotrebu i u inkovitost postoje ih ljudskih potencijala.	Sve institucije e jasno definirati funkcije i položaj svojih PR službenika, s jasnim opisom posla koji uklju uje i potrebne kvalifikacije za taj posao.	Sve institucije	Sredina 2007. godine

IK.7.3 Pobrnuti se da profesionalne vještine i iskustvo PR službenika odgovaraju zahtjevima posla

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Pobrnuti se da profesionalne sposobnosti PR službenika odgovaraju zahtjevima posla.	Standardi za preuzimanje pozicija PR službenika biti e barem jednako strogi kao i za druga iznimno profesionalizirana podru ja državne službe; to podrazumjeva kombinaciju razli itih vještina.	VM BiH, Vlade BD, RS i FBiH Institucije Vladini centralni uredi za informiranje ADS/U na svim nivoima	Kontinuirano Sredina 2008. godine

IK 8. Obuka

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Obezbijediti obuku iz odnosa s javnoš u za PR službenike.	Svi PR službenici e pro i obuku iz odnosa s javnoš u. Svi PR službenici e dobiti i priru nik za odnose s javnoš u (koji trebaju dobro poznavati). Obuka se može provoditi kao zajedni ki projekat na svim nivoima vlasti (pod koordinacijom vladinih centralnih ureda za informiranje, u saradnji sa ADS/U-om).	VM BiH, Vlade BD, RS i FBiH Centralni uredi za informiranje ADS/U na svim nivoima	Kontinuirano
2. Osigurati obuku PR službenika iz drugih	Osmisliti i obezbijediti obuke iz drugih oblasti, npr. za poboljšanje ra unarskih	Institucije	

oblasti značajnih za njihov rad.	vještina PR službenika, poznavanja stranih jezika, te sposobnosti upravljanja osobljem, planom i budžetom.		
3. Omogućiti PR službenicima pristup iskustvima najbolje evropske prakse.	Obezbijediti direktan pristup iskustvima najbolje evropske prakse iz drugih zemalja, putem povremenih studijskih putovanja i bilateralnog "twinning-a" između PR službenika i odgovarajućih strana iz zemalja EU (moguće uz kratkoročne razmjene službenika), ili putem dugoročnih i detaljnijih razmjena iskustava.	VM BiH, Vlade i institucije BD, RS i FBiH	Kontinuirano

IK 9. Budžetska raspodjela

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Povećati transparentnost i poboljšati upravljanje fondovima za PR aktivnosti.	Uvrstiti budžetske potrebe u godišnje planove PR službenika/ureda, te tako omogućiti rukovodstvu da ih razmotri.	VM BiH	Kontinuirano
	Konsultirati PR urede/službenike o sadržajnim pitanjima prilikom izbora između ponuda nabavki koje se odnose na njihov rad.	Sve vlade i institucije	

II POSTAVKA SISTEMA/AKTIVNOSTI

IK 10. Aktivnosti vezane za medije

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Pojasniti i pojednostaviti komunikaciju sa medijima.	Pojedinačne institucije jasno definirati proces komunikacije sa medijima: definirati ulogu PR službenika, ovlaštenja za davanje intervjua medijima, vrstu informacija koje mogu, odnosno ne mogu, biti date u javnost, te osigurati ubrzan proces za pripremu i odobravanje izjava za medije.	Sve institucije	Do sredine 2007. godine; kontinuirano
	Pripremiti vodič/priručnik za odnose sa medijima koji su usklađeni sa vladinim dokumentima o IK-u.	Centralni ured VM BiH i Vladini centralni uredi za informiranje	
	Pripremiti i održavati liste predstavnika medija (na državnom, regionalnom i lokalnom nivou), sa njihovim imenima i kontaktima.	ADS/U na svim nivoima	

	Pripremiti liste novinara koji pokrivaju oblast interesovanja institucije, dijeliti informacije i redovno se sastajati s njima.		
--	---	--	--

IK 11. Pra enje medija/Media monitoring

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Poboljšati efikasnost pra enja medija.	Dok je osnovno pra enje medija jedna od glavnih funkcija svih PR ureda, svi uredi centralnih vlada e obezbje ivati rezultate osnovnog pra enja medija za svoj nivo vlasti, te ih dijeliti sa institucijama. Predloženi BiH Informativni centar, ako bude uspostavljen, može vršiti uslugu pra enja medija za sve institucije.	Svi vladini centralni uredi za informiranje (BiH Informativni centar, ako bude uspostavljen)	Do sredine 2007. godine; kontinuirano
	Pripremiti specifi ne (tematski orijentirane) dnevne, sedmi ne i mjese ne press clipping-e/izvještaje o pra enju medija.	Institucije	
	Organizirati elektronsku distribuciju izvještaja o pra enju medija svim zainteresiranim stranama.		

IK 12. Direktna komunikacija sa javnoš u - ZOSPI

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Osigurati da sve institucije ispune svoje odgovornosti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI).	Angažirati osoblje (službenike za informiranje prema ZOSPI-u) koji e se baviti zahjevima gra ana za pristup informacijama.	Svi	Zapo eti odmah; kontinuirano
	Pripremiti i objaviti vodi e i druge informacije o slobodnom pristupu javnim informacijama, sa jasnim uputama za gra ane u skladu sa zakonom.		
	Izložiti i promovirati takve vodi e i informacije na web stranicama institucija, oglasnim tablama itd.		
	Distribuirati vodi e zainteresovanim graanima i nevladinim organizacijama.		

IK 13. Web stranice			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osigurati da sve institucije imaju web stranicu.	Sve institucije e ili: <ul style="list-style-type: none"> • Uspostaviti svoju vlastitu web stranicu, odvojiti resurse za njeno redovno održavanje, i postaviti linkove ka svojoj vladi i drugim stranicama; ili • Redovno dostavljati informacije za vladinu centralnu web stranicu. 	Institucije	Do sredine 2007. godine
	PR uredi e kontrolirati sadržaj web stranice i uspostaviti blisku suradnju sa IT osobljem koje se brine za tehni ke aspekte (tehni ko održavanje može obavljati osoblje unajmljeno izvana).		
	Institucije e organizirati promociju svojih web stranica.		
2. Osigurati kvalitet i konzistentnost web stranica.	Obrazac za dizajn web stranice, nužan minimum sadržaja i obilježlja bit e navedeni u Vodi ima za web stranice koje e napraviti svaka od vlada (i/ili BiH Informativni centar, ako bude uspostavljen).	VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD	Do sredine 2007. godine; kontinuirano
	Vladini dokumenti o IK-u e uklju iti obavezu redovnog ažuriranja web stranica od strane svih institucija i ohrabriti pristup više orijentiran na usluge.	Svi vladini centralni uredi za informiranje (BiH Informativni centar, ako bude uspostavljen)	
		Institucije	
IK 14. Direktna komunikacija sa graanima			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Pružati informacije građanima bez posrednika.	Pove ati aktivnosti usmjerene izravno prema građanima, a ne fokusirati se samo na odnose s medijima (organizirati okrugle stolove i druge javne doga aje od interesa za širu javnost).	Svi	Kontinuirano
	Pobrinuti se da ovo bude naglašeno u vladinim dokumentima o IK-u.	VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD	Do kraja 2007. godine
	Izdavati i distribuirati prospekte,	Svi vladini centralni uredi za informiranje	
		Svi	Kontinuirano

	brošure, i druge informacije od javnog značaja.		
	Organizirati postavljanje kutija za prijedloge, žalbe i komentare.		
	Organizirati dane otvorenih vrata u institucijama za posjete građana, škola i sl.		

IK 15. Branding i promocija zemlje

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Uspostava <i>branding</i> -a zemlje i promocija u inostranstvu.	Donijeti odluku i sporazum o <i>branding</i> -u zemlje i promociji u inostranstvu, izdvojiti neophodna sredstava i započeti takve aktivnosti.	VM BiH (sa PR agencijama), u saradnji sa vladama RS, FBiH i BD	Do kraja 2007. godine; kontinuirano
2. Korištenje BiH diplomatske mreže u spoljnoj promociji.	Diplomatski predstavnici će se aktivnije angažirati na promociji BiH. Koordinacija Ministarstva vanjskih poslova je ključna u ovom pogledu.	VM i MVP BiH BiH diplomatski i konzularni uredi	Kontinuirano
3. Angažman svih predstavnika institucija u spoljnoj promociji.	Svaki institucionalni predstavnik, pogotovo rukovodioci i oni koji su u bliskom kontaktu sa stranim okruženjem, koristiti će svaku priliku za promociju BiH i pružanje bitnih informacija o BiH.	VM BiH i vlade	Kontinuirano
	Razviti promotivne informativne materijale koji će biti dostupni svim predstavnicima institucija za upotrebu prilikom kontakata sa strancima (takvi materijali moraju biti redovno ažurirani).	Sve institucije	

IK 16. Mjerenje rezultata

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Mjerenje uinkovitosti institucionalne komunikacije.	Komunikacijske strategije i operacioni planovi će uključiti mjere rezultata aktivnosti PR službenika/ureda (na osnovu podataka dobijenih prethodnim istraživanjem) - kako u smislu produkata (broj izjava za medije, medijskih intervjuova, publikacija itd.) tako i u smislu djelotvornosti (stavovi javnosti i povratna reakcija, zastupljenost u medijima itd).	Svi Vladini centralni uredi za informiranje	Kontinuirano
	Sve institucije će provesti barem jedan postupak mjerenja povratnih		

	informacija u toku mandata vlade - npr. jednostavnim upitnikom za ključne grupe korisnika.		
	Vladin centralni ured za informiranje i mjeriti sveukupnu djelotvornost vladinih komunikacija.		
2. Mjeriti stavove javnosti i stepen poznavanja ključnih oblasti politika.	Uključiti teme koje predlože institucije u Omnibus istraživanja koja provodi vladin centralni ured za informiranje (i/ili predloženi BiH Informativni centar, ukoliko kasnije bude uspostavljen).	Sve institucije Centralni ured za informiranje	Kontinuirano

IK 17. Interna komunikacija

Dobra interna komunikacija podiže svijest i razumijevanje među osobljem; drži ih informiranim i uključanim kroz dvosmjerni tok informacija. Informacija teče od najvišeg rukovodstva nadalje kroz organizaciju, a povratni kanal omogućava komentarima, mišljenjima i, što je naročito važno, prijedlozima osoblja da se kroz organizaciju vrate natrag do najvišeg rukovodstva. Ovo ohrabruje angažovanje osoblja, posvećenost i motivaciju, te tako osigurava poboljšanu uslugu korisnicima.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Razviti programe za poboljšanje interne komunikacije.	Uspostaviti radnu grupu na nivou BiH koja će izvršiti pregled postojećih aranžmana interne komunikacije, diskutovati o potrebama i usaglasiti zajedničke standarde koje će vlade svih nivoa moći usvojiti i promovirati.	VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD	Do kraja 2007. godine; implementacija kontinuirano nakon toga
2. Osigurati uključivanje PR službenika/uređa u internu komunikaciju.	PR službenici/uređi bit će u stanju da distribuiraju spoljne informacije unutar institucije, te da prime sve relevantne interne informacije.	Sve institucije	Kontinuirano
	Kao dodatak tome, obavljati se redovni <i>brifinzi</i> (informativni sastanci), sjednice ili sastanci sa najvišim rukovodstvom.		
3. Poboljšati elektronsku komunikaciju i razmjenu informacija.	Predstaviti jednoobrazne Intranet sisteme i informacione politike, što će omogućiti svom osoblju pristup odgovarajućim vrstama informacija, onoliko brzo koliko to resursi dozvoljavaju.	Sve institucije	Do sredine 2008. godine; kontinuirano
	Razviti e-mail umrežavanje radi brže i jednostavnije komunikacije.		

DIO VI INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

IT 1. Op e politike, propisi i standardi

IT.1.1 Uskladiti pravni okvir u oblasti IT-a sa zahtjevima *acquis communautaire*-a

Uprkos značajnom napretku ostvarenom u polju IT zakonodavstva, postoje e IT zakonodavstvo je nasumično i rascjepkano, i ostavlja BiH daleko od zahtjeva *acquis communautaire*- i potreba savremenog informatičkog društva. Stoga je utvrđena hitna potreba za dosljednim i sveobuhvatnim zakonodavnim okvirom koji će regulirati korištenje informacionih tehnologija. Takav IT pravni okvir treba da bude usklađen sa zahtjevima *acquis communautaire*-a.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Definirati potrebne zakone i druge propise u IT oblasti na državnom i entitetskim nivoima.	Angažirati pravnog IT stručnjaka. Koordinirati ove aktivnosti sa UNDP projektom e-legislacije.		Sredina 2007. godine
2. Usvojiti relevantne zakone i druge propise koji nedostaju u skladu sa <i>acquis communautaire</i> zahtjevima za upotrebu IT-a.	Usvojiti Zakon o elektronskom potpisu, Zakon o elektronskom poslovanju, Zakon o elektronskom dokumentu i prateće dokumente. Pripremiti i usvojiti ostale zakone i pravne propise u skladu sa zahtjevima <i>acquis communautaire</i> .	VM BiH i Vlade RS, FBiH i BD, Ministarstva pravde, Sekretarijati nadležni za zakonodavstvo	Sredina 2007. godine Kraj 2008. godine
3. Uskladiti važeće pravne propise sa zahtjevima <i>acquis communautaire</i> u IT oblasti.	Potpisati i ratificirati Evropsku konvenciju o građanskom kriminalu. Uskladiti ostale zakone i pravne propise sa zahtjevima <i>acquis communautaire</i> .		Kraj 2007. godine Kontinuirano

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 2

IT.1.2 Implementirati Akcioni plan za e-Upravu

Strategija e-Uprave i prateći Akcioni plan, usvojen od strane Vijeća ministara BiH u novembru 2004. godine, dali su strateške pravce i smjernice za aktivnosti potrebne tokom implementacije e-Uprave na svim nivoima vlasti. Ipak, ovi dokumenti pružaju sveobuhvatan katalog mogućih radnji, istražuju širok spektar tehnologija koje bi se mogle primjeniti i akcija koje bi se mogle poduzeti, što ovisi o politici koju volji, tehničkim kapacitetima i raspoloživim sredstvima. Stoga se predloženi IT projekti trebaju prioritizirati na osnovu realnog stanja postojećih kapaciteta i mogućnosti, političke volje za njihovu implementaciju, modela održivih troškova projekata, a sve s ciljem osiguranja potrebnih finansijskih sredstava za njihovu implementaciju.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Ažurirati Akcioni plan za e-Upravu uz jasno definiranje prioriteta mjera u	Definirati prioritete mjera u predloženim IT projektima na osnovu realnog pregleda potreba i u inak, raspoložive političke podrške, raspoloživog kadra i	VM BiH i Vlade RS, FBiH i BD, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade	Godišnje

ponu enim projektima.	<p>finansijskih sredstava, tehni kih kapaciteta, analiza troškova i koristi, zahtjeva za prethodnom realizacijom drugih aktivnosti itd.</p> <p>U skladu sa definiranim prioritetima praviti projekciju IT projekata.</p>	RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku BD, stru njaci za finansije iz institucija	
2. Osigurati politiku podršku za implementaciju ažuriranog Akcionog plana za e-Upravu u cijeloj zemlji.		VM BiH i Vlade RS, FBiH i BD, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku BD	Kontinuirano
3. Osigurati adekvatna finansijska sredstva i ljudske resurse za implemetaciju ažuriranog Akcionog plana za e-Upravu u cijeloj zemlji.			Konstinuirano
4. Implementirati ažurirani Akcioni plan u skladu sa definiranim prioritetima.			Djelimi no do kraja 2010. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 1

IT.1.3 Izraditi software strategiju za javni sektor u cijelosti

Da bi se održala konkurencija na tržištu software-a i osiguralo da organi vlasti mogu izabrati optimalni software, kako u pogledu kvaliteta tako i u pogledu cijene, neovisno od toga da li je software open source ili vlasni ki, potrebno je razviti i usvojiti software strategiju za javnu upravu u cijelosti. Nadalje, kada je rije o vlasni kom software-u, zapo eti pregovori se trebaju nastaviti za cijeli javni sektor širom zemlje, bez obzira na nivo vlasti, kako bi se postiglo zna ajno smanjenje troškova za licence na osnovu ugovora o grupnim licencama. Paralelno s tim, prate i prakse razvijenih zemalja, mogu nosti migracije ka open source software-u bi se trebale ozbiljno uzeti u razmatranje, kao i upotreba takozvanih miješanih modela.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
<p>1. Saznati sve o troškovima i ostalim vrijednostima, koristima i zadovoljstvu korisnika raznim vrstama software-a.</p> <p>Na osnovu prethodne aktivnosti izraditi i usvojiti software strategiju za javni sektor u cijelosti i tako osigurati da državni organi mogu izabrati optimalan software, kako u pogledu kvaliteta</p>	<p>Komisija za pregovore sa strateškim partnerima i Komisija za politiku software-a bi trebala da uklju i u svoj rad predstavnike sa svih nivoa vlasti da bi izradila software strategiju za javni sektor u c jelosti.</p>	<p>AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, Komisija za pregovore sa strateškim partnerima, Komisija za politiku software-a</p>	<p>Kraj 2007. godine</p>

tako i u pogledu cijene, bez obzira da li je software vlasni ki ili open source.			
2. Pregovarati oko zajedni kog licenciranja software-a za javni sektor u cijeloj zemlji i posti i znatno smanjenje troškova za licence na osnovu ugovora o grupnim licencama.		VM BiH i Vlade RS, FBiH i BD Agencija za javne nabavke, AID, Komisija za pregovore sa strateškim partnerima, Komisija za politiku software-a	Sredina 2007. godine
3. Analizirati mogućnost korištenja OSS-a u javnoj upravi.	<p>Analizirati iskustva, prakse i trendove drugih zemalja.</p> <p>Analizirati prednosti i nedostatke u odnosu na vlasni ki software.</p> <p>Ocijeniti podršku za OSS koja je na raspolaganju u BiH</p> <p>Napraviti izvještaj o ograni enjima i mogućnostima korištenja open source software-a u javnoj upravi BiH uključujući i preporuke za korištenje konkretnih produkata sa naznakom uvjeta.</p> <p>Na osnovu pozitivnih iskustava korištenja open office-a u Br ko Distriktu, napraviti studiju izvodljivosti i migrirati nove institucije.</p>	<p>Nezavisno tijelo (npr. udruženje IT korisnika)</p> <p>AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, donatori, Komisija za politiku software-a</p>	Sredina 2007. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 8

IT.1.4 Uspostaviti standarde za IT nabavke

Iako je novi zakonski okvir o nabavci uskladio procedure nabavke na svim nivoima vlasti neophodno je uspostaviti dodatne standarde koji regulišu nabavku IT opreme, radova i usluga da bi se doprinijelo standardizaciji i harmonizaciji procesa IT nabavke.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Definirati zajedni ke standarde za IT nabavku (robe, usluge i radove).	<p>Definirati standarde za specifikaciju IT opreme i komponenti (mrežne, hardware i software).</p> <p>Definirati standarde za obrasce ugovora za IT usluge i isporuke.</p> <p>Definirati standarde za sadržaj projektne dokumentacije, instrukcije za rad i održavanje, itd.</p> <p>Uvesti tri kategorije radnih mjesta sa odgovaraju im zahtjevima za IT opremu i software.</p>	AID, Agencija za javne nabavke, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Kraj 2007. godine

	Uspostaviti mehanizme za isporuku izvornog koda kada su informacijski sistemi razvijeni i prilagođeni situaciji u BiH.		
2. Definirati metodologiju upravljanja IT projektima.		AID, Agencija za javne nabavke, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2007. godine
3. Definirati kriterije za izbor najpovoljnijeg ponuđača.	Po izboru: Kontrolirati specifikacije ponuda, praviti liste ponuđača, pratiti trenutne cijene na tržištu, pratiti ponašanje tržišta kao i nove proizvode na tržištu.	AID, Agencija za javne nabavke, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2007. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 10

IT.1.5 Izraditi politiku za IT sigurnost i uspostaviti stalni proces analize rizika

Važan preduslov za sigurnu elektronsku razmjenu podataka i pružanje e-usluga uprave je sigurnost. Stoga je neophodno implementirati politiku o sigurnosti i privatnosti, kao i metode nadgledanja poštivanja ovih politika od strane zaposlenih. Politika sigurnosti bi trebala imati definirane tehničke preporuke, uslove i referentne standarde da bi se osigurala sigurna razmjena podataka i informacija unutar uprave te izmeđ u uprave i korisnika javnih servisa. Osim toga, trebalo bi uspostaviti kontinuiran proces analize rizika na svim nivoima.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Definirati tehničke preporuke, pravilnike, tehničke i administrativne procedure sigurnosti, uslove i referentne standarde za sigurne transakcije i sigurnu razmjenu podataka i dokumenata unutar uprave i izvan.	Napraviti sveobuhvatnu i iscrpnu inspekciju IT sigurnosti na svim nivoima vlasti s ciljem postavljanja osnove za buduću politiku IT sigurnosti kao i preraspodjelu funkcija u vezi sa sigurnosti. Odvojiti sigurnosna pitanja kojima se treba baviti na centralnom nivou od onih kojima se treba baviti na entitetskom ili lokalnom nivou, kao i identificirati mogući sukob između njih. Implementirati važeći BAS (BiH nacionalni standard) standard za sigurnost podataka u svim institucijama.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2007. godine

2. Uspostaviti stalni proces analiza rizika na svim nivoima vlasti.	Napraviti listu osjetljivih tačka i opasnosti koja bi služila kao uvod u stalni proces analize rizika. Nezavisno tijelo bi trebalo biti angažovano za odgovarajuću procjenu sigurnosti i provoditi stalnu inspekciju sigurnosnih mjera, na osnovu koje se stalno ažurirati politika sigurnosti zasnovana na upravljanju rizicima.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta, Centralna jedinica za sigurnost, nezavisno tijelo	Kraj 2008. godine
3. Odrediti CERT (Computer Emergency Response Team) instituciju.	Uspostaviti tim koji bi koordinirao odgovore i reakcije na provale sigurnosti i druge informatičke hitnosti poput padova sistema, i sl.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2008. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 29

IT 2. Organizacija i ljudski potencijali

IT.2.1 Formirati centralne jedinice za informaciono društvo

U oblasti informacionih tehnologija, za razliku od ostalih horizontalnih sistema u javnoj upravi, još uvijek ne postoji namjenska centralna institucija zadužena za IT koordinaciju, kako ni na višim nivoima vlasti, tako ni na državnom nivou. Budući da Agencija za informatičko društvo (AID, eng. Agency for Information Society) treba biti glavni inicijator i implementator ovdje predloženih IT aktivnosti. Stoga je od ogromnog značaja da se u što kraćem roku pronađe kompromis i odrede uloge, odgovornosti i funkcije buduće Agencije za informatičko društvo, te da ona bude operativna u što kraćem mogućem periodu. Nadalje, slične centralne IT jedinice bi trebale biti uspostavljene i/ili formalno priznate i na ostalim nivoima vlasti, te bi trebale uspostaviti blisku i formalnu saradnju sa Agencijom za informatičko društvo na državnom nivou, čime se ista uspostavi.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Formirati nezavisnu IT agenciju za informaciono društvo.	Hitno se usaglasiti o ulogama, nadležnostima i funkcijama buduće državne Agencije za informatičko društvo (AID) i u skladu s tim usvojiti zakon o AID-u. Formirati AID.	VM BiH, Vlade RS, FBiH, BD i kantona, OHR, UNDP, EK	Hitno
2. Javljati uspostavljene centre znanja iz oblasti IT-a u entitetima i Brčko Distriktu i uspostaviti odgovarajuće u regijama/kantonima koji će održavati i formalne veze sa državnim AID.	Formalno odrediti uloge, nadležnosti i funkcije centralnih jedinica u entitetima i regijama/kantonima.	VM BiH, Vlade RS, FBiH, BD i kantona, AID	Kraj 2007. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 5

IT.2.2 Optimizirati raspodjelu i upotrebu ograničenih ljudskih potencijala

Kada Agencija za informatiku ko društvo bude uspostavljena, potrebno je optimizirati raspodjelu i upotrebu ograničenih ljudskih potencijala. Trebati će naći i jasnu podjelu između centraliziranih i decentraliziranih IT funkcija, kao i IT funkcija za njihovu implementaciju mogu biti unajmljene privatne kompanije (outsourcing). Paralelno, pojedinačne institucije bi trebale zadržati barem minimalno potrebno IT osoblje unutar institucije. Također, trebalo bi usvojiti i opći metodološki pristup za lakšu koordinaciju i saradnju između centralnih i perifernih jedinica.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Napraviti jasnu podjelu između centraliziranih i decentraliziranih IT funkcija i IT funkcija koje mogu obavljati privatne kompanije (outsourcing).	Centralizirati IT usluge poput mail-a, Internet pristupa, sigurnosti i ostalih usluga za koje se odlučiti da budu centralizirane. Izraditi strategiju za unajmljivanje usluga izvana: odlučiti koje se funkcije ne moraju obavljati unutar uprave na osnovu prirode samih funkcija, postojeće pomoći, detaljnih analiza troškova i koristi, pozitivnih iskustava drugih zemalja itd.	VM BiH, Vlade RS, FBiH, BD i kantona, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta, sve ostale institucije, privatne firme	Kraj 2007. godine
2. Na osnovu podjele iz prethodne aktivnosti izvršiti strukturnu preraspodjelu kadra uz osiguranje da pojedinačne institucije imaju minimum potrebnih IT kapaciteta bilo kroz centralnu jedinicu ili tako što će imati vlastito IT osoblje.	Napraviti analize trenutnih IT poslova na osnovu kojih će se donijeti odluke o transferima iz pojedinačnih institucija u centralne IT jedinice. Na osnovu prethodnih analiza relocirati sve pozicije zadužene za centralizirane funkcije iz individualnih institucija u centralne jedinice. Uvesti godišnje planiranje potrebnih IT ljudskih potencijala.	VM BiH, Vlade RS, FBiH, BD i kantona, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta, sve ostale institucije	Kraj 2008. godine
3. Usvojiti zajednički metodološki pristup da bi se olakšalo koordiniranje između centralnih i perifernih jedinica.	Promovirati upotrebu standardnog okvira za upravljanje IT uslugama (ITIL): <ul style="list-style-type: none"> Planirati zajedničke procese za sve periferne jedinice; Definirati uloge i aktivnosti sa odgovarajućim referencama i komunikacijskim linijama između njih.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2008. godine
4. Poboljšati saradnju između IT osoblja.	Uspostaviti mehanizme, kao što su interni IT forum javne uprave, da bi se rješavali zajednički problemi, razmjenjivale pozitivne prakse i iste iskustva, postavili zajednički standardi.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta i ostale institucije	Forum: Kraj 2007. godine Saradnja: Kontinuirano

IT.2.3 Formirati forum e- Uprave

Da bi se angažovali predstavnici vlasti, privatni sektor, univerziteti, IT profesionalci i druge zainteresovane strane da daju svoj doprinos e-Upravi, potrebno je uspostaviti forum e-Uprave. Ovaj forum e sara ivati sa nedavno uspostavljenim Forumom asocijacije e-Op ina.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Angažovati predstavnike uprave, privatnog sektora, univerziteta, IT stru njake i druge zainteresovane aktere da daju svoj doprinos razvoju e-Uprave.	Na forumu bi se raspravljalo o problematici razvoja i implementacije e-Uprave, planovima i pravcima realizacije i sl. Koordinirati rad foruma sa asocijacijom e-Op ina.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, privatni sekor, univerziteti, nevladine organizacije	Osnivanje foruma: Sredina 2007. godine Aktivnosti foruma: Kontinuirano

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 6**IT.2.4 Pove ati podršku rukovodstva sa najvišeg nivoa za razvoj i korištenje IT-a**

Uz jaku politi ku podršku brzi razvoj Internet tehnologije može pomo i BiH da izgradi djelotvornu i gra anima okrenutu upravu. Stoga je neophodno organizovati seminare na visokom nivou kako bi se osiguralo op e shvatanje važnosti IT potencijala u reformi uprave, kao i osiguralo aktivno u eš e višeg rukovodstva ka uvo enju IT-a u poslove uprave. Nadalje, potrebno je unaprijediti suradnju izme u IT osoblja i rukovode eg osoblja, predstavljati nove IT projekte kroz analize troškova i koristi, uvoditi pilot projekte sa kratkoro nim rezultatima u prioritetne oblasti, te redovno predstavljati sve implementirane projekte sa postignutim pozitivnim rezultatima.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Ukazati na važnost i potencijale IT-a u reformi javne uprave.	Promovirati e-Upravu me u zaposlenima u upravi, a i me u korisnicima usluga. Organizirati programe seminara za rukovode i kadar o potencijalima IT-a u reformi uprave. Ja ati saradnju i komunikaciju izme u IT osoblja i rukovodstva. Prezentirati nove IT projekte kroz analize troškova i koristi. Inicirati pilot projekte u prioritetnim oblastima sa kratkoro nim rezultatima. Konstantno prezentirati pogodnosti implementiranih IT projekata i postignutih pozitivnih rezultata.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, ADS/U, donatori	Kontinuirano

IT.2.5 Uvesti odgovaraju u sistematizaciju IT radnih mjesta

Umjesto dosadašnjeg pristupa "svi rade sve" trebalo bi uvesti ispravnu klasifikaciju IT poslova i odgovaraju u analizu poslova koja e definirati ta ne kvalitativne i kvantitativne zahtjeve za svako radno mjesto.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Provesti odgovaraju u analizu radnih mjesta i definirati ta ne uslove u pogledu kvalitativnih i kvantitativnih zahtjeva za svako radno mjesto.	Uvesti šiframnik poslova za IT (na primjer: IT help desk, sistem analiti ar, sistem administrator, administrator baza podataka, aplikativni programer, IT arhitekta, web dizajner, itd.).	VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD, AID, pojedina ne institucije	Sredina 2008. godine

IT.2.6 Zadržati deficitarno IT osoblje

Da bi se javna uprava u inila privla nijom deficitarnom IT osoblju, potrebno je razviti strategiju za zadržavanje takvog osoblja. U skladu s tim, podržava se komponenta op e strategije upravljanja kadrovskim potencijalima koja se odnosi na na deficitarno osoblje s ciljem formaliziranja na ina motiviranja deficitarnog IT osoblja.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Podržati komponentu strategije upravljanja ljudskim potencijalima za zadržavanje deficitarnog kadra i ozvani iti na ine stimuliranja deficitarnog IT osoblja.	Ponuditi bonuse na platu. Osigurati bolje mogu nosti za napredovanje u karijeri. Osigurati stalnu edukaciju za IT osoblje.	ADS/U, AID, pojedina ne institucije	Kraj 2008. godine

IT.2.7 Profesionalno IT osoblje

Da bi javna uprava imala profesionalno IT osoblje, osigurati e se odgovaraju a budžetska sredstva za kontinuiranu profesionalnu edukaciju IT osoblja. Uvest e se analize potreba za obukama, tako da ponu ene obuke budu u skladu sa stvarnim potrebama.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Osigurati sredstva u budžetu za stalnu stru nu edukaciju IT kadrova.	Raditi analizu potreba za obukom tako da ponuda obuka bude bazirana na potražnji. Dodatno obu iti IT kadrove na rukovode im funkcijama u vještinama potrebnim za rukovo enje projekata, poput vršenja analize troškova i dobiti, procjenu rizika u vezi sa IT projektima i sli no.	ADS/U, pojedina ne institucije, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, donatori	Kontinuirano
2. Poboljšati saradnju izme u IT osoblja raznih institucija s ciljem rješavanja zajedni kih problema, razmjenjivanja ste enih iskustava, uspostavljanja zajedni kih standarda i sl. i tako doprinijeti		Pojedina ne institucije, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta,	Kontinuirano

sticanju znanja pojedinaca.		donatori	
-----------------------------	--	----------	--

IT.2.8 Povećati razinu unarsku pismenost državnih službenika

Očekuje se da povećanje razine unarske pismenosti državnih službenika smanjuje potrebu za IT podrškom (help desk). Pored toga, razina unarske pismenosti državnih službenika su preduslov za konačnom cilju povećanja učinkovitosti javne uprave. Stoga će se na svakom nivou izvršiti testiranje razine unarske pismenosti svih zaposlenih i jedna institucija bi trebala biti odgovorna za kontinuiran rad na razini unarske pismenosti, organiziranje standardiziranih programa obuke (kao što je ECDL program), uvođenje e-učenja, sistemsko vrednovanje IT pismenosti i naglašavanje važnosti samo-obuke. Nadalje, da bi se smanjili veliki troškovi IT obuke, novo zaposleno osoblje bi trebalo posjedovati osnovne razine unarske vještine i Agencije za državnu službu/upravu bi trebale uvesti pravila koja zahtijevaju od državnih službenika minimum razine unarske pismenosti. Također, trebalo bi održavati suradnju sa fakultetima i polaznicima laboratorija e-Uprave.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Za novozaposlene službenike uvesti pravila o minimalnim osnovnim razinama unarskim znanjima.		ADS/U, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2007. godine
2. Izvršiti provjeru razine unarske pismenosti postojećeg osoblja.		ADS/U, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2008. godine
3. Omogućiti konstantnu IT obuku posebno za ono osoblje koje će znanja biti prevaziđena brzim promjenama.	Izabrati jednu instituciju na svakom nivou, koja će, kao neka vrsta koordinatora za edukaciju, biti zadužena za organiziranje standardnih programa edukacije (kao što je ECDL program), postavljanje parametara za IT pismenost, uvođenje e-učenja, potenciranje na važnosti samo-obuke itd. Poboľjšati suradnju sa fakultetima i polaznicima laboratorija e-Uprave.	ADS/U, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta, pojedinačne institucije, donatori	Kontinuirano
4. Uspostaviti tijelo na državnom nivou ovlašteno za ECDL certifikaciju.		ADS/U, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Kraj 2007. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 12**IT 3. IT infrastruktura****IT.3.1 Postaviti temeljnu mrežu za javnu upravu**

Koherentna informaciona i komunikaciona infrastruktura koja e pružiti jeftin, pouzdan i siguran pristup informacijama i omogu iti razmjenu informacija, kako unutar javnog sektora, uklju uju i i razmjenu informacija izme u razli itih nivoa vlasti, tako i eksterno, izme u javnog sektora i korisnika javnih usluga, je glavni preduslov bez kojeg se ne mogu ostvariti potencijali e-Uprave. Uspostavljanje infrastrukture na pravi na in je temelj za razvoj i implementaciju informacionih sistema i specijalizovanih aplikacija u svim oblastima uprave. Da bi se ovo postiglo, uprave na svim nivoima vlasti moraju kao prioritet postaviti razvoj takve infrastrukture i u ovu svrhu trebaju biti osigurana odgovaraju a budžetska sredstva. Za po etak, bi e uspostavljena rana koordinacija izme u svih zainteresiranih strana, kako bi se izbjeglo dupliranje napora; a zatim e se provesti analiza postoje ih mreža u svrhu optimizacije upotrebe postoje ih mreža i izbjegavanja neracionalnog trošenja.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Naparaviti aranžmane za korištenje i unapre enje postoje ih potencijala koji e garantirati siguran i pouzdan prijenos podataka izme u institucija na svim nivoima vlasti i izme u njih i korisnika javnih usluga.	Na samom po etku, uspostaviti koordinaciju svih zainteresovanih aktera i izbjegavati svako mogu e dupliranje napora. Napraviti projekat analize postoje ih mreža s ciljem optimizacije korištenja mreža i izbjegavanja neracionalnog trošenja sredstava. Realizirati projekat povezivanja svih organizacionih jedinica uprave koji e omogu iti efikasnu razmjenu podataka.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta Telekom operatori, elektrodistributivne i željezni ke kompanije, donatori	Privremeni rezultati do kraja 2010. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 13, 14**IT.3.2 Pobojšati horizontalno i vertikalno umrežavanje unutar javne uprave**

Paralelno sa razvojem informacione i komunikacione infrastrukture (tzv. državne ki me) za potrebe javne uprave lokalne mreže u pojedina nim institucijama e biti kompletirane i osigurati e se infrastruktura za jedinstven i konstantan pristup Internetu, sa zajedni kim servisima i sigurnosnim rješenjima gdje je god mogu e. Rezultati ovih aktivnosti e biti lakše održavanje, standardizacija domain-a i e-mail adresa, što e omogu iti ve u efikasnost uz znatno niže troškove.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Dovořiti LAN-ove u pojedina nim institucijama u kojima je to potrebno.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, pojedina ne institucije, donatori	Kraj 2008. godine
2. Osigurati infrastrukturu koja e		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade	Kraj 2009. godine

omogu iti jedinstveni pristup Internetu sa zajedni kim servisima i sigurnosnim rješenjima gdje god je to mogu e s ciljem postizanja ušteda i lakšeg održavanja.		RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, pojedina ne institucije, donatori	
---	--	---	--

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 34

IT.3.3 Izgraditi jedinstvenu ta ku pristupa za razmjenu informacija unutar uprave

Da bi se osigurala jedinstvena ta ka pristupa za razmjenu informacija unutar uprave, potrebno je izgraditi gateway uprave koji e potvr ivati autenti nost, ovlaštenost, transakciju, preusmjeravanje i druge centralizovane usluge koje bi trebale olakšati pristup zajedni kim podacima i uslugama.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Izgraditi gateway javne uprave koji e potvr ivati autenti nost, obavljati transakcije, preusmjeravanje i druge centralizirane usluge koje su potrebne za pristup zajedni kim podacima i uslugama.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Kraj 2010. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 30, 19

IT.3.4 Uspostaviti standardnu konfiguraciju radnih stanica

Imaju i na umu da je lakše održavati dobro organiziranu i standardizovanu infrastrukturu, standardizacija konfiguracija radnih stanica e uštedjeti dragocjena sredstva i pove ati zadovoljstvo korisnika. Stoga e se uspostaviti i primijeniti standardne konfiguracije radnih stanica na svakom nivou vlasti ili barem na nivou pojedina nih institucija.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Uspostaviti i implementirati optimalne standarde za jedinstvenu konfiguraciju radnih stanica na svakom nivou vlasti ili minimalno na nivou pojedina nih institucija.	Uvesti tri kategorije radnih mjesta (tzv. generi ko uredsko okruženje) sa odgovaraju im zahtjevima za IT opremu i software (gruba procjena bi bila da 90% ra unara treba da bude u tzv. laganoj kategoriji).	Svi, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Kraj 2008. godine
2. Održavati ažuriranu i konsolidovanu bazu podataka za upravljanje konfiguracijama u svim korisni kim institucijama.		Svi, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Kraj 2008. godine

IT.3.5 Implementirati PKI (Public Key Infrastructure: infrastrukturu javnih ključeva)
 Infrastruktura javnih ključeva je najčešće korištena tehnologija za implementaciju elektronskih potpisa. Trebala bi biti implementirana odmah nakon donošenja odgovarajućih zakona, kao što su Zakon o elektronskom potpisu, Zakon o certifikacionom tijelu i sl.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Implementirati projekat za PKI javnoga sektora.	Analizirati iskustva, prakse i trendove drugih zemalja. Definirati koncept i pripremiti pilot projekat. Realizirati pilot projekat. Implementirati PKI.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta Svi	Kraj 2009. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 31/32

IT 4. Informacioni sistemi i e-usluge

IT.4.1 Izraditi standarde za arhitekturu i razvoj informacionih sistema (IS) i aplikacija
 Trenutna praksa je razvoj troslojne arhitekture informacionih sistema, sa naglaskom na labavom uparivanju, a ne na vrstoj integraciji kao što je to bilo do sada. Da bi se ovo postiglo, treba definirati zajednički okvir i standarde za arhitekturu informacionih sistema i razvoj aplikacija. Također, trebalo bi pripremiti i standarde za tehničku interoperabilnost aplikacija.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Pripremiti buduće modele za interoperabilnost.	Pripremiti prvo viziju, onda stratešku dokumentaciju i nakon toga sveobuhvatnu metodologiju informacione arhitekture.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Sredina 2008. godine
2. Razraditi zajednički pristup, metodologiju i niz instrumenata za arhitekturu i razvoj informacionih sistema i aplikacija.	Pripremiti metodologiju koja definira skup aktivnosti u postupku razvoja sistema i aplikacija, uključujući i sadržaj projektnih zahtjeva, odgovorne nosioce, uslove razvoja sistema i aplikacija, testiranje, prijem proizvoda, održavanje i dogradnju, te referentne standarde.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Brčko Distrikta	Sredina 2008. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 9

IT.4.2 Uspostaviti okvir za interoperabilnost za e-Upravu
 Trenutni evropski trend je da me usobna povezanost IT sistema javnog sektora, razmjena podataka i pružanje usluga su zasnovani na interoperabilnosti, radije nego na integraciji IT sistema. Prema tome, rad na okviru za interoperabilnost e-uprave u javnom sektoru u BiH, usklađen sa nedavno objavljenim Evropskim okvirom za interoperabilnost (EIF), postati će dugoročni prioritet. Također, što je prije moguće, proizvesti i se zajednički, otvoreni standardi za razmjenu podataka i tehničku interoperabilnost me u aplikacijama (najvjerojatnije zasnovanih na XML-u), od strane buduće AID, a u koordinaciji sa centralnim IT jedinicama

sa ostalih nivoa.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Izraditi okvir za interoperabilnost (operativnu, semanti ku i tehni ku interoperabilnost) uskla enu sa Evropskim okvirom za interoperabilnost (EIF).	Analizirati iskustva, prakse i trendove drugih zemalja. Definirati nosioce aktivnosti. Definirati koncept, pravila i standarde.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Sredina 2008. godine
2. Izraditi zajedni ke, otvorene standarde za razmjenu podataka i definicije meta-podataka (baziranih na XML-u) da bi se svima omogu io pristup zajedni kim podacima i razmjena podataka, kako unutar javne uprave, tako i izvan nje.	Definirati osnovne baze meta-podataka i na ine njihovog korištenja u procesu razmjene podataka.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Sredina 2008. godine
3. Implementirati projekat za verifikaciju i operacionalizaciju koncepta interoperabilnosti.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta	Kraj 2010. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 15, 16

IT.4.3 Izraditi strategiju za javne registre i implementirati je

Strategija koja obuhvata rješenja za uskla ivanje i interoperabilnost javnih registara, podržana analizama postoje ih parcijalnih elektronskih registara, e biti razvijena. Kreirati e se lista prioriteta za implementaciju i, ukoliko je mogu e, implementirati e se jednoobrazno software rješenje za svaki javni registar. U skladu sa strategijom, nastaviti e se sa integracijom i me usobnim povezivanjem registara i drugih važnih zbirki podataka kako bi se osigurao bolji kvalitet podataka za podršku funkcija javne uprave i u isto vrijeme smanjio teret sa gra ana uzrokovan obavezom prikupljanja podataka. Krajnji cilj e biti jedinstvena ta ka pristupa podacima (tzv. one-stop-shop) za gra ane.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Napraviti analizu postoje ih parcijalnih elektronskih evidencija i na osnovu toga predložiti optimalno rješenje za harmonizaciju i	Po izboru: 1. Op inske mati ne službe: registri gra ana, 2. Katastar zemljišta i nekretnina, 3. Registar pravnih lica.	VM BiH, Vlade RS, FBiH i BD, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel	Kraj 2007. godine

povezivanje, te unificiranu realizaciju u organima javne uprave u kojima je to potrebno. Na osnovu provedene analize napraviti listu prioriteta za implementaciju javnih registara.		za informatiku Br ko Distrikta, vlasnici podataka, donatori	
2. Za svaki pojedina ni javni registar nastojati implementirati unificirana software rješenja i odabrati tehnologije u skladu sa strategijom za e-Upravu imaju i u vidu, kao kona ni cilj, jednu pristupnu ta ku za gra ane za obavljanje svih potrebnih aktivnosti (tzv. "one-stop-shop").	Osigurati interoperabilnost registara s ciljem omogu avanja jedne pristupne ta ke za gra ane. Izraditi procedure za pristup i korištenje podataka iz javnih registara. Kreirati životne doga aje oko javnih registara.	VM BiH, Vlade RS, FBiH, BD, AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, vlasnici podataka, donatori	Privremeni rezultati do kraja 2010. godine

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 25 (pilot projekat), 42, 44, 54, 55, 21

IT.4.4 Jednoobrazno implementirati informacione sisteme koji podržavaju zajedni ke horizontalne funkcije

Korištenje istih softverskih rješenja može automatizovati zajedni ke procese u ve ini institucija, posti i velike budžetske uštede, te izbje i dupliranje napora i budu e probleme interoperabilnosti. Radi toga, što je prije mogu e e se osigurati budžet za razvoj i implementaciju jedinstvenih softverskih rješenja koji podržavaju zajedni ke horizontalne funkcije. Implementacija e biti ura ena u skladu sa dogovorenim prioritetima, te u bliskoj saradnji sa institucijama koje igraju centralnu provedbenu ulogu na svakom nivou vlasti. Nakon implementacije, verzije istih informacionih sistema u svim institucijama e biti sinhronizirane, uvesti e se upravljanje konfiguracijama, održavati e se zajedni ka terminologija i definicije podataka, te napraviti zajedni ka riznica znanja za rješavanje problema u toku migracije i održavanja.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Odrediti prioritete na osnovu stanja postoje ih sistema, potreba institucija, o ekivanih troškova, kratkoro nih i dugoro nih koristi.	Prijedlog prioriteta: 1. Sistem za elektronsko uredsko poslovanje (20, 35); 2. HRM IS (46); 3. Javne nabavke; 4. Budžet; 5. Unapre enje funkcija trezora; 6. Materijalno-finansijski i ra unovodstveni poslovi; 7. Statisti ki sistemi 8. Tok rješavanja predmeta; 9. Ostale horizontalne funkcije.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, Institucije koje imaju centralnu ulogu u implementaciji na svakom nivou vlasti (npr. ADS/U za ljudske potencijale	Sredina 2007. godine

		ili ministarstva financija za trezor)	
2. Na osnovu odre enih prioroteta osigurati sredstva, razviti i implementirati unificirana softverska rješenja za svaku horizontalnu funkciju u svim organima uprave.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, Institucije koje imaju centralnu ulogu u implementaciji na svakom nivou vlasti (npr. ADS/U za ljudske potencijale ili ministarstva financija za trezor)	Kraj 2010. godine
3. Držati sinhronizirane verzije istih informacionih sistema u svim institucijama, uvesti upravljanje konfiguracijama, održavati zajedni ku terminologiju i definicije podataka, napraviti zajedni ku riznicu znanja za rješavanje problema u toku migracije i pri održavanju.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, Institucije koje imaju centralnu ulogu u implementaciji na svakom nivou vlasti (npr. ADS/U za ljudske potencijale ili ministarstva financija za trezor)	Kontinuirano

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 20, 33, 35, 46

IT.4.5 Uspostaviti jedinstveni standard za web stranice institucija javne uprave i implementirati ga

Da bi se doprinijelo jedinstvenom vizuelnom i konceptualnom identitetu web stranica javne uprave Bosne i Hercegovine, koji trenutno nedostaje, potrebno je uvesti zajedni ke kriterije za razvoj web stranica institucija javne uprave koji regulišu kvalitet sadržaja i strukture. Trebalo bi se razviti jedinstveno CMS web rješenje te definirati jedinstven koncept za e-usluge.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Napraviti zajedni ke kriterije za kvalitet sadržaja i organizaciju web stranica za sve institucije javne uprave.	Formirati radnu grupu sastavljenu od IT i PR osoblja koja e uspostaviti i implemetirati ove standarde.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta,	Sredina 2007. godine
2. Napraviti jedinstveno CMS web rješenje koje			Kraj 2007. godine

e koristiti sve institucije.		Uredi za odnose sa javnoš u	
------------------------------	--	-----------------------------	--

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 57, 58

IT.4.6 Napraviti BiH portal

Paralelno sa implementacijom jedinstvenog vizuelnog i konceptualnog identiteta web stranica institucija javne uprave, BiH portal e biti kreiran. Treba ga kreirati odmah, iako e u po etku samo pružati informacije, s ciljem postepenog prelaska na pravi one-stop-shop – sa uslugama organizovanim oko životnih doga aja i koji pokriva razli ite nivoe vlasti. BiH portal e sadržavati linkove ka odgovaraju im podportalima za državni nivo, oba entiteta i nivo Br ko Distrikta.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Napraviti BiH portal koji e služiti kao one-stop-shop sa uslugama organiziranim oko životnih doga aja pokrivaju i sve nivoe vlasti.	Kreirati zajedni ki gateway javne uprave BiH-BiH portal koji e služiti kao jedinstvena centralna ta ka pristupa ka svim institucijama te sadržavati linkove ka odgovaraju im subportalima na nivou države, entiteta, Br ko Distrikta, kantona i op ina. Po eti odmah sa pružanjem informacija s ciljem kreiranja interaktivnog portala sa uslugama kasnije.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta Svi	Sredina 2007. godine informativni BiH portal Privremeni rezultati do kraja 2010. godine, BiH portal kao centralna ta ka pristupa sa implementirani m servisima

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 59

IT.4.7 Implementirati 20 e-usluga iz e-Evroe 2005

Kreirati listu prioriteta za implementaciju transakcionalnih e-usluga u skladu sa trenutnim stanjem postoje eg informacionog sistema, o ekivanim troškovima i koristima i za javnu upravu i za korisnike usluga, te u skladu sa praksom razvijenih zemalja. Na osnovu uspostavljenih prioriteta, osigurati sredstva, razviti i implementirati e-usluge.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Definirati jednoobrazan i op e prihvatljiv koncept elektronskih usluga javne uprave.	Formirati radnu grupu sastavljenu od IT i PR osoblja.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, Uredi za odnose sa javnoš u	Kraj 2007. godine
2. Kreirati prioritetsnu listu za implementaciju transakcionih e-usluga od ponu enih 20 iz e-Evroe 2005 na osnovu stanja postoje ih sistema (back-offices),	Prate i prakse razvijenih zemalja i uzimaju i u obzir da su poslovni subjekti na ve em nivou e-spremnosti od gra ana, ve i prioritetsni dati implementaciji javnih usluga za poslovne subjekte. 12 javnih usluga za gra ane:	Relevantni vlasnici podataka uz koordinatorsku ulogu AID-a, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT	Kraj 2007. godine

<p>o ekivanih troškova, kratkoro nih i dugoro nih koristi postignutih kroz njihovu budu u implementaciju online, i za upravu i za korisnike usluga.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Porez na dohodak: prijavljivanje i obavještanje o razrezu-26, 27; 2. Usluge za zapošljavanje-49; 3. Doprinosi za socijalno osiguranje (pomo nezaposlenima, dje iji doplatak, zdravstveno osiguranje, studentske stipendije)-50; 4. Li ni dokumenti (pasoši i voza ke dozvole)-22; 5. Registracija vozila (novih, polovnih i uvezenih vozila)-22; 6. Zahtjevi za gra evinske dozvole-45, 47, 48; 7. Prijava policiji (npr. u slu aju kra e); 8. Javne biblioteke (dostupnost kataloga, alata za pretraživanje); 9. Izvodi iz mati nih knjiga (ro enih, vjen anih): zahtjev i isporuka-43; 10. Upis u visoko-školske ustanove, odnosno fakultete; 11. Prijavlivanje preseljenja (promjena adrese)-23; 12. Zdravstvene usluge (npr. interaktivno savjetovanje o uslugama koje postoje u razli itim bolnicama, zakazivanje pregleda ili boravka u bolnicama). <p>8 javnih usluga za poslovne subjekte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doprinosi za socijalno osiguranje za zaposlene-51; 2. Porezi koje pla aju poslovni subjekti: prijavljivanje, obavještanje-26, 27; 3. PDV: prijavljivanje, obavještanje; 4. Registracija novih preduze a; 5. Dostavljanje podataka zavodima za statistiku-40; 6. Prijavlivanje robe za carinjenje-28; 7. Dozvole na osnovu zakona o životnoj sredini (uklj. izvještavanje)-52; 8. Javne nabavke-36, 37, 38. 	<p>agencije i Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, poslovni subjekti, donatori</p>	
<p>3. Na osnovu odre enih prioroteta osigurati sredstva, razviti i implementirati e-usluge.</p>		<p>Relevantni vlasnici podataka uz koordinatorsku ulogu AID-a, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i</p>	<p>Privremeni rezultati do kraja 2010. godine</p>

		kantonalne IT agencije i Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, poslovni subjekti, donatori	
--	--	--	--

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 22, 23, 26, 27, 28, 36, 37, 38, 40, 43, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52

IT 5. Ostalo

IT.5.1 Promovirati e-Upravu

Brzi razvoj web tehnologije može pomoći BiH da postane u inkovita i graanima orijentirana javna uprava ukoliko za to bude postojalo jako politiko opredjeljenje. Potencijali e-Uprave se trebaju promovirati kako me u zaposlenima u javnoj upravi tako i me u korisnicima usluga javne uprave.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Konstantno promovirati e-Upravu kako me u zaposlenima u javnoj upravi, tako i me u korisnicima usluga.	Organizirati program seminara, okruglih stolova, javnih debata, promotivnih kampanja i sl. na kojima bi se u esnicima omogulo da shvate potencijale informacionih tehnologija u reformi javne uprave i time steklo njihovo aktivno opredjeljenje ka uvo enju IT-a u poslove javne uprave.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, ADS/U, donatori	Kontinuirano

Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 4

IT 5.2 Pratiti napredak u procesu uvo enja e-Uprave

Dok se postoje i sistemi vrednovanja koji mjere napredak upotrebe infomacione tehnologije u upravi fokusiraju na komponentu pruženih e-usluga (tj. na postotak osnovnih javnih usluga raspoloživih on-line i na nivo korištenja istih, a u skladu sa zahtjevima *e-Evropo 2005*), potrebno je imati na umu da se razvoj on-line javnih usluga mora bazirati na unutrašnjoj reorganizaciji informacionih sistema (back-office). Stoga e se dodatni sistemi vrednovanja fokusirati na na in na koji e se uprava, njene razli ite agencije i informacioni sistemi prilagoditi i reorganizirati kako bi se suo ili sa izazovima i mogu nostima koje pruža informaciono-komunikaciona tehnologija. U skladu s tim, a na osnovu prakse drugih zemalja, trebalo bi odrediti statisti ke parametre razvoja e-Uprave, te na ine prikupljanja podataka i mjerenja napretka.

Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
1. Ugraditi mjerne instrumente koji e biti bazirani ne samo na nivoima pruženih e-usluga nego i na nivoima postoje e IT infrastrukture i informacionih sistema (back-office-a).	Analizirati praksu drugih zemalja u ovom pogledu. Definirati precizne i mjerljive kriterije tj. statisti ke parametre razvoja e-Uprave, kao i na ine prikupljanja i pra enja podataka. Primjeniti ra unovodstvenu metodologiju zasnovanu na nizu ra unovodstvenih standarda usmjerenih na budžetske varijabile, kao što su troškovi održavanja, povrat investicija i ukupni troškovi vlasništva itd.	AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, statisti ki zavodi, revizorske ku e	Sredina 2008. godine

2. Na osnovu uspostavljenih mjernih instrumenata u prethodnoj aktivnosti mjeriti napredak u korištenju IT-a u javnoj upravi.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, statisti ki zavodi, revizorske ku e	Kontinuirano, jedanput u dvije godine
Veza za Akcioni plan za e-Upravu: 39, 41			
IT.5.3 Koordinacija strane pomo i			
Prate i trenutnu praksu implementacije IT projekata koji su finansirani od strane donatora, bilo bi dobro osigurati da se ubudu e fondovi donatora usredoto e na one IT projekte koji su identificirani kao prioritetni.			
Aktivnost	Predložene mjere	Odgovorne institucije	Vremenski okvir
Osigurati da donirana sredstva budu usmjerena na prioritizirane IT projekte. Izbje i preklapanje donatorske pomo i.		AID, Centar za IT Sekretarijata Vlade RS-a, FBiH i kantonalne IT agencije, Pododjel za informatiku Br ko Distrikta, DEI, Ured PAR Koordinator	Kontinuirano